

ТОВ "НАУКОВО-ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР "ЗЕЛЕНИЙ КВАДРАТ"

LLC "SCIENTIFIC AND ECOLOGICAL CENTER "GREEN
SQUARE"

код ЄДРПОУ 44489750, 76018, м. Івано-Франківськ, Площа Ринок 14, офіс

UA 68305299 00000 26006 00550 2265 в АТ КБ «Приватбанк»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Філії «Карпатський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
Гор ЧЕБАН

« » 2025 р.

Звіт

**Післяпроектного моніторингу впливу планованої діяльності на
біорізноманіття, лісові екосистеми та їх окремі складові,
включаючи раритетну біоту і природні оселища на території
Дрогобицьке надлісництво філії «Карпатський лісовий офіс» у
2025-му році, у відповідності до висновку № 21/01-2021487659/1**

Виконавці:
Юрій Шпарик
доктор сільськогосподарських наук

Іван Сенчак
магістр

Зміст

Анотація	4
1. Місце і обсяги здійснення планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» ДП «Ліси України»	6
2. Методи післяпроектного моніторингу	9
3. Моніторинг змін біорізноманіття під впливом провадження планової діяльності філії «Дрогобицьке Лісове Господарство»	15
3.1. Вплив на рослинний покрив	15
3.1.1. Моніторинг ялицево-грабових лісів	17
3.1.2. Моніторинг дубових лісів	21
3.1.3. Моніторинг букових лісів	28
3.1.4. Моніторинг чорновільхових лісів	31
3.2 Вплив на фауну	34
3.2.1. Моніторинг гепретобіонтів	34
3.2.2 Моніторинг ксилобіонтів	36
3.2.3 Моніторинг антофільних безхребетних	37
3.2.4. Моніторинг хребетних	39
4. Вплив планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на види Червоної книги України	42
5. Вплив планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на угруповання Зеленої книги України	45
6. Вплив провадження планової діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на об'єкти природно-заповідного фонду	47
7. Вплив планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на Смарагдову мережу і природні оселища Бернської Конвенції (Резолюція 4)	56
8. Вплив провадження планової діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на види флори та фауни Бернської Конвенції (Додатки 1, 2, 3; Резолюція 6)	70
9. Вплив планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на середовища існування, важливі для розмноження і міграцій тварин	73
10. Вплив планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на дерева-оселища важливі для збереження біорізноманіття	74
12. Вплив планованої діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на інвазійні чужорідні види біоти	75
13. Результати ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів	77

14. Рекомендації щодо оптимізації провадження планової діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство»	78
15. Висновок щодо впливу провадження планової діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на довкілля	79
Додатки	81

Анотація

Післяпроектний моніторинг впливу суцільних і поступових рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на довкілля визначений програмою моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планової діяльності, викладено у звіті ОВД для Філії «Дрогобицьке лісове господарство»¹ ДП «Ліси України» та законодавчо². Мета післяпроектного моніторингу – виявлення будь-яких розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання негативного впливу на довкілля планованої діяльності та його зменшення. У випадку виявлення таких розбіжностей суб'єкт господарювання та уповноважений орган влади узгоджують вжиття додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля.

Метою післяпроектного моніторингу є обстеження суцільних зрубів та 100-метрової зони примикання вздовж їх периметру на території філії «Дрогобицьке лісове господарство» на предмет відповідності запроектованому у звіті з ОВД, висновку щодо звіту ОВД та фактичному впливу планованої діяльності на лісові екосистеми та їх окремі складові.

Цій меті підпорядковані наступні завдання, спрямовані на оцінку ступеню впливу планової діяльності на:

1. Біорізноманіття;
2. Види біоти Червоної книги України (ЧКУ);
3. Рослинні угруповання Зеленої книги України;
4. Об'єкти природно-заповідного фонду;
5. Об'єкти Смарагдової мережі України та природні оселища Резолюції 4 Бернської конвенції;
6. Види флори та фауни, перелічені у додатках 1, 2 та 3, а також Резолюції 6 Бернської конвенції;
7. Середовища існування, важливі для розмноження і міграцій тварин;

¹ Звіт з оцінки впливу на довкілля для Філії «Дрогобицьке лісове господарство» ДП «Ліси України» Спеціальне використання лісових ресурсів в порядку проведення суцільних рубок головного користування: 2023. – 744 с.

² Закон України "Про оцінку впливу на довкілля". Відомості Верховної Ради, 2017, № 29, ст.315

Анотація

Післяпроектний моніторинг впливу суцільних і поступових рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на довкілля визначений програмою моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планової діяльності, викладено у звіті ОВД для Філії «Дрогобицьке лісове господарство»¹ ДП «Ліси України» та законодавчо². Мета післяпроектного моніторингу – виявлення будь-яких розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання негативного впливу на довкілля планованої діяльності та його зменшення. У випадку виявлення таких розбіжностей суб'єкт господарювання та уповноважений орган влади узгоджують вжиття додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля.

Метою післяпроектного моніторингу є обстеження суцільних зрубів та 100-метрової зони примикання вздовж їх периметру на території філії «Дрогобицьке лісове господарство» на предмет відповідності запроєктованому у звіті з ОВД, висновку щодо звіту ОВД та фактичному впливу планованої діяльності на лісові екосистеми та їх окремі складові.

Цій меті підпорядковані наступні завдання, спрямовані на оцінку ступеню впливу планової діяльності на:

1. Біорізноманіття;
2. Види біоти Червоної книги України (ЧКУ);
3. Рослинні угруповання Зеленої книги України;
4. Об'єкти природно-заповідного фонду;
5. Об'єкти Смарагдової мережі України та природні оселища Резолюції 4 Бернської конвенції;
6. Види флори та фауни, перелічені у додатках 1, 2 та 3, а також Резолюції 6 Бернської конвенції;
7. Середовища існування, важливі для розмноження і міграцій тварин;

¹ Звіт з оцінки впливу на довкілля для Філії «Дрогобицьке лісове господарство» ДП «Ліси України» Спеціальне використання лісових ресурсів в порядку проведення суцільних рубок головного користування: 2023. – 744 с.

² Закон України "Про оцінку впливу на довкілля". Відомості Верховної Ради, 2017, № 29, ст.315

8. Древа-оселища важливі для збереження біорізноманіття;
9. Інвазійні чужорідні види біоти;
10. Дослідження стану ґрунту та активізації ерозійних процесів;
11. Результати ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів;

Об'єктом післяпроектного моніторингу є лісові екосистеми та їх компоненти в межах філії «Дрогобицьке лісове господарство» ДП «Ліси України».

Предметом післяпроектного моніторингу є вплив планової діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» лісові екосистеми та їх компоненти.

Методи післяпроектного моніторингу включають стандартні апробовані лісівничі, геоботанічні, флористичні, зоологічні, дослідження, спрямовані на оцінку впливу планованої діяльності на: найбільш вразливі види біоти включені до Червоної книги України та додатків 1, 2, 3, Резолюції 6 Бернської Конвенції; рослинні угруповання Зеленої книги України; об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ); Смарагдову мережу та рідкісні оселища, що перебувають під охороною Резолюції 4 Бернської конвенції;

В результаті здійснення післяпроектного моніторингу встановлено, що вплив здійсненої у 2025-му році планової діяльності філії «Дрогобицьке лісове господарство» на навколишнє середовище, включаючи видове різноманіття біоти, екосистемне різноманіття, рослинні угруповання Зеленої книги України та оселища Бернської Конвенції *відповідає параметрам наведеним у звіті ОВД*. Відхилень від зазначених параметрів не виявлено.

1. МІСЦЕ І ОБСЯГИ ЗДІЙСНЕННЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Філія «Дрогобицьке лісове господарство» ДП «Ліси України» розташоване в південно-західній частині Львівської області на території Дрогобицького і Стрийського адміністративних районів.

Адміністративно-організаційна структура філії (табл. 1.1).

Таблиця 1.1.

Адміністративно-організаційна структура Філії «Дрогобицьке лісове господарство»

Найменування лісництв	Адміністративні райони	Площа, га
Нагуєвицьке лісництво	Дрогобицький	4451,0
Лішнянське лісництво	Дрогобицький	3141,0
Летнянське лісництво	Дрогобицький	3825,0
Борислаєве лісництво	Дрогобицький	3895,0
Трускавецьке лісництво	Дрогобицький	2517,0
Доброгостівське лісництво	Дрогобицький	2668,0
Східницьке лісництво	Дрогобицький	2809,0
Воля-Якубовське лісництво	Дрогобицький	2425,0
Раневицьке лісництво	Дрогобицький	3885,0
	Стрийський	275,0
Всього по лісовому господарству:		29891,0
в т. ч. за адмінрайонами	Дрогобицький	29616,0
	Стрийський	275,0

Впродовж 2025 року суцільні та поступові рубки головного користування, які рівні або перевищують площу 1,0 га, і підпадають під післяпроектний моніторинг згідно Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» здійснювалась на 46-ти ділянках із площею 71,5 га. Суцільні рубки головного користування здійснювались у Воля-Якубовському,

Доброгостівському, Летнянському, Лішнянському, Нагуєвицькому та Ранєвицькому лісництвах на 29-ти ділянках площею 43,2 га. Поступові рубки головного користування проводились у Бориславському, Доброгостівському, Лішнянському, Нагуєвицькому і Східницькому лісництвах на 17-ти ділянках площею 28,3 га. (табл. 1.2).

Таблиця 1.2.

Перелік ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у 2025 році на території Філії «Дрогобицьке лісове господарство»

№	Лісництво	Квартал	Виділ	Площа, га	Госп. секція
Суцільнолісосічна рубка					
1.	Воля-Якубовське	181	13.1	1,7	Дубова
2.	Воля-Якубовське	168	7.1	2,4	Дубова
3.	Воля-Якубовське	149	5.1	1	Дубова
4.	Доброгостівське	453	11.1	1,2	Чорновільхова
5.	Доброгостівське	477	21.1	1	Дубова
6.	Летнянське	219	9,2	1,5	Дубова
7.	Летнянське	203	12.2	1,7	Дубова
8.	Летнянське	232	6.1	1,1	Дубова
9.	Летнянське	232	6.2	1,9	Дубова
10.	Летнянське	251	7	2	Дубова
11.	Летнянське	218	7,3	1	Дубова
12.	Летнянське	217	13.4	1	Березова
13.	Лішнянське	121	19,1	1,7	Дубова
14.	Лішнянське	102	9	1,2	Дубова
15.	Лішнянське	104	11.1	1,1	Дубова
16.	Лішнянське	100	9.1	1	Грабова
17.	Лішнянське	99	7.1	1	Дубова
18.	Лішнянське	80	19	1	Березова
19.	Нагуєвицьке	7	30,2	1,2	Дубова
20.	Нагуєвицьке	6	8.2	1,3	Дубова
21.	Нагуєвицьке	24	4.9	1,2	Дубова
22.	Нагуєвицьке	30	10.1	1	Соснова
23.	Ранєвицьке	315	3.3	1,8	Дубова
24.	Ранєвицьке	328	11.1	3,8	Дубова
25.	Ранєвицьке	338	6.1	3	Дубова
26.	Ранєвицьке	323	22	1,7	Грабова
27.	Ранєвицьке	312	7.1	1,6	Дубова
28.	Ранєвицьке	326	1.1	1,1	Дубова
29.	Ранєвицьке	298	3.3	1	Дубова
Разом:				43,2	
Поступові рубки					

30.	Доброгостівське	459	6	1,3	Букова
31.	Доброгостівське	441	14.1	1,3	Ялицева
32.	Доброгостівське	474	22.1	1,7	Ялицева
33.	Доброгостівське	462	3.1	2,9	Букова
34.	Доброгостівське	459	7.1	1,5	Букова
35.	Доброгостівське	442	7.1	1	Букова
36.	Доброгостівське	442	7.2	1	Букова
37.	Лішнянське	115	16	2,3	Ялицева
38.	Нагуєвицьке	7	31.1	1,5	Ялицева
39.	Нагуєвицьке	23	6	1,6	Ялицева
40.	Нагуєвицьке	43	9.1	4	Ялицева
41.	Нагуєвицьке	43	9.2	3,2	Ялицева
42.	Нагуєвицьке	29	21	1	Дубова
43.	Нагуєвицьке	45	24	1	Ялицева
44.	Нагуєвицьке	16	2.2	1	Ялицева
45.	Нагуєвицьке	16	2.1	1	Ялицева
46.	Східницьке	513	13.2	1	Ялицева
Разом:				28,3	
Всього з усіх рубок:				71,5	

2. МЕТОДИ ПІСЛЯПРОЄКТНОГО МОНІТОРИНГУ

Обстеження території проведення планової діяльності в межах Філії «Дрогобицьке лісове господарство» здійснювались впродовж вегетаційного періоду 2025 року із щомісячною повторюваністю. Натурні дослідження проводили за стандартизованим алгоритмом, що наведений нижче.

Алгоритм оцінки впливу суцільних рубок на біорізноманіття.

1. Квартально-видільна ідентифікація суцільних рубок площею 1 га і більше;
2. Збір даних про стан флори і фауни на зрубках та у 100-метровій зоні примикання;
3. Збір даних про наявність/відсутність видів біоти включених до Червоної книги України на зрубках та у 100-метровій зоні примикання;
4. Збір даних про наявність/відсутність рослинних угруповань включених до Зеленої книги України на зрубках та у 100-метровій зоні примикання;
5. Збір даних про наявність/відсутність оселищ, що знаходяться під охороною Бернської конвенції, на зрубках та у 100-метровій зоні примикання;
6. Збір даних про наявність/відсутність видів, що знаходяться під охороною Бернської конвенції на зрубках та у 100-метровій зоні примикання;
7. Збір даних про стан мікрооселищ та середовищ існування важливих для перебування, розмноження і міграції тварин;
8. Збір даних про наявність/відсутність чужорідних інвазійних видів на зрубках та у 100-метровій зоні примикання;
9. Камеральна обробка зібраних даних і їх співставлення із матеріалами звіту ОВД та обмежень вказаних у висновку з ОВД;
10. Підготовка загального висновку.

Квартально-видільна ідентифікація суцільних рубок. Визначення розташування суцільних і поступових рубок головного користування та суцільних санітарних рубок, площі яких рівні або перевищують 1,0 га здійснювали у кожному лісництві окремо, відповідно до відомості проведення рубок головного користування та відомості проведення рубок формування і

оздоровлення лісів та інших заходів, пов'язаних і не пов'язаних з веденням лісового господарства в Філії «Дрогобицьке лісове господарство». Також ідентифікували квартали і виділи, які знаходяться у 100-метровій зоні безпосереднього примикання до суцільних та поступових зрубів. Попередньо склали маршрут обстеження і план виїзду у природу. Натурні обстеження здійснювались у присутності лісничого/помічника лісничого відповідного лісництва, а також майстра лісу відповідного обходу. На обстежених ділянках здійснювали фотофіксацію.

Геоботанічні описи рослинності здійснювали шляхом ідентифікації кожного виду рослин на дослідній ділянці та оцінки його рясності за шкалою Браун-Бланке з присвоєнням відповідного балу:

5 – рослиною покрито більше $\frac{3}{4}$ майданчика (більше 75%);

4 – рослиною покрито від $\frac{1}{2}$ до $\frac{3}{4}$ майданчика (або 50-75%);

3 – рослиною покрито від $\frac{1}{4}$ до $\frac{1}{2}$ майданчика (або 25-50%);

2 – рослиною покрито від $\frac{1}{20}$ до $\frac{1}{4}$ майданчика (5-25%) або досить розріджені, але покривають більше $\frac{1}{20}$ покриття;

1 – рослини численні, але покривають менше $\frac{1}{20}$ (1-5%);

+ – рослини розріджені з дуже незначним покриттям (менше 1%);

г – у край не чисельні з дуже незначним покриттям (1-5 особин (менше 1%).

Оцінку стану популяцій комах-ксилобіонтів здійснювали за стандартизованими методиками^{3 4}. Обстеження здійснювали на маршрутах, прокладених у 100-метровій зоні вздовж периметру суцільних рубок площею більше 1 га. На маршруті реєстрували ділянки сухостою за наближеною шкалою: поодинокий, груповий (до 10 дерев), куртинами (до 0,25 га), суцільний (понад 0,25 га). Визначали частку дерев заселених комахами-ксилобіонтами. При виявленні вогнищ оселення комах-ксилобіонтів, визначали модельні дерева (без зрізання). На висоті до 2 м, на модельному дереві намічували колові палетки довжиною 50 см, де

³ Мешкова В.Л. (ред.) (2010) Методичні рекомендації щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу. УкрНДІЛГА, Харків, 1-26.

⁴ Мешкова В.Л. (ред.) (2020) Методичні вказівки з нагляду, обліку та прогнозування поширення шкідників і хвороб лісу для рівнинної частини України. Харків: ТОВ Планета-Прінт, 1-92.

здійснювали обліки комах. Додатково здійснювали огляд стовбурів, пнів, повалених колод, верхніх та нижніх складів лісопродукції, а також викошування ентомологічним сачком підліску і травостою.

Інвентаризацію наземних безхребетних здійснювали за стандартизованими методиками: 1) ґрунтових пасток для герпетобіонтів; 2) просіювання лісової підстилки для стратобіонтів; 3) викошування ентомологічним сачком травостою для хортобіонтів; 4) викошування ентомологічним сачком підліску для тамнобіонтів; 5) огляд стовбурів, пнів, повалених колод, верхніх та нижніх складів лісопродукції для дендробіонтів; 6) огляд суцвіть рослин для антофілів.

Ґрунтовими пастками слугували пластикові контейнери ємністю 0,5 л, закопані таким чином, щоб їхній верхній край знаходився на рівні ґрунту або трохи нижче. За принципом роботи ґрунтові пастки є пасивними гравітаційними колекторами і широко використовуються для моніторингу геобіонтів (включаючи герпетобіонтів та стратобіонтів), що переміщуються по ґрунтовій поверхні чи підстилці та володіють позитивним геотаксисом.

Для збору безхребетних із лісової підстилки, моху, трухлявої деревини, рослинних решток, грибів, шарів ґрунту тощо субстрат просіювали на розбірних ґрунтових ситах із різною фракцією сітки. При моніторингу підстилкових безхребетних, підстилку після просіювання повертали і рівномірно розподілити по всій площі ділянки забору.

Для рандомізації відлову хортобіонтних і тамнобіонтних форм безхребетних на лінії лову довжиною 10 м сачком здійснювали 8-10 помахів по траві і пагонах чагарників. Під час цього стежили щоб обруч сачка рухався за траєкторією у вигляді "вісімки". Після серії помахів його розташовували вертикально з невеликим нахилом або отвором мішка донизу так, щоб він звисав на обручі і не дозволяв виповзати і вилітати комахам та іншим членистоногим, які туди потрапили. Виловлених членистоногих ідентифіковували та обліковували, після чого випускали у природне середовище.

Ручний збір та візуальне спостереження здійснювали при інвентаризації безхребетних в деревних мікрооселищах, на стовбурах і гілках дерев, на суцвіт-

тях рослин, а також при спостереженні за поведінкою тварин. Під час візуального спостереження тварин фотографували (за можливості). Метод візуального спостереження ефективний для таксономічних груп, які легко розпізнаються неозброєним оком, а для інвентаризації видів внесених до Червоної книги України й інших природоохоронних списків і не підлягають вилученню із середовища існування.

Інвентаризацію наземних хребетних здійснювали за стандартизованими методиками: 1) прямого візуального спостереження; 2) ловчих пасток; 3) обліку слідів; 4) акустичного спостереження.

Типовим методом інвентаризації хребетних тварин були їх візуальні обліки. Зокрема спостерігали земноводних, плазунів, ссавців і птахів у їх природньому середовищі, слідів їх життєдіяльності і за можливості здійснювали фотографування.

Для наземних тварин (за винятком кажанів і птахів), що ведуть прихований спосіб життя використовували ловчі пастки, які регулярно оглядали щоб не допустити загибелі виловлених особин. Після огляду тварин відпускали у природне середовище без їх вилучення. Дрібних ссавців виловлювали живоловками Шермана. Для відлову ссавців середнього розміру використовували живоловки Томахава і Ховахарта різних розмірів.

Ознаки перебування та сліди ссавців встановлювали за спеціалізованими польовими посібниками, а також використовували Інструкцію з обліків чисельності мисливських тварин, затверджену наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України №116 від 26.05.1999. Для виявлення місць перебування кажанів оглядали дерева-оселища із дуплами, тріщинами стовбурів, відшаруваннями кори, зламами скелетних гілок тощо. Виявлення присутності кажанів встановлювали за їх соціальними звуками, наявністю фекалій на поверхні ґрунту, характерними подряпинами на вході у дупла і тріщини стовбура.

Птахів обліковували за їх акустичними сигналами при сприятливих погодних умовах на прокладених трансектах на відстані 10 м в обидві сторони від неї. Зареєстровані види птахів вносили до польового щоденника.

Інвентаризація видів біоти, угруповань та оселищ, що підлягають особливої охороні здійснювались на трансектах, що були прокладені через виділи визначених кварталів потенційної планованої діяльності. Види біоти (тварини, гриби, лишайники, рослини), занесені до IV видання⁵ Червоної книги України обліковувались візуальними спостереженнями без вилучення із середовища існування і за можливості підтверджувались фотографічними матеріалами. Кожен вид ідентифікували у природних умовах, записували до польового щоденника, вказували кількість виявлених особин, квартал і виділ, у яких виявлено відповідний вид. Також використовували відомості моніторингу видів занесених до Червоної книги України, які проводяться відповідними лісництвами або лісгоспом.

Інвентаризацію рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України⁶ здійснювали на трансектах, проводили геоботанічні описи, визначали їх репрезентативність, орієнтовну площу, квартали і виділи. Дані вносили до польового щоденника. Проводили фотозйомку угруповань.

Інвентаризацію оселищ Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) здійснювали відповідно до Revised Annex I of Resolution 4 (1996) of the Bern convention on endangered natural habitat types using the EUNIS habitat classification.

Інвентаризацію дерев та мікрооселищ особливо важливих для збереження біорізноманіття здійснювали відповідно до каталогу деревних мікрооселищ⁷.

Оцінку впливу провадження планової діяльності на біоту здійснювали за шкалою:

1) *Значний позитивний вплив* – діяльність є причиною стрімкого і масового розповсюдження об'єкту оцінки.

2) *Помірний позитивний вплив* – діяльність є причиною зростання кількісних і якісних показників об'єкту оцінки.

⁵ Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 19 січня 2021 року № 29.

⁶ Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 17.12.2020 №368 "Про затвердження переліків рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, та типових природних рослинних угруповань, які підлягають охороні і заносяться до Зеленої книги України, та природних рослинних угруповань, які вилучені із Зеленої книги України".

⁷ Kraus, D., Bütler, R., Krumm, F., Lachat, T., Larrieu, L., Mergner, U., Paillet, Y., Rydkvist, T., Schuck, A., and Winter, S. (2016) Catalogue of tree microhabitats – Reference field list. Integrate+ Technical Paper. 16p.

3) *Мінімальний позитивний вплив* – діяльність є причиною підвищення віталітету об'єкту оцінки.

4) *Нейтральний (відсутній) вплив* – діяльність не чине жодного впливу на об'єкт оцінки.

5) *Мінімальний негативний вплив* – діяльність є причиною зниження віталітету об'єкту оцінки.

6) *Помірний негативний вплив* – діяльність є причиною скорочення кількісних і якісних показників об'єкту оцінки.

7) *Значний негативний вплив* – діяльність є причиною стрімкого зникнення об'єкту оцінки.

Камеральна обробка зібраних даних і їх відповідність висновку з ОВД здійснювалась за критеріями змін кількісних і якісних показників об'єктів оцінки; порівнянням з даними наведеними у звіті ОВД та з обмеженнями накладеними у висновку з ОВД. Також використовувались картографічні методи на базі GIS технологій. Вимірювання відстаней до найближчих ділянок планової діяльності, підготовку та макетування картографічних матеріалів проводили на базі вільної кросплатформової геоінформаційної системи з вільним кодом QGIS 3.16 в проєкції WGS 84 (EPSG: 4326) із кодуванням UTF-8. Також використовували мапи онлайн-ресурсів Публічної кадастрової карти України⁸ та Emerald Network⁹.

При роботі також опрацьовували матеріали лісовпорядкування, проекти організації та розвитку лісового господарства, таксаційні описи, відомості поквартальних підсумків, плани лісонасаджень, оглядові плани запроєктованих лісогосподарських заходів, плани протипожежних заходів, наукові публікації, матеріали Центру даних біорізноманіття України¹⁰ та Національної мережі інформації з біорізноманіття¹¹.

⁸ Публічна кадастрова карта України - https://map.land.gov.ua/?cc=3461340.1719504707.6177585.367221659&z=6.5&l=kadastr&bl=ortho10k_all

⁹ Emerald Network - <https://emerald.eea.europa.eu/>

¹⁰ Центр даних біорізноманіття України <http://dc.smnh.org/>

¹¹ Національна мережа інформації з біорізноманіття <https://ukrbin.com/>

3. МОНІТОРИНГ ЗМІН БІОРІЗНОМАНІТТЯ ПІД ВПЛИВОМ ПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

3.1. Вплив на рослинний покрив

Рослинний покрив на територіях планованої діяльності Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році представлений лісовими масивами, у породному складі яких переважають ялиця біла (*Abies alba*), бук лісовий (*Fagus sylvatica*), явір (*Acer pseudoplatanus*), дуб звичайний (*Quercus robur*), ясен звичайний (*Fraxinus excelsior*), дуб червоний (*Quercus rubra*), граб звичайний (*Carpinus betulus*), вільха чорна (*Alnus glutinosa*). Чагарники представлені такими видами: ліщина звичайна (*Corylus avellana*), бузина чорна (*Sambucus nigra*), бузина червона (*Sambucus racemosa*). На значних територіях трав'яний покрив формують ожина складчаста (*Rubus plicatus*), осока лісова (*Carex sylvatica*), осока волосиста (*Carex pilosa*), зеленчук жовтий (*Galeobdolon luteum*), яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria*), зірочник ланцетовидний (*Stellaria holostea*), розхідник звичайний (*Glechoma hederacea*).

Планована діяльність в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» мала суттєвий вплив на рослинний покрив, бо запускала сукцесійні зміни трав'яного покриття і формувала різновікову мозаїчну просторову структуру лісів. Внаслідок суцільних рубок на зрубках різко змінювалися екологічні умови, особливо освітлення, температура, вологість повітря і поверхні ґрунту. Завдяки таким змінам на зрубках спостерігалася початкова стадія фітодемутатії, яка виражалася у проникненні сюди світлолюбних лучних, а також інвазійних трав'янистих видів рослин. Зокрема, натурними обстеженнями виявлено розповсюдження таких інвазійних видів як: жовтозілля нечуйвітровий (*Erechtites hieraciifolius*), злинка однорічна (*Erigeron annuus*), злинка канадійська (*Erigeron canadensis*).

З лучних та екотонних видів значного розповсюдження на зрубках набувають: малина звичайна (*Rubus idaeus*), ожина сиза (*Rubus caesius*), сідач конопляний (*Eupatorium cannabinum*), жовтозілля високе (*Senecio doria*), грястиця збірна (*Dactylis glomerata*), королиця звичайна (*Leucanthemum vulgare*),

вербозілля звичайне (*Lysimachia vulgaris*), щавель кучерявий (*Rumex crispus*), королиця круглолиста (*Leucanthemum rotundifolium*), звіробій крилатий (*Hypericum tetrapterum*), м'ята довголиста (*Mentha longifolia*), гірчак м'який (*Persicaria mitis*), осот прибережний (*Cirsium rivulare*), осот польовий (*Cirsium arvense*), бутень запашний (*Chaerophyllum aromaticum*), шавлія клейка (*Salvia glutinosa*) та ін.

Різке скорочення чисельності відмічено для більшості лісових видів, включно з такими як: осока волосиста (*Carex pilosa*), квасениця звичайна (*Oxalis acetosella*), безщитник жіночий (*Athyrium filix-femina*), безщитник чоловічий (*Dryopteris filix-mas*), папороть розпростерта (*Dryopteris dilatata*), підбілик альпійський (*Homogyne alpina*), осока лісова (*Carex sylvatica*), фіалка лісова (*Viola reichenbachiana*), чистець лісовий (*Stachys sylvatica*), яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria*).

У прилеглий 100-метровій смузі на межі суцільних лісосік відмічається підвищення рівня освітленості, особливо південно орієнтованих куліс, що сприяє також інтенсивному розвитку підліску, підросту і трав'яного вкриття. Слід відмітити, що зростання рясності спостерігається головню у лісових видів трав'янистих рослин. На межі між суцільними зрубам та лісостанами спостерігається формування екотонних угруповань – взаємопроникнення лісових видів і видів відкритих біотопів, в тому числі й інвазійних. Проникнення видів відкритих біотопів під намет лісу у 100-метровій зоні примикання відмічено на різну відстань: для південно орієнтованих куліс – до 30-40 м; східно і західно орієнтованих куліс – до 20 м; північно орієнтованих куліс – до 10 м. Це зумовлено зміною рівня освітлення та зволоження у зоні примикання внаслідок суцільної рубки. Загалом, вплив на рослинний покрив у 100-метровій зоні примикання є помірно позитивним. Окрім того, фітодемутаційні процеси внаслідок суцільних рубок сприяють утворенню тимчасових екологічних ніш для існування нелісової фауни (див. підрозділ 3.2.).

3.1.1. Моніторинг ялицево-грабових лісів

Перший ярус складений ялицею білою (*Abies alba*) – 70%, грабом звичайним (*Carpinus betulus*) – 20%, кленом гостролистим (*Acer platanoides*) – 10%. Замкненість крон – 0,4; бонітет – II. У підліску найчастіше трапляється ялиця біла. Серед чагарників трапляється ліщина звичайна (*Corylus avellana*). У трав'яному покриві домінують: зірочник ланцетолистий (*Stellaria holostea*) – 5%, осока лісова (*Carex sylvatica*) – 1%, зеленчук жовтий (*Lamium galeobdolon*) – 1%, ожина складчаста (*Rubus plicatus*) – 1%.

На суцільних зрубках у Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році виявлено пригнічення віталітету і скорочення чисельності таких лісових видів (табл. 3.1.1 – 3.1.3, мал. 3.1.1 – 3.1.3): осока лісова (*Carex sylvatica*), зірочник ланцетолистий (*Stellaria holostea*), зеленчук жовтий (*Lamium galeobdolon*).

Таблиця 3.1.1.

Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Лішнянському лісництві (кв. 115 вид. 16) в 2025 році

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Вербозілля звичайне (<i>Lysimachia vulgaris</i>)	г
Жовтець повзучий (<i>Ranunculus repens</i>)	+
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	2
Зірочник ланцетолистий (<i>Stellaria holostea</i>)	2
Кропива дводомна (<i>Urtica dioica</i>)	г
Мерингія трижилкова (<i>Moehringia trinervia</i>)	+
Осока волосовидна (<i>Carex capillaris</i>)	3
Осока лісова (<i>Carex sylvatica</i>)	1
Щавель кучерявий (<i>Rumex crispus</i>)	г
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ожина складчаста (<i>Rubus plicatus</i>)	2
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ліщина звичайна (<i>Corylus avellana</i>)	+
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Береза повисла (<i>Betula pendula</i>)	г
Граб звичайний (<i>Carpinus betulus</i>)	1

Клен гостролистий (<i>Acer platanoides</i>)	2
Осика (<i>Populus tremula</i>)	г
Ялиця біла (<i>Abies alba</i>)	2

А)

Б)

Малюнок 3.1.1. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Лішнянському лісництві (кв.115 вид. 16) в 2025 році

Таблиця 3.1.2.

Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Воля-Якубовському лісництві (кв. 168 вид. 7.1) в 2025 році

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	3
Квасениця звичайна (<i>Oxalis acetosella</i>)	+
Щитник широколистий (<i>Dryopteris dilatata</i>)	г
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ожина складчаста (<i>Rubus plicatus</i>)	4
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Граб звичайний (<i>Carpinus betulus</i>)	+
Явір (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	2

Ялиця біла (*Abies alba*)

2

А)

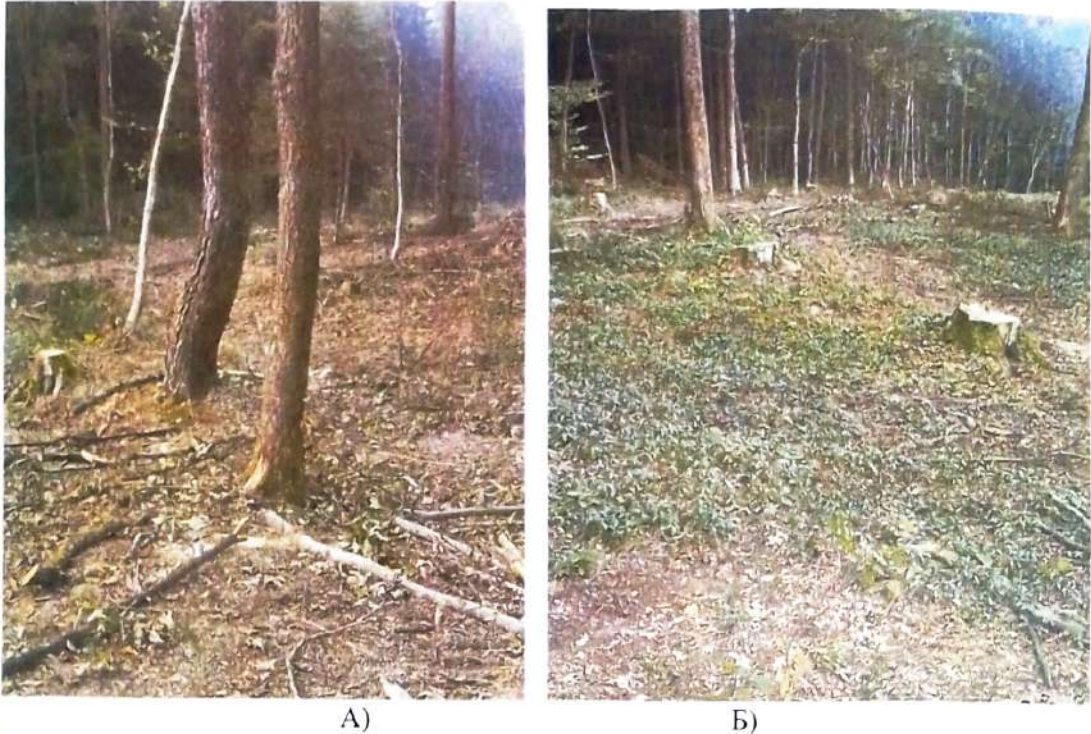
Б)

Малюнок 3.1.2. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Воля-Якубовському лісництві (кв. 168 вид. 7.1) в 2025 році

Таблиця 3.1.3.

Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Раневицькому лісництві (кв. 323 вид. 22) в 2025 році

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Барвінок звичайний (<i>Vinca minor</i>)	3
Горлянка повзуча (<i>Ajuga reptans</i>)	г
Зірочник ланцетовидний (<i>Stellaria holostea</i>)	г
Копитняк європейський (<i>Asarum europaeum</i>)	2
Осока волосиста (<i>Carex pilosa</i>)	1
Розхідник звичайний (<i>Glechoma hederacea</i>)	1
Яглиця звичайна (<i>Aegopodium podagraria</i>)	1
Видові назви чагарничків	Поширення
	за Браун-Бланке
Малина звичайна (<i>Rubus idaeus</i>)	1
Ожина сиза (<i>Rubus caesius</i>)	4
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ліщина звичайна (<i>Corylus avellana</i>)	г
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Ялиця біла (<i>Abies alba</i>)	г
Бук лісовий (<i>Fagus sylvatica</i>)	1

Малюнок 3.1.3. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Раневицькому лісництві (кв. 323 вид. 22) в 2025 році

На ділянках на яких здійснювалась планована діяльність в 2025 році, розповсюдження набули такі види: осока волосовидна (*Carex capillaris*), зеленчук жовтий (*Lamium galeobdolon*), зірочник ланцетолистий (*Stellaria holostea*), осока лісова (*Carex sylvatica*). Поодинокі трапляються вербозілля звичайне (*Lysimachia vulgaris*), жовтець повзучий (*Ranunculus repens*), мерингія трижилкова (*Moehringia trinervia*), кропива дводомна (*Urtica dioica*) та щавель кучерявий (*Rumex crispus*).

Загалом рослинний покрив ділянки характеризується типовими для мішаних лісів Передкарпаття видами та зберігає потенціал для подальшого стабільного розвитку. Виявлений видовий склад і структура фітоценозу не свідчать про негативні наслідки проведених лісогосподарських заходів та відповідають умовам відновлення лісових екосистем.

3.1.2. Моніторинг дубових лісів

Перший ярус складений дубом звичайним (*Quercus robur*) – 80%. Зімкнутість крон 0,5; бонітет – II. Також присутній дуб червоний (*Quercus rubra*) – 5%, ялиця біла (*Abies alba*) – 5% та сосна звичайна (*Pinus sylvestris*). Другий і третій ярус (підлісок) слабо розвинені і складені підростом черемхи звичайної (*Prunus padus*) та дуба звичайного (*Quercus robur*). Трав'яний покрив загальним проективним вкриттям 40% утворений зірочником ланцетолистим (*Stellaria holostea*) – 15%, осокою лісовою (*Carex sylvatica*) – 10%, фіалкою лісовою (*Viola reichenbachiana*), – 5%, зеленчуком жовтим (*Galeobdolon luteum*) – 4%, квасеницею звичайною (*Oxalis acetosella*) – 2%, горлянкою повзучою (*Ajuga reptans*) – 2%, щербанецем звичайним (*Aposeris foetida*) – 2%.

На суцільних зрубках із домінуванням дуба звичайного (*Quercus robur*) в Дрогобицькому надлісництві в 2025 році виявлено пригнічення віталітету і скорочення чисельності таких лісових видів (табл. 3.1.4 – 3.1.7, мал. 3.1.4 – 3.1.7): зеленчук жовтий (*Galeobdolon luteum*), квасениця звичайна (*Oxalis acetosella*), горлянка повзуча (*Ajuga reptans*), зірочник ланцетолистий (*Stellaria holostea*), фіалка лісова (*Viola reichenbachiana*), щербанець звичайний (*Aposeris foetida*).

Таблиця 3.1.4.

Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Лішнянському лісництві (кв.104 вид. 11) в 2025 році

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Барвінок малий (<i>Vinca minor</i>)	3
Горлянка повзуча (<i>Ajuga reptans</i>)	+
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	+
Зірочник ланцетолистий (<i>Stellaria holostea</i>)	1
Квасениця звичайна (<i>Oxalis acetosella</i>)	г
Осока лісова (<i>Carex sylvatica</i>)	1
Фіалка лісова (<i>Viola reichenbachiana</i>)	+
Щербанець звичайний (<i>Aposeris foetida</i>)	г

Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Дуб звичайний (<i>Quercus robur</i>)	3
Дуб червоний (<i>Quercus rubra</i>)	1
Модрина європейська (<i>Larix decidua</i>)	г
Сосна звичайна (<i>Pinus sylvestris</i>)	г
Ялиця біла (<i>Abies alba</i>)	1

Малюнок 3.1.4. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Лішнянському лісництві (кв.104 вид. 11) в 2025 році

Таблиця 3.1.5.

Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Летнянському лісництві (кв. 232 вид. 6.2.) в 2025 році

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Безщитник жіночий (<i>Athyrium filix-femina</i>)	г
Жовтозілля звичайне (<i>Senecio vulgaris</i>)	г
Королиця круглолиста (<i>Leucanthemum rotundifolium</i>)	г
Осока волосовидна (<i>Carex capillaris</i>)	5

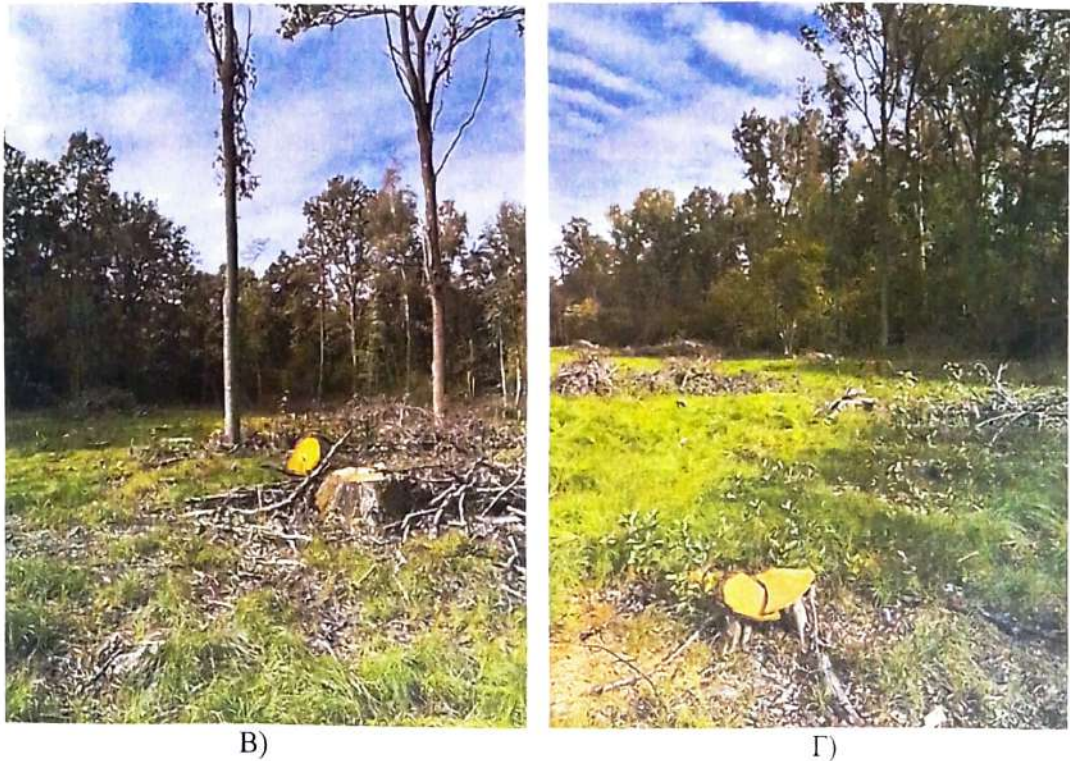
Осока пальчаста (<i>Carex digitata</i>)	г
Ситник розлогий (<i>Juncus effusus</i>)	г
Щитник широколистий (<i>Dryopteris dilatata</i>)	г
Видові назви чагарничків	Поширення
	за Браун-Бланке
Ожина складчаста (<i>Rubus plicatus</i>)	г
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ліщина звичайна (<i>Corylus avellana</i>)	2
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Дуб звичайний (<i>Quercus robur</i>)	+
Черемха звичайна (<i>Prunus padus</i>)	3

А)

Б)

Малюнок 3.1.5. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Летнянському лісництві (кв. 232 вид. 6.2.) в 2025 році

Таблиця 3.1.6.
Раневицькому лісництві (кв. 338 вид. 6.1) в 2025 Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у році

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Осока волосиста (<i>Carex pilosa</i>)	5
Безщитник жіночий (<i>Athyrium filix-femina</i>)	г
Горлянка повзуча (<i>Ajuga reptans</i>)	1
Сідач конопляний (<i>Eupatorium cannabinum</i>)	1
Ранник вузлуватий (<i>Scrophularia nodosa</i>)	1
Бутень шорсткововолосистий (<i>Chaerophyllum hirsutum</i>)	г
Осока лісова (<i>Carex sylvatica</i>)	1
Жовтозілля високе (<i>Senecio doria</i>)	2
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	1
Видові назви чагарничків	Поширення
	за Браун-Бланке
Малина звичайна (<i>Rubus idaeus</i>)	г
Ожина сиза (<i>Rubus caesius</i>)	1
Видові назви чагарничків	Поширення
	за Браун-Бланке

Ліщина звичайна (<i>Corylus avellana</i>)	г
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Гراب звичайний (<i>Carpinus betulus</i>)	1
Дуб звичайний (<i>Quercus robur</i>)	4

А)

Б)

В)

Г)

Малюнок 3.1.6. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Раневиському лісництві (кв. 338 вид. 6.1) в 2025 році

Таблиця 3.1.7.

**Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у
Нагуєвицькому лісництві (кв. 24 вид. 4.9) в 2025 році**

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Безщитник жіночий (<i>Athyrium filix-femina</i>)	1
Вербозілля звичайне (<i>Lysimachia vulgaris</i>)	1
Грястиця збірна (<i>Dactylis glomerata</i>)	г
Жабрій звичайний (<i>Galeopsis tetrahit</i>)	1
Жовтозілля гайове (<i>Senecio nemorensis</i>)	1
Жовтозілля нечуйвітровий (<i>Erechtites hieraciifolius</i>)	г
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	3
Зірочник ланцетолистий (<i>Stellaria holostea</i>)	г
Злінка канадська (<i>Erigeron canadensis</i>)	+
Квасениця звичайна (<i>Oxalis acetosella</i>)	3
Королиця звичайна (<i>Leucanthemum vulgare</i>)	г
Кропива дводомна (<i>Urtica dioica</i>)	+
Купина кільчаста (<i>Polygonatum verticillatum</i>)	1
Медунка темна (<i>Pulmonaria obscura</i>)	1
Мерінгія трижилкова (<i>Moehringia trinervia</i>)	3
Осока волосиста (<i>Carex pilosa</i>)	2
Осока лісова (<i>Carex sylvatica</i>)	2
Осот польовий (<i>Cirsium arvense</i>)	+
Ранник вузлуватий (<i>Scrophularia nodosa</i>)	1
Розхідник звичайний (<i>Glechoma hederacea</i>)	1
Тонконіг однорічний (<i>Poa annua</i>)	2
Щавель туполистий (<i>Rumex obtusifolius</i>)	г
Щитник остистий (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	г
Яглиця звичайна (<i>Aegopodium podagraria</i>)	2
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Малина звичайна (<i>Rubus idaeus</i>)	+
Ожина сиза (<i>Rubus caesius</i>)	1
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ліщина звичайна (<i>Corylus avellana</i>)	3
Бузина чорна (<i>Sambucus nigra</i>)	+
Бузина червона (<i>Sambucus racemosa</i>)	1
Видові назви дерев	Поширення

	за Браун-Бланке
Дуб звичайний (<i>Quercus robur</i>)	4
Ялиця біла (<i>Abies alba</i>)	1
Бук лісовий (<i>Fagus sylvatica</i>)	г

А)

Б)

В)

Г)

Малюнок 3.1.7. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Нагуєвицькому лісництві (кв. 24, вид. 4.9) в 2025 році

На ділянках Дубових лісів на яких здійснювалась планована діяльність в 2025 році, розповсюдження набули такі види: осока волосиста (*Carex pilosa*), купина кільчаста (*Polygonatum verticillatum*), зірочник ланцетолистий (*Stellaria holostea*), безщитник жіночий (*Athyrium filix-femina*), осока лісова (*Carex*

sylvatica), ранник вузлуватий (*Scrophularia nodosa*), кропива дводомна (*Urtica dioica*), грястиця збірна (*Dactylis glomerata*), мерінгія трижилкова (*Moehringia trinervia*), жовтозільник нечуйвітровий (*Erechtites hieraciifolius*), тонконіг однорічний (*Poa annua*), королиця звичайна (*Leucanthemum vulgare*), осот польовий (*Cirsium arvense*), вербозілля звичайне (*Lysimachia vulgaris*), жовтозілля гайове (*Senecio nemorensis*), зеленчук жовтий (*Lamium galeobdolon*), медунка темна (*Pulmonaria obscura*), яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria*), квасениця звичайна (*Oxalis acetosella*), злинка канадська (*Erigeron canadensis*), щитник остистий (*Dryopteris carthusiana*), жабрій звичайний (*Galeopsis tetrahit*), розхідник звичайний (*Glechoma hederacea*), щавель туполистий (*Rumex obtusifolius*).

Відмічено проникнення на суцільні зруби інвазійних видів: злинка однорічна (*Erigeron annuus*).

У 100-метровій зоні примикання встановлено збільшення підросту дуба звичайного та червоного. Окрім того, підвищилась рясність трав'янистих і чагарникових видів та їх проективне вкриття.

3.1.3. Моніторинг букових лісів

Перший ярус складений буком лісовим (*Fagus sylvatica*) – 90%. Зімкнутість крон 0,5; бонітет – I. Також присутня ялиця біла (*Abies alba*) – 10%. Другий і третій ярус (підлісок) слабо розвинені і складені підростом бука та ялиці білої. Трав'яний покрив загальним проективним вкриттям 35% утворений ожиною сизою (*Rubus caesius*) – 10%, щитником чоловічим (*Dryopteris filix-mas*) – 5%, щитником шартрським (*D. carthusiana*) – 5 %, осокою ліською (*Carex sylvatica*) – 5%, зеленчук жовтий (*Galeobdolon luteum*) – 5 %, розхідник звичайний (*Glechoma hederacea*) – 3%, маренка запашна (*Galium odoratum*) – 2%.

На суцільних зрубках у бучинах Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році виявлено пригнічення віталітету і скорочення чисельності таких лісових видів (табл. 3.1.8, мал. 3.1.8): щитник чоловічий (*Dryopteris filix-mas*), щитник шартрський (*Dryopteris carthusiana*), осока ліськова (*Carex sylvatica*),

зеленчук жовтий (*Galeobdolon luteum*), розхідник звичайний (*Glechoma hederacea*), маренка запашна (*Galium odoratum*).

Таблиця 3.1.8.

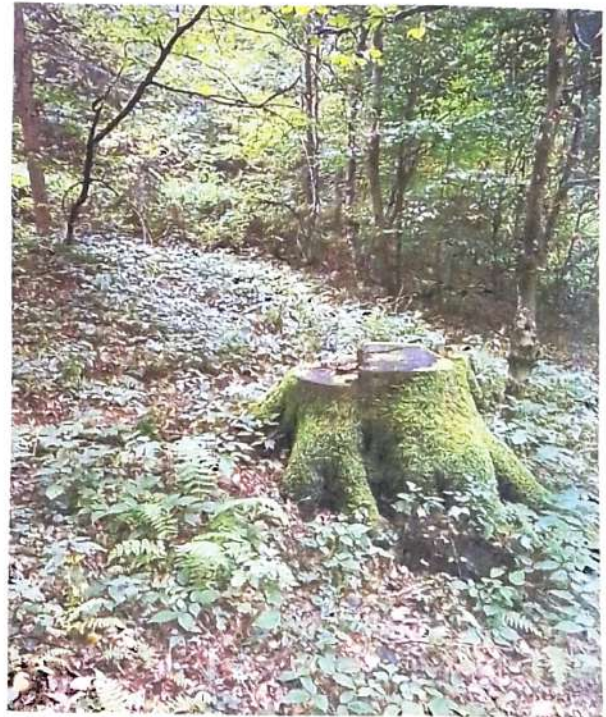
**Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у
Доброгостівському лісництві (кв. 459 вид. 7.1) в 2025 році**

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Безщитник жіночий (<i>Athyrium filix-femina</i>)	+
Бутень шорстковолосистий (<i>Chaerophyllum hirsutum</i>)	1
Вербозілля гайове (<i>Lysimachia nemorum</i>)	2
Герань робертова (<i>Geranium robertianum</i>)	+
Жабрій звичайний (<i>Galeopsis tetrahit</i>)	2
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	1
Зірочник середній (<i>Stellaria media</i>)	г
Кремена біла (<i>Petasites albus</i>)	г
Кропива дводомна (<i>Urtica dioica</i>)	1
Лопух малий (<i>Arctium minus</i>)	г
Маренка запашна (<i>Galium odoratum</i>)	2
Мерингія трижилкова (<i>Moehringia trinervia</i>)	г
Молочай мигдалолистий (<i>Euphorbia amygdaloides</i>)	1
Осока лісова (<i>Carex sylvatica</i>)	2
Підбіл звичайний (<i>Tussilago farfara</i>)	г
Підбілик альпійський (<i>Homogyne alpina</i>)	1
Розхідник звичайний (<i>Glechoma hederacea</i>)	2
Салатник лісовий (<i>Lactuca muralis</i>)	1
Цирцея звичайна (<i>Circaea lutetiana</i>)	г
Чистець лісовий (<i>Stachys sylvatica</i>)	г
Шавлія клейка (<i>Salvia glutinosa</i>)	1
Щавель туполистий (<i>Rumex obtusifolius</i>)	г
Щитник остистий (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	+
Щитник чоловічий (<i>Dryopteris filix-mas</i>)	1
Яглиця звичайна (<i>Aegopodium podagraria</i>)	4
Видові назви чагарничків	Поширення
	за Браун-Бланке
Малина звичайна (<i>Rubus idaeus</i>)	г
Ожина сиза (<i>Rubus caesius</i>)	3
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке

Бузина червона (<i>Sambucus racemosa</i>)	г
Бузина чорна (<i>Sambucus nigra</i>)	г
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Ялиця біла (<i>Abies alba</i>)	1
Бук лісовий (<i>Fagus sylvatica</i>)	4

А)

Б)

Малюнок 3.1.8. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Доброгостівському лісництві (кв. 459 вид. 7.1) в 2025 році

На ділянках бука лісового, на яких здійснювалась планована діяльність в 2025 році, розповсюдження набули такі види: безщитник жіночий (*Athyrium filix-femina*), бутень шорстковолосистий (*Chaerophyllum hirsutum*), вербозілля гайове (*Lysimachia nemorum*), герань робертова (*Geranium robertianum*), жабрій звичайний (*Galeopsis tetrahit*), зеленчук жовтий (*Lamium galeobdolon*), зірочник середній (*Stellaria media*), кремена біла (*Petasites albus*), кропива дводомна (*Urtica dioica*), лопух малий (*Arctium minus*), маренка запашна (*Galium odoratum*), мерингія трижилкова (*Moehringia trinervia*), молочай мигдалолистий (*Euphorbia amygdaloides*), осока лісова (*Carex sylvatica*), підбіл звичайний (*Tussilago farfara*), підбілик альпійський (*Homogyne alpina*), розхідник звичайний (*Glechoma*

hederacea), салатник лісовий (*Lactuca muralis*), цирцея звичайна (*Circaea lutetiana*), чистець лісовий (*Stachys sylvatica*), шавлія клейка (*Salvia glutinosa*), щавель туполистий (*Rumex obtusifolius*), щитник остистий (*Dryopteris carthusiana*), щитник чоловічий (*Dryopteris filix-mas*), яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria*).

Відмічено що на суцільні зрубках бучин інвазійні види відсутні.

У 100-метровій зоні примикання встановлено збільшення підросту бука та ялиці, Окрім того, підвищилась рясність трав'янистих і чагарникових видів та їх проективне вкриття.

3.1.4. Моніторинг чорновільхових лісів

Перший ярус складений вільхою чорною (*Alnus glutinosa*) – 60%. Зімкнутість крон 0,5; бонітет – I. Також присутня ялиця біла (*Abies alba*) – 10% та бук лісовий (*Fagus sylvatica*). Другий ярус складений підростом черемхи звичайної (*Prunus padus*) та ясена звичайного (*Fraxinus excelsior*). Третій ярус (підлісок) складений підростом ялиці білої (*Abies alba*). Трав'яний покрив загальним проективним вкриттям 30% утворений ожиною сизою (*Rubus caesius*) – 15%, сідач коноплевий (*Eupatorium cannabinum*) – 5%, пухівка піхвова (*Eriophorum vaginatum*) – 5%, гірчак м'який (*Persicaria mitis*) – 2%, осот польовий (*Cirsium arvense*) – 1%, чистець лісовий (*Stachys sylvatica*) – 1%, м'ята довголиста (*Mentha longifolia*) – 1%.

На суцільних зрубках чорновільхових в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році виявлено пригнічення віталітету і скорочення чисельності таких лісових видів (табл. 3.1.9, мал. 3.1.9): сідач коноплевий (*Eupatorium cannabinum*), пухівка піхвова (*Eriophorum vaginatum*), гірчак м'який (*Persicaria mitis*), осот польовий (*Cirsium arvense*), чистець лісовий (*Stachys sylvatica*), м'ята довголиста (*Mentha longifolia*).

**Ботанічний опис ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у
Доброгостівському лісництві (кв. 453 вид. 11.1) в 2025 році**

Видові назви трав	Поширення
	за Браун-Бланке
Безщитник жіночий (<i>Athyrium filix-femina</i>)	г
Бутень запашний (<i>Chaerophyllum aromaticum</i>)	2
Гірчак м'який (<i>Persicaria mitis</i>)	2
Горлянка повзуча (<i>Ajuga reptans</i>)	+
Жовтець повзучий (<i>Ranunculus repens</i>)	1
Жовтозілля високе (<i>Senecio doria</i>)	1
Звіробій крилатий (<i>Hypericum tetrapterum</i>)	1
Зеленчук жовтий (<i>Lamium galeobdolon</i>)	1
Зірочник середній (<i>Stellaria media</i>)	г
Злинка канадська (<i>Erigeron canadensis</i>)	1
Злинка однорічна (<i>Erigeron annuus</i>)	+
Лопух дібровний (<i>Arctium nemorosum</i>)	г
М'ята довголиста (<i>Mentha longifolia</i>)	1
Молочай мигдалолистий (<i>Euphorbia amygdaloides</i>)	г
Осока лісова (<i>Carex sylvatica</i>)	1
Осот польовий (<i>Cirsium arvense</i>)	2
Осот прибережний (<i>Cirsium rivulare</i>)	1
Підбіл звичайний (<i>Tussilago farfara</i>)	1
Пухівка піхвова (<i>Eriophorum vaginatum</i>)	2
Сідач коноплевий (<i>Eupatorium cannabinum</i>)	3
Слабник водяний (<i>Myosoton aquaticum</i>)	+
Чистець лісовий (<i>Stachys sylvatica</i>)	2
Щитник остистий (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	г
Яглиця звичайна (<i>Aegopodium podagraria</i>)	1
Видові назви чагарничків	Поширення
	за Браун-Бланке
Малина звичайна (<i>Rubus idaeus</i>)	г
Ожина сиза (<i>Rubus caesius</i>)	4
Видові назви чагарників	Поширення
	за Браун-Бланке
Ліщина звичайна (<i>Corylus avellana</i>)	2
Видові назви дерев	Поширення
	за Браун-Бланке
Ялиця біла (<i>Abies alba</i>)	3
Бук лісовий (<i>Fagus sylvatica</i>)	1
Вільха чорна (<i>Alnus glutinosa</i>)	3
Черемха звичайна (<i>Prunus padus</i>)	г

А)

Б)

Малюнок 3.1.9. – Фотографії ділянок, на яких здійснювалась планована діяльність у Доброгостівському лісництві (кв. 453 вид. 11.1) в 2025 році

На ділянках вільхи чорної, на яких здійснювалась планована діяльність в 2025 році, розповсюдження набули такі види: звіробій крилатий (*Hypericum tetrapterum*), м'ята довголиста (*Mentha longifolia*), злінка однорічна (*Erigeron annuus*), горлянка повзуча (*Ajuga reptans*), гірчак м'який (*Persicaria mitis*), жовтозілля високе (*Senecio doria*), осот прибережний (*Cirsium rivulare*), щитник остистий (*Dryopteris carthusiana*), осот польовий (*Cirsium arvense*), підбіл звичайний (*Tussilago farfara*), зеленчук жовтий (*Lamium galeobdolon*), злінка канадська (*Erigeron canadensis*), зірочник середній (*Stellaria media*), жовтець повзучий (*Ranunculus repens*), лопух дібровний (*Arctium nemorosum*), слабник водяний (*Myosoton aquaticum*), сідач коноплевий (*Eupatorium cannabinum*), пухівка піхвова (*Eriophorum vaginatum*), чистець лісовий (*Stachys sylvatica*), бутень запашний (*Chaerophyllum aromaticum*).

Відмічено проникнення на суцільні зруби вільхи чорної інвазійних видів: злинка однорічна (*Erigeron annuus*), злинка канадська (*Erigeron canadensis*).

У 100-метровій зоні примикання встановлено збільшення підросту ялиці, Окрім того, підвищилась рясність трав'янистих і чагарникових видів та їх проективне вкриття.

Помірний негативний вплив планована діяльність мала на корінну лісову флору та фауну, які тимчасово (у плінні сукцесій) заміщуються на суцільних зрубках рудеральними, лучними та інвазійними видами.

3.2 Вплив на фауну

3.2.1. Моніторинг герпетобіонтів

Герпетобіонтна фауна у межах лісових деревостанів планованої діяльності представлена комплексом типових лісових, узлісних та евритопних видів жуків, приурочених до умов сформованих чорновільхових, дубових, букових, грабових, березових і соснових насаджень. У зімкнутих лісових деревостанах зі стабільним мікрокліматом, розвиненою підстилкою та достатньою зволоженістю ґрунту поширені типово лісові герпетобіонти, зокрема туруни: турун золотоблискучий (*Carabus auronitens*), турун фіолетовий (*Carabus violaceus*), турун шкірястий (*Carabus coriaceus*), турун Ліннея (*Carabus linnaei*), турун несталий (*Carabus irregularis*), турун заплутаний (*Carabus intricatus*), турун мінливий (*Carabus variolosus*), турун голий (*Carabus glabratus*), а також цихрус туруновий (*Cychrus caraboides*), молопс смолистий (*Molops piceus*), абакс ребристий (*Abax carinatus*), абакс паралельний (*Abax paralellus*) та абакс паралелепіпедний (*Abax parallelepipedus*). Значна частина цих видів є стенобіонтами, тісно пов'язаними з тіньовими, прохолодними та вологими умовами лісових біотопів.

У деревостанах з підвищеною вологістю ґрунтів та поблизу водотоків формуються комплекси вологолюбних видів, серед яких нотіофілюс болотяний (*Notiophilus palustris*), біляводник Мюлера (*Agonum muelleri*), біляводник саміт-

ній (*Agonum viduum*), патробус чорно-рудий (*Patrobus atrorufus*), птеростих вугільно-чорний (*Pterostichus anthracinus*). Ці види чутливі до змін вологості та структури підстилки.

У деревостанах з більшою освітленістю, на узліссях і в ділянках з порушеною структурою насаджень трапляються світлолюбні та екологічно пластичні види, зокрема турун Гампеїв (*Carabus hampei*), пецилюс мідний (*Poecilus cupreus*), птеростих яйцевидний (*Pterostichus ovoideus*), птеростих малий (*Pterostichus strenuus*), амара звична (*Amara familiaris*), амара бронзова (*Amara aenea*), гарпалус рудоногий (*Harpalus ripes*), гарпалус широкий (*Harpalus latus*), псевдоофон рудоногий (*Pseudoophonus rufipes*), гнойовик звичайний (*Geotrupes stercorarius*).

Проведення суцільних та поступових рубок призводить до перебудови герпетобіонтних угруповань у межах усіх типів деревостанів, що проявляється у зменшенні чисельності типово лісових стенобіонтів, порушенні підстилки, зміні температурно-вологісного режиму ґрунту та зростанні ролі евритопних і світлолюбних видів. На зрубках і в молодняках активно заселяються та масово розмножуються такі види, як нотіофілюс болотяний (*Notiophilus palustris*), пецилюс мідний (*Poecilus cupreus*), птеростих малий (*Pterostichus strenuus*), амара звична (*Amara familiaris*), гарпалус рудоногий (*Harpalus ripes*), що свідчить про тимчасове зростання загальної чисельності герпетобіонтів за рахунок видів відкритих біотопів.

Для більшості типово лісових герпетобіонтів, зокрема турунів родів *Carabus*, *Abax*, *Cychrus* та *Molops*, у межах ділянок рубок може спостерігатися локальне зниження чисельності, пов'язане з порушенням підстилки та змінами мікроклімату ґрунту. Водночас за умов невеликої площі та мозаїчного розміщення рубок такі зміни мають тимчасовий характер і не призводять до суттєвого порушення стабільності лісових герпетобіонтних комплексів у масштабах ландшафту. Проведення суцільних, поступових рубок супроводжується формуванням відкритих та ектонних мікробіотопів, що зумовлює короточасне збагачення фауни за рахунок світлолюбних та екологічно пластичних видів, зокрема нотіофілюса болотяного (*Notiophilus palustris*), пецилюса мідного (*Poecilus*

cupreus), птеростиха малого (*Pterostichus strenuus*), амари звичної (*Amara familiaris*) та гарпалюса рудоногого (*Harpalus ripes*). Таким чином, зміни у видовому складі герпетобіонтів мають переважно сукцесійний і перехідний характер.

3.2.2 Моніторинг ксилобіонтів

Ксилобіонтна фауна в межах планованої діяльності Філії «Дрогобицьке лісове господарство» представлена комплексом сапроксильних видів комах, трофічно пов'язаних із деревиною основних лісоутворюючих порід — чорної вільхи (*Alnus glutinosa*), дуба звичайного (*Quercus robur*), бука лісового (*Fagus sylvatica*), граба звичайного (*Carpinus betulus*), берези повислої (*Betula pendula*), модрина європейської (*Larix decidua*) та сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Видовий склад ксилобіонтів визначається породною специфікою деревостанів, ступенем збереженості мертвої деревини, вологістю та характером лісогосподарських заходів.

У деревостанах із переважанням дуба, бука та граба поширені види, пов'язані з твердою листяною деревиною та дуплистими стовбурами, зокрема бронзівка золота (*Cetonia aurata*), бронзівка мармурова (*Protaetia lugubris*), хрущик шляхетний (*Gnorimus nobilis*), рогачик циліндричний (*Sinodendron cylindricum*), рогачик паралельний (*Dorcus parallelipedus*), рогачик синій (*Platycerus caraboides*), перев'язник дубовий (*Rhagium sycophanta*), перев'язник ребристий (*Rhagium inquisitor*), козак малий (*Cerambyx scopolii*), козулька альпійська (*Rosalia alpina*), квіткарлик комірцевий (*Dinoptera collaris*), карпатка жовтава (*Pidonia lurida*), тютюнниця звичайна (*Allosterna tabacicolor*), гамалик чорний (*Stictoleptura scutellata*) та тонкохвістка чотрисмуга (*Leptura quadrifasciata*).

У чорновільхових і березових деревостанах, які характеризуються підвищеною вологістю та значною кількістю перегнилої деревини, формуються комплекси вологолюбних і евритопних ксилобіонтів, серед яких блискітка чотириплямкова (*Glischrochilus quadripustulatus*), орхезія приємна (*Orchesia blandula*), орхезія тремтяча (*Orchesia micans*), скрипаль мармуровий (*Saperda scalaris*), сто-

нчик кленовий (*Leiopus nebulosus*), хитрик мінливий (*Phymatodes testaceus*), на-
деревець осиковий (*Xylotrechus rusticus*), козоріг булавоногий (*Aegomorphus
clavipes*), червиця пахуча (*Cossus cossus*), а також сапроксильні двокрилі — де-
ревоїдка тонка (*Xylophagus compeditus*), ксилота лісова (*Xylota sylvarum*), корот-
ковусик лісовий (*Brachypalpus valgus*).

У соснових та ялицевих деревостанах переважають види, пов'язані з хвой-
ною деревиною, зокрема мурахожук мурашиний (*Thanasimus formicarius*), скри-
пник швацький (*Monochamus sartor*), скрипник чоботарський (*Monochamus
sutor*), короїд типографський (*Ips typographus*), короїд шести зубий (*Ips
sexdentatus*), рогахвіст велетенський (*Urocerus gigas*), рогахвіст барвистий (*Xeris
spectrum*), фруз звичайний (*Prionus coriarius*) та ксилота лісова (*Xylota sylvarum*).
Суцільні та поступові рубки призводять до збільшення кількості порубкових ре-
шток, пнів і ослабленої деревини, що створює сприятливі умови для розвитку
багатьох ксилобіонтів. На свіжій деревині активно заселяються козак малий
(*Cerambyx scopolii*), перев'язники (*Rhagium* spp.), скрипники (*Monochamus* spp.),
короїди (*Ips* spp.), рогахвости (*Urocerus*, *Xeris*), а також сапроксильні двокрилі
(*Xylophagus compeditus*, *Xylota sylvarum*). Загалом лісогосподарські заходи мають
переважно позитивний короточасний вплив на чисельність і поширення ксило-
біонтних видів, пов'язаних із мертвою деревиною, за умови збереження її час-
тини в межах лісових екосистем.

3.2.3 Моніторинг антофільних безхребетних

Рубки головного користування в межах планованої діяльності Філії «Дро-
гобицьке лісове господарство» впливають на угруповання антофільних безхре-
бетних переважно опосередковано, через формування відкритих і напіввідкри-
тих біотопів, що використовуються комахами як міграційні коридори та трофічні
стації. На зрубках та узліссях відбувається активне заселення квітковими росли-
нами, що забезпечує кормову базу для широкого спектра запилювачів.

У межах післяпроектного моніторингу на ділянках рубок і прилеглих те-
риторіях відмічено представників двокрилих (*Diptera*), лускокрилих

(*Lepidoptera*), перетинчастокрилих (*Hymenoptera*) та жуків (*Coleoptera*), зокрема: хейлозія псяча (*Cheilosia canicularis*), намулиця гібридна (*Helophilus hybridus*), намулиця трисмуга (*Helophilus trivittatus*), ксилота ледаща (*Xylota segnis*), волюцела порожниста (*Volucella inanis*), волюцела прозора (*Volucella pellucens*), дзюрчалка бджоловидна (*Eristalis tenax*), дзюрчалка садова (*Eristalis arbustorum*), дзюрчалка мала (*Eristalis pertinax*), сирфус перев'язаний (*Syrphus ribesii*), сирфус шклянкрилий (*Syrphus vitripennis*), епісирфус підперезаний (*Episyrphus balteatus*), товстоніжка пищавка (*Syritta pipiens*), чорноротка медова (*Melanostoma mellinum*), міатропа квіткова (*Myathropa florea*), конопс пухиристий (*Conops vesicularis*), конопс чотирисмугий (*Conops quadrifasciatus*), нагиця круглувата (*Gymnosoma rotundatum*), тахіна іржаста (*Tachina fera*).

Серед лускокрилих зафіксовано: сонцевик адмірал (*Vanessa atalanta*), реп'яхівка (*Vanessa cardui*), сонцевик павич (*Aglais io*), сонцевик кропив'яний (*Aglais urticae*), лимонниця (*Gonepteryx rhamni*), жовтوخ помаранчик (*Colias croceus*), білан ріп'яний (*Pieris rapae*), красоцвіт зоряний (*Anthocharis cardamines*), косатець Махаон (*Papilio machaon*), косатець подалірій (*Iphioides podalirius*), пасмовиця Каміла (*Limenitis camilla*), дукачик розпарований (*Lycaena dispar*), мінливець малий (*Apatura ilia*), головчак тире (*Thymelicus lineola*), ведмедиця Гера (*Callimorpha quadripunctaria*).

Перетинчастокрилі представлені типовими євритопними та антофільними видами: бджола медоносна (*Apis mellifera*), джміль земляний (*Bombus terrestris*), джміль норовий (*Bombus lucorum*), джміль кам'яний (*Bombus lapidarius*), джміль лучний (*Bombus pratorum*), оса німецька (*Vespula germanica*), шершень звичайний (*Vespa crabro*).

Загалом у межах моніторингових трансект спостерігається зростання загальної чисельності перетинчастокрилих на відкритих ділянках рубок, тоді як різноманіття окремих груп (роди *Bombus*, *Vespa*, *Vespula*) є вищим на межі зрубів і лісу, що свідчить про наявність сприятливих умов для гніздування та кормової бази. За умови мозаїчного розміщення зрубів та дотримання ландшафтно-екологічного підходу рубки головного користування мають нейтральний або слабко позитивний вплив на комплекси антофільних безхребетних.

3.2.4. Моніторинг хребетних

Авіафауна території планованої діяльності Філії «Дрогобицьке лісове господарство» представлена типовими лісовими, узлісними та напіввідкритими видами регіону. Післяпроектний моніторинг орнітофауни здійснювався за загальноприйнятими орнітологічними методами, зокрема шляхом маршрутних обліків уздовж постійних трансект із фіксацією візуальних і голосових контактів, у ранковій годині періоду максимальної пташиної активності. Обліки проводилися на ділянках рубок головного користування та у прилеглих лісових біотопах.

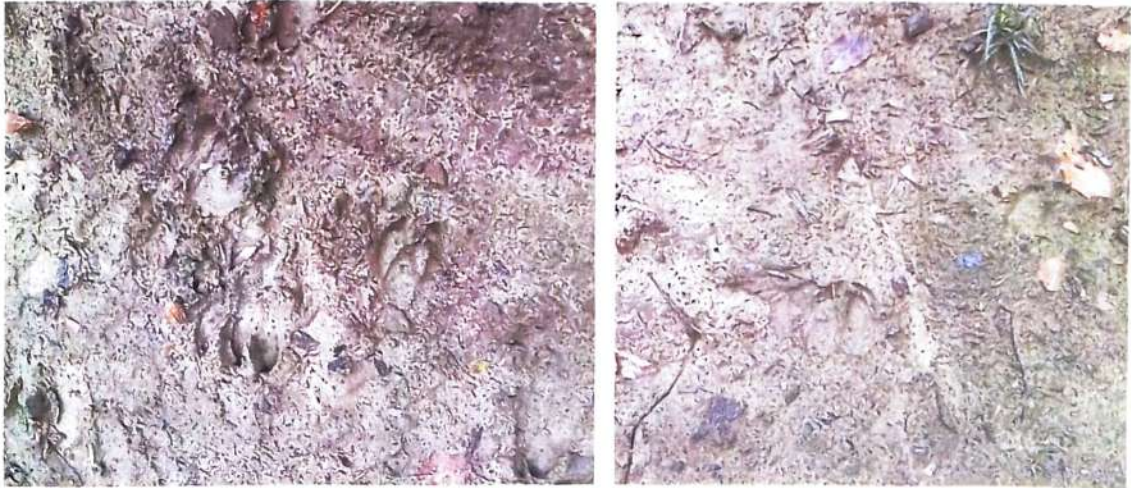
У ході моніторингових досліджень зафіксовано такі види птахів: канюк звичайний (*Buteo buteo*), яструб малий (*Accipiter nisus*), зозуля звичайна (*Cuculus canorus*), повзик європейський (*Sitta europaea*), підкоришник звичайний (*Certhia familiaris*), горихвістка звичайна (*Phoenicurus phoenicurus*), велика синиця (*Parus major*), синиця чорна (*Periparus ater*), сойка звичайна (*Garrulus glandarius*), золотомушка жовточуба (*Regulus regulus*), кропив'янка лісова (*Sylvia borin*), зяблик звичайний (*Fringilla coelebs*), жайворонок лісовий (*Lullula arborea*), вівсянка гірська (*Emberiza cia*), костогриз звичайний (*Coccothraustes coccothraustes*), дрізд чорний (*Turdus merula*), горлиця звичайна (*Streptopelia turtur*), гаїчка болотяна (*Poecile palustris*), горобець польовий (*Passer montanus*), дятел малий (*Dendrocopos minor*), жовна сива (*Picus canus*).

Результати післяпроектного моніторингу свідчать про відсутність істотних змін у видовому складі та структурі орнітокомплексів. Рубки головного користування чинять нейтральний вплив на авіафауну, що зумовлено невеликими площами зрубів, їх мозаїчним розміщенням та просторовою розосередженістю, а також збереженням прилеглих лісових ділянок, які виконують функцію рефугіумів і кормових стацій для птахів.

Герпето-батрахокомплекс характеризується відносно невисоким видовим багатством і чисельністю. У межах обстежених ділянок зафіксовано: жабу трав'яну (*Rana temporaria*), жабу прудку (*Rana dalmatina*), ропуху звичайну

(*Bufo bufo*), ящірку прудку (*Lacerta agilis*), вужа звичайного (*Natrix natrix*), гадюку звичайну (*Vipera berus*), веретільницю ламку (*Anguis fragilis*). Вплив планованої діяльності на ці угруповання оцінюється як нейтральний.

Фауністичний комплекс ссавців зазнав мінімальних змін. У межах трансект відмічені: лисиця (*Vulpes vulpes*), кабан дикий (*Sus scrofa*), сарна європейська (*Capreolus capreolus*), заєць європейський (*Lepus europaeus*), білозубка мала (*Crocidura suaveolens*), мідія звичайна (*Sorex araneus*), норець рудий (*Myodes glareolus*), вивірка звичайна (*Sciurus vulgaris*), вовчок лісовий (*Dryomys nitedula*), жолудниця європейська (*Elomys quercinus*), (мал. 3.2.1.). Вплив рубок головного користування оцінюється як нейтральний.

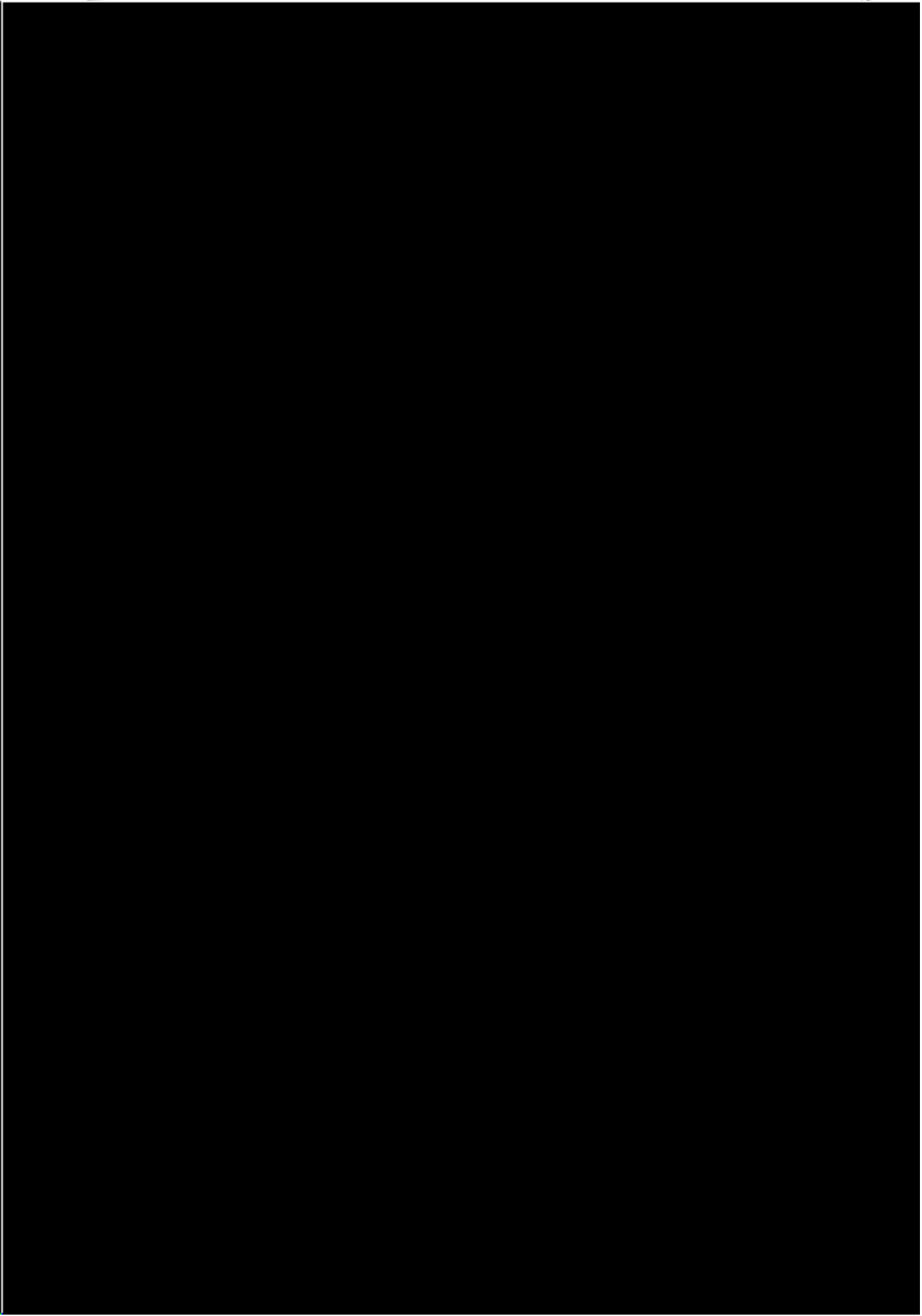

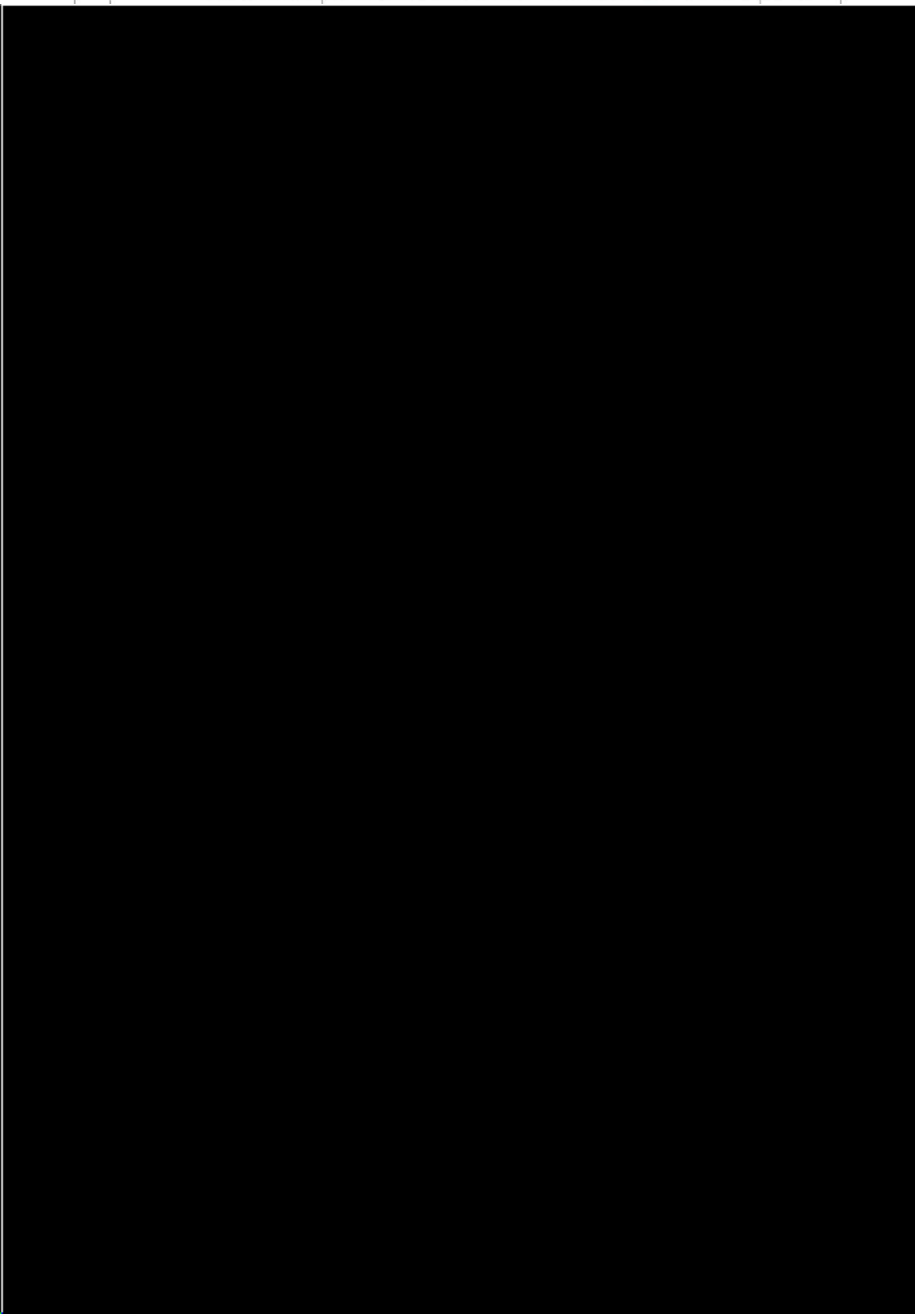
Малюнок 3.2.1 – Сліди кабана дикого (*Sus scrofa*) та оленя благородного (*Cervus elaphus*) у межах букового деревостану на ділянці після проведення рубок головного користування, Доброгостівське лісництво.

У межах ділянок рубок головного користування та прилеглих відкритих біотопів зафіксовано представників темно- та хортобіонтних угруповань, зокрема: щитник італійський (*Graphosoma italicum*), коник двокольоровий (*Chorthippus brunneus*), кобилка двокрапкова (*Chorthippus biguttulus*), зеленчук короткокрилий (*Euthystira brachyptera*), трав'янка товстоголова (*Stenobothrus lineatus*), мечник звичайний (*Conocephalus fuscus*), коник сірий (*Decticus verrucivorus*), пластинокрил звичайний (*Phaneroptera falcata*), коник зелений (*Tettigonia viridissima*). За результатами післяпроектного моніторингу вплив планованої діяльності на зазначені угруповання оцінюється як нейтральний.

Загалом планована діяльність Філії «Дрогобицьке лісове господарство», за умови дотримання чинних лісгосподарських нормативів і застосування екологічно орієнтованого підходу, не спричиняє істотного негативного впливу на фауну наземних хребетних і безхребетних, а щодо антофільних комах має незначний позитивний ефект, пов'язаний із формуванням мозаїчних біотопів, узлісь та різних сукцесійних стадій рослинності.

5. ВПЛИВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА УГРУПОВАННЯ ЗЕЛЕНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

За даними звіту ОВД для території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» відомо 5 угруповань занесених до Зеленої книги України (табл. 5.1).

Таблиця 5.1.

Рослинні угруповання, які занесені до Зеленої книги України і виявлені на території Філії «Дрогобицьке лісове господарство»

Угруповання	Нові знаходження угруповань ЗКУ			Ступінь загрози зникнення
	Звіт ОВД 2022	ППМ 2025	Мотиви охорони	
Асоціація Грабово - звичайнодубовий ліс плющовий (Carpineto (betuli) - Quercetum (roboris) hederosum (helicis)).	Нагуєвицьке лісництво, кв. 23	–	Рідкісні для України угруповання з домінуванням у покриві третинного релікта – плюща (<i>Hedera helix</i>)	II
Асоціація грабова діброва (з дуба звичайного) ведмежоцибулева – <i>Carpineto-Quercetum alliosum (ursini) hederosum</i>	Лішнянське лісництво, кв.115	–	Рідкісне для України угруповання з домінуванням у трав'яному покриві цибулі ведмежої, що має лікувальне та харчове значення й занесена до «Червоної книги України»	II
Асоціація вільхи клейкої (в. чорної) – <i>Alneta glutinosae</i> ; асоціації: вільшина калужницева – <i>Alnetum (glutinosae) - calthosum</i> ; вільшина трясучковидноосокова – <i>A.(g.) - caricosum (brizoidis)</i> ; вільшина гадючникова - <i>A.(g.) filipendulosum</i> ; вільшина безщитникова - <i>A.(g.) athyriosum (filix-feminae)</i> ; вільшина	Лішнянське лісництво, кв.123, 124	–	Острівні угруповання, що долинами річок проникають у Карпати з Передкарпатської рівнини	I

Угруповання	Нові знаходження угруповань ЗКУ			Ступінь загрози зникнення
	Звіт ОВД 2022	ППМ 2025	Мотиви охорони	
кропивна <i>A.(g.) urticosum</i>				
Асоціація сіровільшина ведмежоцибулева – <i>Alnetum (incanae) alliosum (ursini)</i>	Бориславське лісництво, кв.424	–	Дуже рідкісні корінні острівні угруповання, у покриві яких панує вид <i>Allium ursinum</i> , що занесений до «Червоної книги України»	I
Асоціації. Буковий ліс лунарієвий (<i>Fagetum (sylvaticae) lunariosum (redivivae)</i>)	Східницьке лісництво квартал 516	–	Рідкісний тип асоційованості домінуючих видів головного ярусу з доміантом травостою, яким є лунарія оживаюча (<i>Lunaria rediviva</i>)	I

Планована діяльність Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в межах рослинних угруповань Зеленої книги України в 2025 році не проводилось і тому має нетривіальний (відсутній) вплив на рослинні угруповання Зеленої книги України.

6. ВПЛИВ ПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА ОБ'ЄКТИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Відповідно до звіту ОВД, на території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» знаходиться 6 об'єктів природо-заповідного фонду, зокрема:

- 2 заказники місцевого значення;
- 4 пам'ятки природи місцевого значення.

Відомості про квартално-видільний розподіл цих об'єктів природо-заповідного фонду (далі ПЗФ) та вплив на них наведені (табл. 6.1). Пам'ятки природи та заказники місцевого значення в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» створені з метою охорони та збереження лісопаркової ділянки з меморіальним комплексом – стежкою і дубом І. Франка, двох старовікових дубів природного походження, та джерела цілющої мінеральної води “Нафтуся”, Збереження унікальних залишків корінного природного старовинного лісу.

Загальна площа об'єктів ПЗФ на території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» становить 2191,32 га, Найбільша кількість об'єктів природно-заповідного фонду знаходиться у межах Бориславського, Східницького та Нагуєвицького лісництв. Найбільшим заповідним об'єктом є ландшафтний заказник місцевого значення «Бориславський» (2049,3 га).

Таблиця 6.1.

Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду, а також інші природоохоронні території та об'єкти

Найменування об'єктів ПЗФ і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Вплив
Об'єкти ПЗФ місцевого значення			
<i>Пам'ятка природи</i>			
<i>Комплекси</i>			
«Стежка Івана Франка» рішенням Львівської облради від 9.10.1984 року, № 495.	15	Нагуєвицьке л-во, кв. 23, вид. 42-60	Відсутній
<i>Ботанічні</i>			

Найменування об'єктів ПЗФ і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Вплив
“Два вікових дуби” Рішення Львівської облради №634 від 02.10.1970 р.	0,02	Трускавецьке л-во кв. 264 вид. 9	Відсутній
<i>Гідрологічні</i>			
“Два джерела мінеральної води” Рішення Львівської облради №634 від 02.10.1970 р.	0,2	Східницьке л-во кв. 486 вид. 15, кв. 485 вид. 14	Відсутній
<i>Пралісові</i>			
Пралісова пам'ятка природи “Східницька” Рішення Львівської облради №818 від 12.03.2019 р.	34,0	Східницьке л-во кв. 522 вид. 1 кв. 525 вид. 1, 2	Відсутній
<i>Заказники</i>			
<i>Ландшафтні</i>			
“Бориславський” Рішення Львівської облради №495 від 09.10.1984 р. та №209 від 31.07.1997 р. (зменшення площ), №612 від 23.10.2012 р. (збільшення площ)	2049,3	Бориславський л-во. кв. 380-382, 384-392, 394-400, 402-406, 408, 410. кв. 411 вид. 1, 2, 4, 13, кв. 417-420, 423 вид. 1-18, 20-23, кв. 424, 426-432	Відсутній
<i>Лісові</i>			
“Воля Якубова” Рішення Львівської облради №676 від 17.04.2018 р.	92,8	Воля-Якубівське л- во. кв. 160 вид. 1, 2, 8-14, кв. 161, 162 вид. 13, 19, 20.	Відсутній

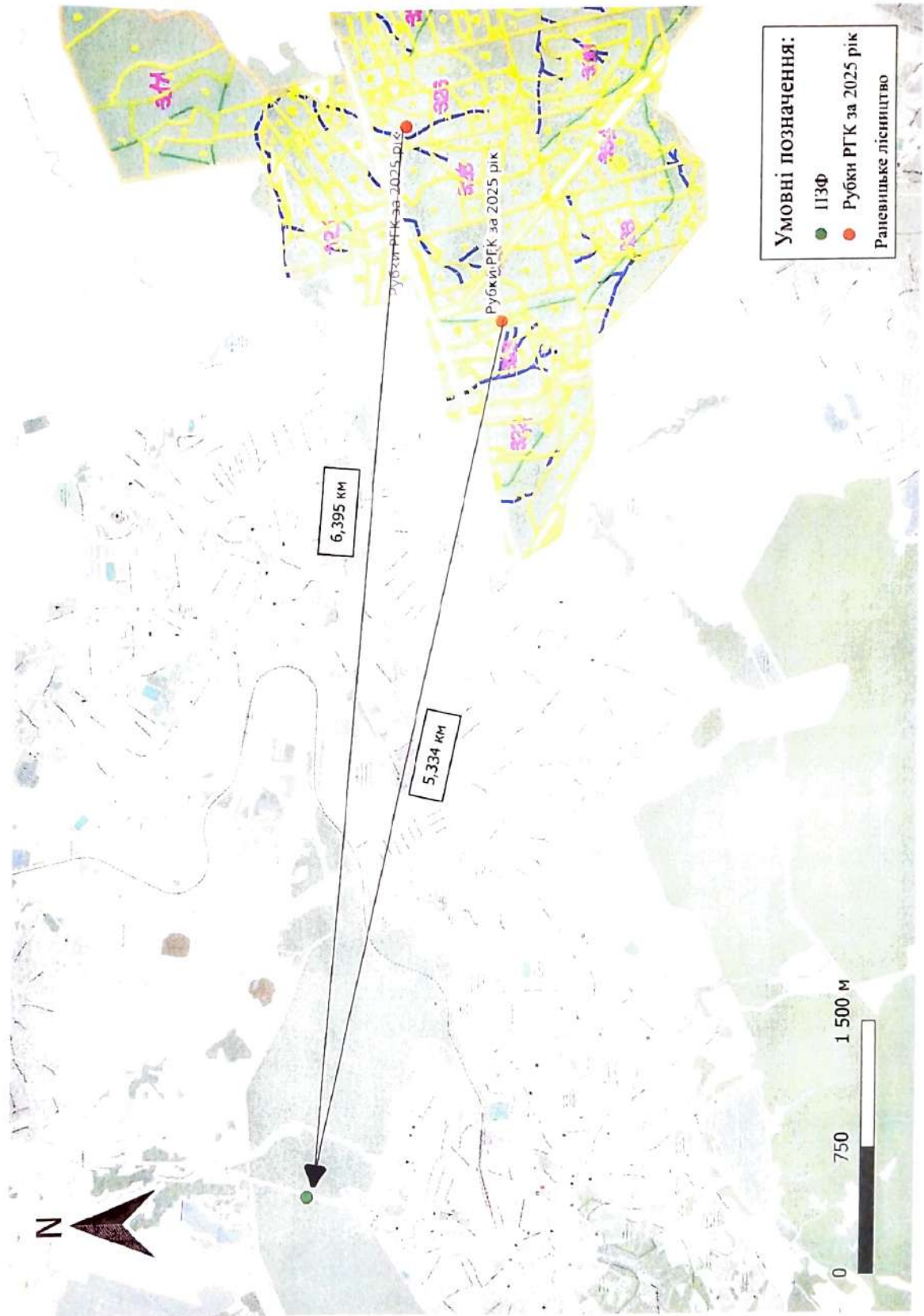
Проведений польовий моніторинг рубок головного користування Філії «Дрогобицьке лісове господарство» на період з 2025 перевірені на дотримання буферної зони господарчих ділянок та об'єктів ПЗФ.

Найближча рубка головного користування в межах Філії «Дрогобицьке лісове господарство» знаходиться на відстані 730 метрів до об'єкту ПЗФ – «Стежка Івана Франка» (мал. 6.1).

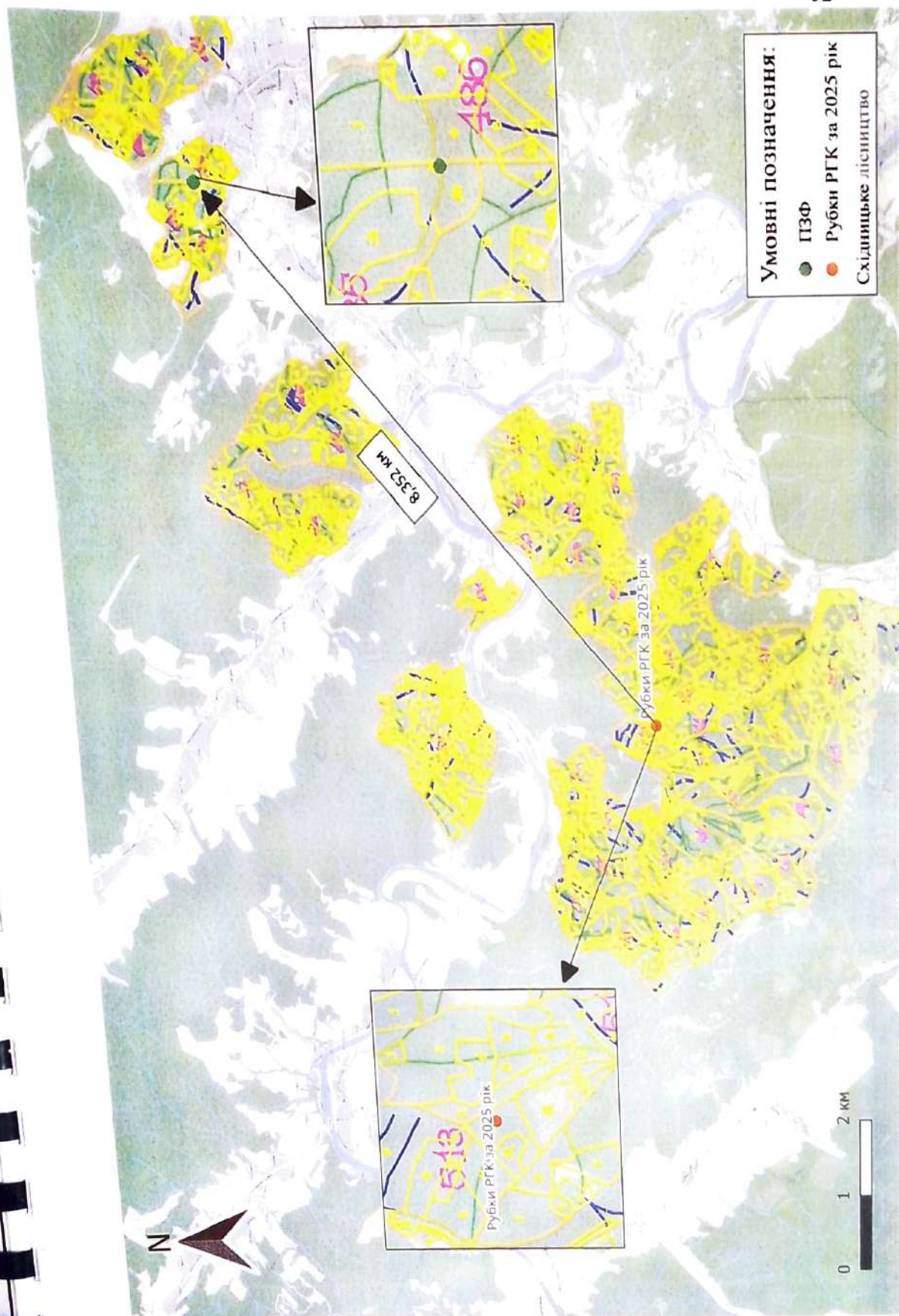
Більшість рубок головного користування знаходяться на значній відстані від заповідних об'єктів (мал. 6.2 – 6.6), тому об'єкти природно-заповідного фонду не зазнали безпосереднього впливу в результаті ведення планованої діяльності в звітний період 2025 року. Діяльність не чине жодного впливу на об'єкт оцінки, тому має *Нейтральний (відсутній) вплив* на об'єкти ПЗФ.

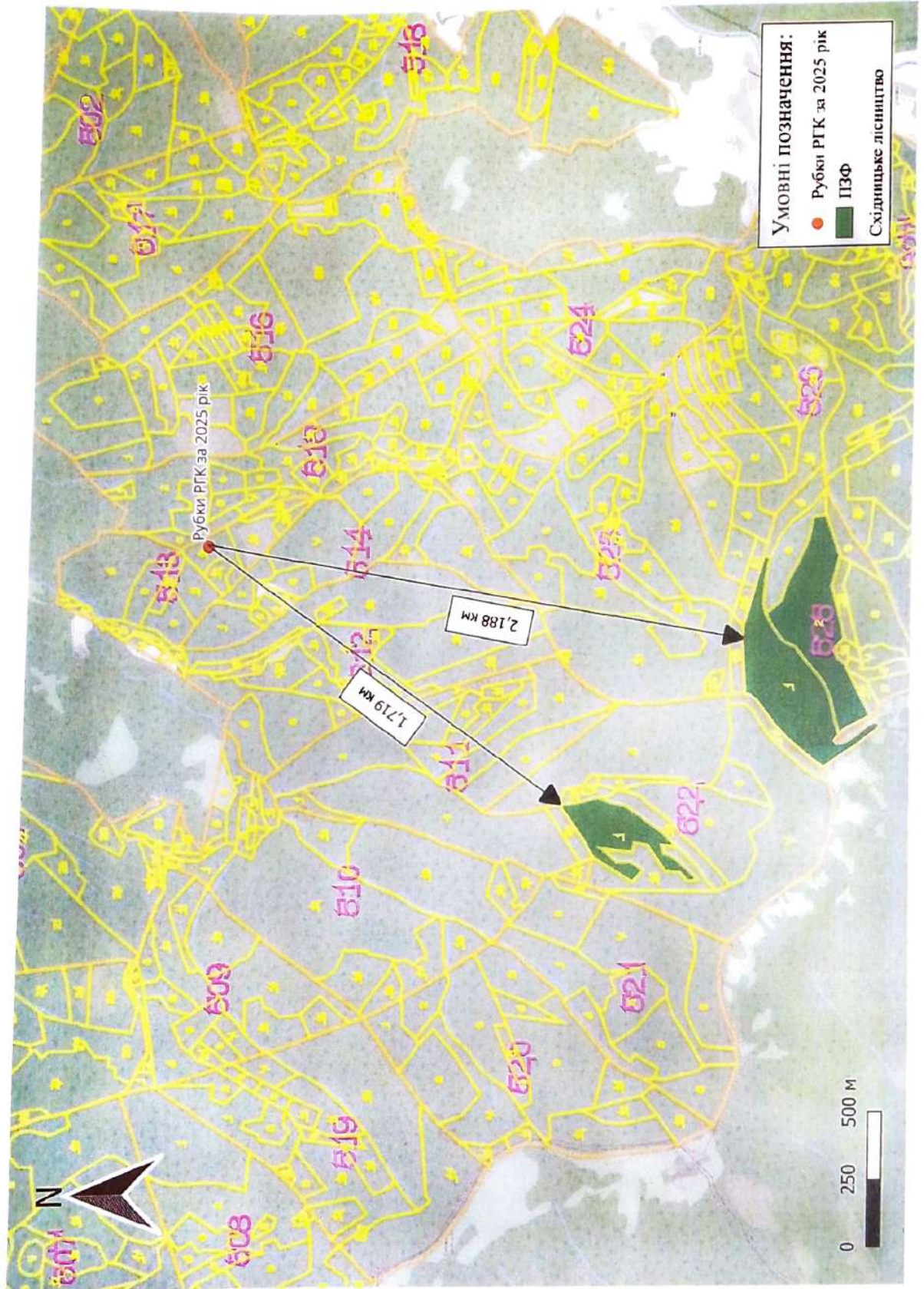
Малюнок 6.1 – Мапа відстаней рубок головного користування від об'єктів природо-заповідного фонду

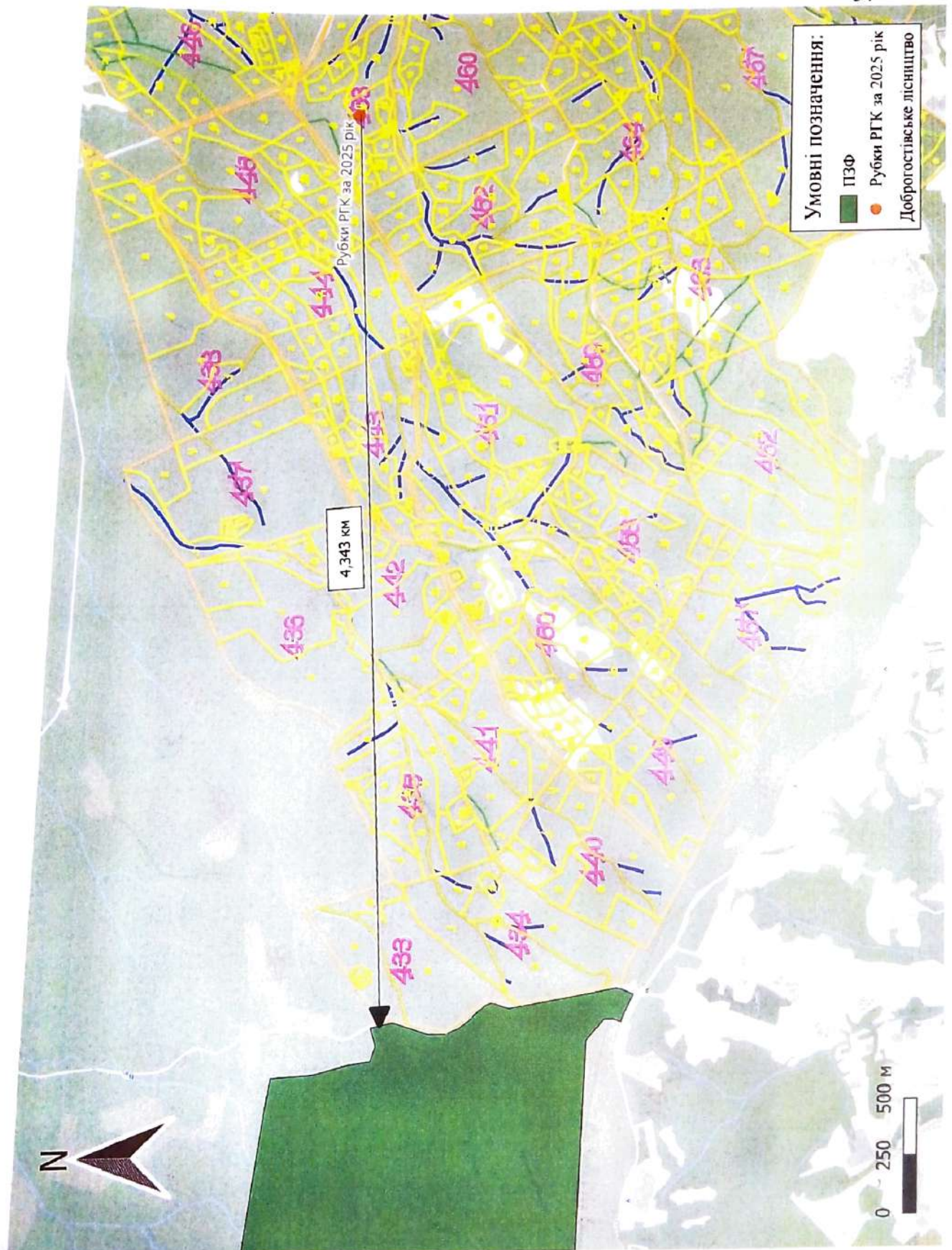
Малюнок 6.2 – Мапа відстаней рубок головного користування від об'єктів природо-заповідного фонду

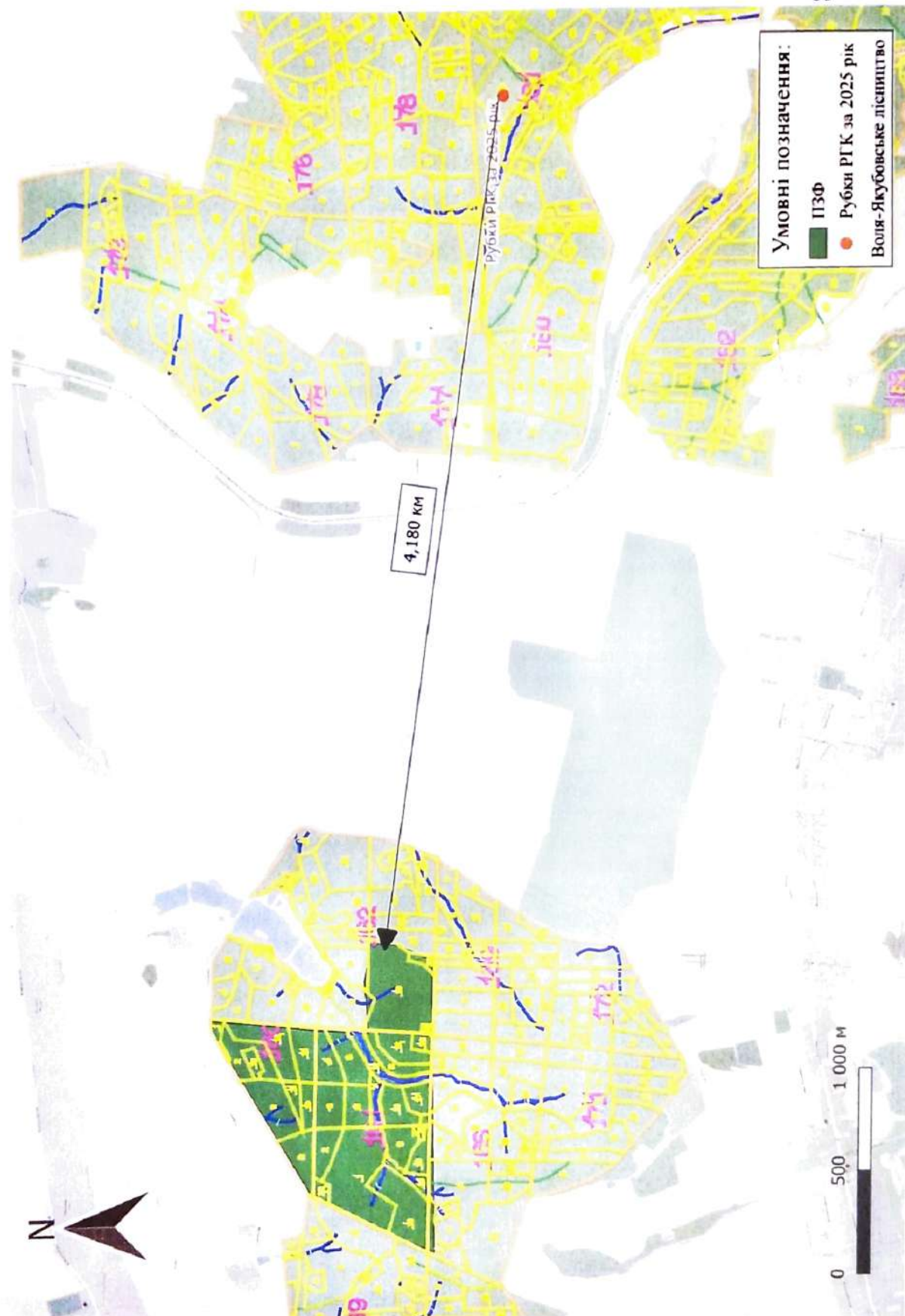
Малюнок 6.3 – Мапа відстаней рубок головного користування від об'єктів природо-заповідного фонду

Малюнок 6.4 – Мапа відстаней рубок головного користування від об'єктів природо-заповідного фонду

Малюнок 6.5 – Мапа відстаней рубок головного користування від об’єктів природо-заповідного фонду

Малюнок 6.6 – Мапа відстаней рубок головного користування від об'єктів природо-заповідного фонду

7. ВПЛИВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА СМАРАГДОВУ МЕРЕЖУ І ПРИРОДНІ ОСЕЛИЩА БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ (РЕЗОЛЮЦІЯ 4)

Територія Філії «Дрогобицьке лісове господарство» пересікається із одним об'єктом Смарагдової мережі: «Долина річки Стрий» (Stryi river valley UA0000326), загальною площею 33824,87 га. Смарагдовий об'єкт «Долина річки Стрий» лише частково заходить на територію Східницького лісництва (квартали 421, 493-526) (мал. 7.1).

Перелік природних оселищ об'єкту наведено у (табл. 7.1.). Карти межування рубок 1.0 га і більше від об'єкту Смарагдової мережі в межах кварталного розподілу лісгоспу на малюнку. (мал. 7.2.-7.6).

Таблиця 7.1.

Відомість моніторингу природних оселищ Філії «Дрогобицьке лісове господарство»

Типи (підтипи) середовищ існування	Характеристика	Додаток I Оселищної Директиви ЄС	Вплив за звітний період
C1 Поверхневі непроточні води			
C.1.2: Постійні мезотрофні озера, ставки та водойми			
C1.225 Вільноплаваючі килимки <i>Salvinia natans</i>	Вільноплаваючі угруповання Центральної та Східної Європи з домінуванням вільноплаваючої папороті <i>Salvinia natans</i> , яка часто утворює густі та широкі килимки.	Включено до 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу Magnopotamion (Potamogetonion) або Hydrocharition (Stratiotion).	Відсутній
C1.3 Постійні евтрофні озера, ставки і водойми			
C1.32 Вільноплаваюча рослинність евтрофних водойм	Вільноплаваючі на поверхні угруповання більш-менш багатих на поживні речовини вод.	Включено до 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу Magnopotamion (Potamogetonion) або Hydrocharition (Stratiotion).	Відсутній
C1.33 Вкорінена занурена рослинність евтрофних водойм	Формації водойм, що складаються із занурених, вкорінених, багаторічних фанерогамів часто із виринаючими квітконосами, і зокрема, повністю занурених	3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу Magnopotamion (Potamogetonion) або Hydrocharition (Stratiotion).	Відсутній

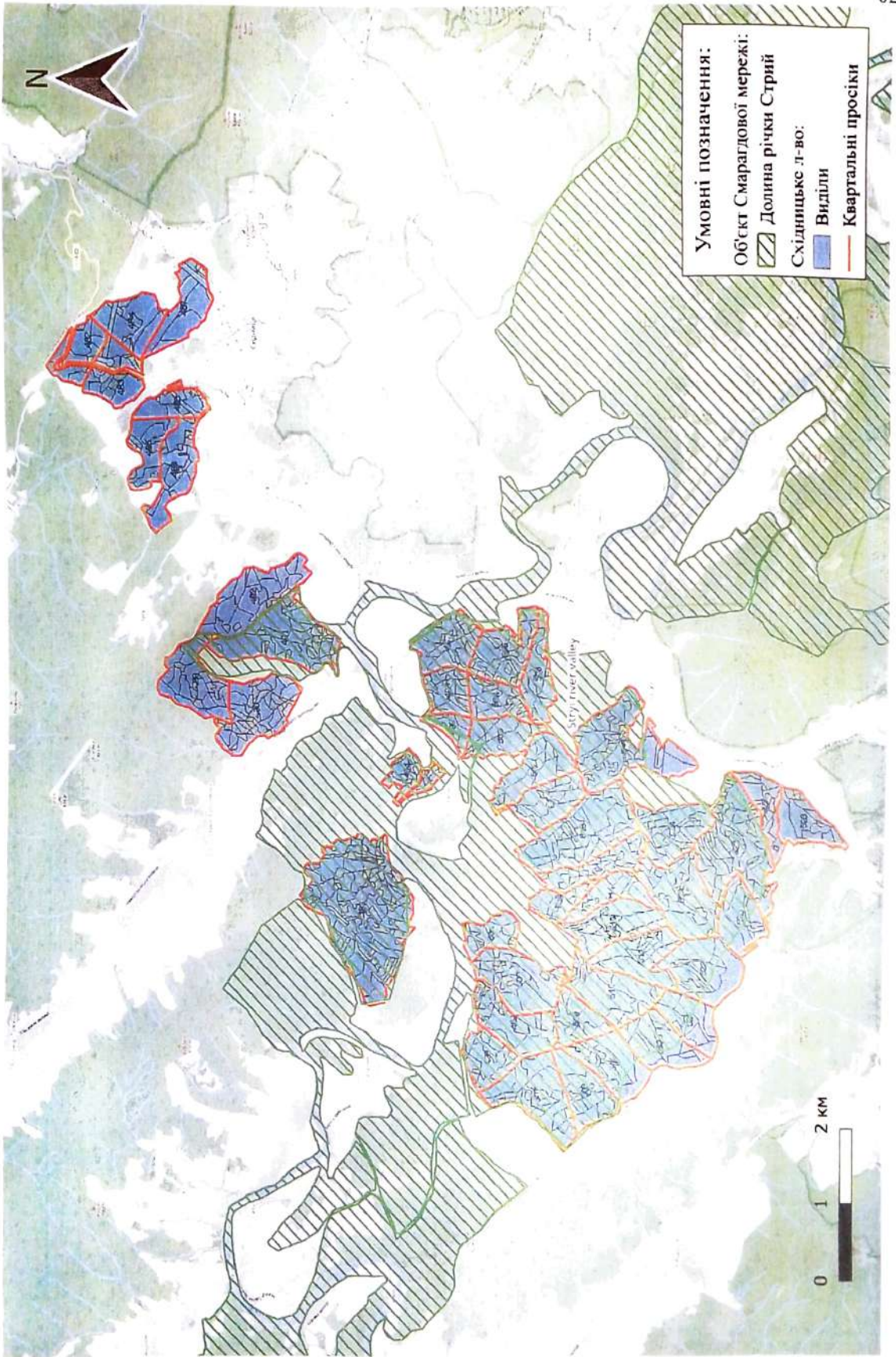
Типи (підтипи) середовищ існування	Характеристика	Додаток I Оселищної Директиви ЄС	Вплив за звітний період
	рдесників з роду Potamogeton.		
C2 Поверхневі текучі води			
C2.2 : Постійні турбулентні водотоки			
C2.27 Мезотрофна рослинність швидких водотоків	Занурені і плаваючі угруповання водних рослин (еугідрофітів) Палеарктичних швидких водотоків, помірно багатих на поживні речовини.	Частина 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю <i>Ranunculus fluitantis</i> (<i>Batrachion fluitantis</i>) та <i>Callitricho-Batrachion</i> (<i>Batrachion fluitantis</i>).	Відсутній
C2.3: Постійні ламінарні водотоки без припливів			
C2.33: Мезотрофна рослинність водотоків з повільною течією	Занурені і плаваючі угруповання водних рослин (еугідрофітів) Повільних водотоків, помірно багатих на поживні речовини.	Частина 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю <i>Ranunculus fluitantis</i> (<i>Batrachion fluitantis</i>) та <i>Callitricho-Batrachion</i> (<i>Batrachion fluitantis</i>).	Відсутній
C2.34 Евтрофна рослинність повільно текучих річок	Занурені і плаваючі угруповання водних рослин (еугідрофітів) Палеарктичних повільно текучих водотоків, багатих на поживні речовини.	Включено до 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю <i>Ranunculus fluitantis</i> (<i>Batrachion fluitantis</i>) та <i>Callitricho-Batrachion</i> (<i>Batrachion fluitantis</i>).	Відсутній
C3 Літоральна зона континентальних поверхневих водойм			
C3.4: Бідні на видове різноманіття зарості низькорослої прибережно-водної та земноводної рослинності	Включає зарості молодильника по берегах оліготрофних озер, <i>Nasturtium officinale</i> у струмках, середземноморські карликові дернини <i>Scirpus</i> , та інші маловидові, але різні типи рослинних угруповань.	1150 Узбережні лагуни. 3110 Оліготрофні водойми з незначним умістом мінеральних речовин на піщаних рівнинах (<i>Littorelletalia uniflorae</i>). 3130 Оліготрофні до мезотрофних непроточні (лентичні)	Відсутній

Типи (підтипи) середовищ існування	Характеристика	Додаток I Оселищної Директиви ЄС	Вплив за звітний період
		водойми з рослинністю <i>Littorelletea uniflorae</i> та/або <i>Isoëto-Nanojuncetea</i> .	
С3.5 Періодично затоплені береги із піонерною та ефемерною рослинністю			
С3.55 Слабо зарослі гравійні береги річок	Угруповання судинних рослин, що займають гравійні відклади річок, включаючи піонерну рослинність та подальші стадії послідовної колонізації. Угруповання ранніх стадій альпійських, бореальних та середземноморських водотоків є спеціалізованими, а угруповання неморальних низовин та пагорбів пов'язані з іншими формаціями, зокрема, тими, що належать до одиниці ЕЗ.	Частково включені до: 3220 Альпійські ріки й трав'яна рослинність уздовж їхніх берегів. 3230 Альпійські ріки та їхня прибережна деревно-чагарникова рослинність з <i>Myricaria germanica</i> .	Відсутній
С3.6 Незарослі або слабо зарослі береги з м'якими або рухомими відкладами			
С3.62 Незарослі гравійні береги річок	Незарослі відклади русел водотоків, сформованих із гальки, гравію, валунів чи суміші гравію та дрібнозернистих відкладів, що займають край водотоку, формуючи острови у каналах або підтримуючи рукави та річечки, що складають водоток, разом із пов'язаними угрупованнями тварин. Відповідні оселища з піонерною або ефемерною вищою рослинністю включені до С3.55, а їхня сукцесія призводить до формування вербових лісів (G1.11).	—	Відсутній
D Трясовини, верхові та низинні болота			
D5 Осоки та зарості очерету, переважно без застою води			

Типи (підтипи) середовищ існування	Характеристика	Додаток I Оселищної Директиви ЄС	Вплив за звітний період
D5.2 Зарості крупних осонок переважно без застою води	Наземні угруповання високих видів <i>Carex</i> , <i>Cladium</i> та <i>Cyperus</i> , скупчення, зазвичай маловидові та часто монодомінантні, на заблочених ґрунтах. Ці види також рос тут в складі каймової рослинності біля водойм (C3.2)	7210 Карбонатні низинні болота з <i>Cladium mariscus</i> та з видами <i>Caricion davalliana</i> .	Відсутній
Е Трав'яні угруповання та угіддя з домінуванням різнотрав'я, мохів або лишайників			
E2 : Мезофільні трав'яні угруповання (Mesic grasslands)			
E2.2 Рівнинні та низькогірні сінокосні луки	Мезотрофні сінокосні луки Європи на низьких висотах, удобрювані та добре дреновані. Вони найбільш характерні для неморальної та борео-неморальної зон Європи, але простягаються до Центральних Кордильєрів, Апенін та супра-середземноморської зони Балканського півострова та Греції.	6510 Низинні сінокосні луки (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>).	Відсутній
E3 Сезонно вологі та вологі трав'яні угруповання			
E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки	Вологі евтрофні та мезотрофні трав'яні угруповання та заплавні луки бореальної та неморальної зон з домінуванням злаків, комишів або <i>Scirpus sylvaticus</i> .	Підтип E3.43 = 6440 Заплавні луки річкових долин <i>Cnidion dubii</i> (<i>Deschampsia cespitosae</i>).	Відсутній
E5 Узлісся та вирубки і високотравні угруповання			
E5.4 Мокрі або вологі високотравні та папоротеві узлісся і луки	Високотравна та папоротева рослинність неморальної та бореальної зон, у тому числі, угруповання високих трав на височинах та у горах нижче монтанного поясу. Високі трави часто домінують вздовж водотоків, на вологих луках та у затінку на узліссях.	6430 Гідрофільні високотравні каймові угруповання рівнин та від монтанного до альпійського висотних поясів.	Відсутній

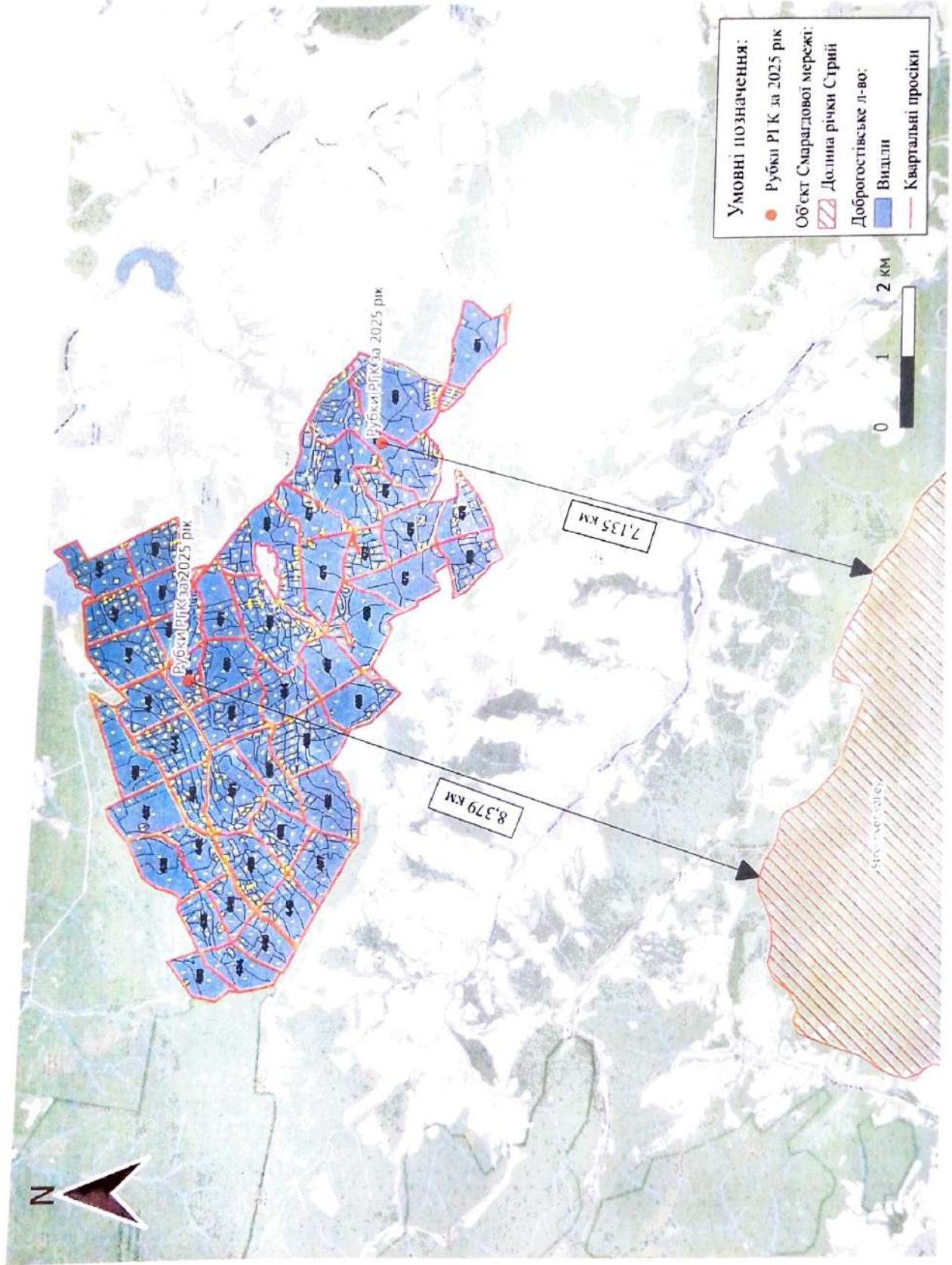
Типи (підтипи) середовищ існування	Характеристика	Додаток I Оселищної Директиви ЄС	Вплив за звітний період
F Пустини, чагарники і тундра			
F9 : Прирічкові та болотні чагарники			
F9.1 Прирічкові чагарники	Чагарникові зарості широколистяних верб, наприклад, <i>Salix pentandra</i> , біля річок. Та кож зарості <i>Alnus</i> spp. та вузьколистих верб, наприклад, <i>Salix elaeagnos</i> , якщо вони менше 5 метрів заввишки. Прирічкові чагарники <i>Hippophaë rhamnoides</i> та <i>Myrtilaria germanica</i> . За виключенням берегів річок, де домінують більш високі вузьколисті верби <i>Salix alba</i> , <i>Salix purpurea</i> , <i>Salix viminalis</i> , які розглядаються як лісові оселища (G1.1).	3230 Альпійські ріки та їхня прибережна деревно-чагарникова рослинність з <i>Myrtilaria germanica</i> . 3240 Альпійські ріки та їхня прибережна деревно-чагарникова рослинність з <i>Salix elaeagnos</i> .	Відсутній
G Ліси та інші залісенені землі			
G1.1 Прирічкові та галерейні ліси із домінуванням <i>Alnus</i>, <i>Betula</i>, <i>Populus</i> чи <i>Salix</i>			
G1.11 Прирічкові вербові ліси	Чагарникові та деревні формації із домінуванням верб (<i>Salix</i> spp), що межують із водотоками та зазнають періодичного затоплення, розвиваються на нещодавно відкладеному алювії. Вербові зарості особливо характерні для річок, які беруть початок у великих горських масивах. Чагарникові вербові формації також є елементом прирічкових сукцесій на рівнинах та височинах у всіх основних біомах, час то утворюючи смугу, що прилягає до водотоку. Більш високі деревні вербові формації часто формують наступний пояс у напрямку до берега у прирічковій сукцесії на рівнинах західного неморального, східного неморального та тепло-	3240 Альпійські ріки та їхня прибережна деревно-чагарникова рослинність з <i>Salix elaeagnos</i> . 91E0 Заплавні ліси з <i>Alnus glutinosa</i> та <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>). 92A0 Галерейні ліси з <i>Salix alba</i> та <i>Populus alba</i> .	Відсутній

Типи (підтипи) середовищ існування	Характеристика	Додаток I Оселищної Директиви ЄС	Вплив за звітний період
	помірного гумідних лісових регіонів, та велику частину менш різноманітних прирічкових сис тем степової, середземноморської та холодно-пустельної зон. Можуть страждати від чужорідних інвазивних видів, таких як <i>Solidago canadensis</i> , <i>Aster novi-belgii</i> , <i>Aster novae-angliae</i> та <i>Impatiens glandulifera</i> .		
G1.6 Букові ліси			
G1.6 Букові ліси	Ліси із домінуванням буку <i>Fagus sylvatica</i> у Західній та Центральній Європі, та <i>Fagus orientalis</i> і інших видів <i>Fagus</i> у південно-східній Європі та Понтичному регіоні. Багато гірських та оро-середземноморських формацій являють собою поєднання буково-ялицевих або буково-ялицево-ялинових лісів, які зазначені як G4.6 у EUNIS, але включені сюди.	G1.61 = 9110 Букові ліси <i>Luzulo-Fagetum</i> . G1.63 = 9130 Букові ліси <i>Asperulo-Fagetum</i> . G1.65 = 9140 Середньоєвропейські субальпійські букові ліси з <i>Acer</i> і <i>Rumex arifolius</i> . G1.66 = 9150 Середньоєвропейські букові ліси <i>Cephalanthero-Fagion</i> на вапняках.	Відсутній

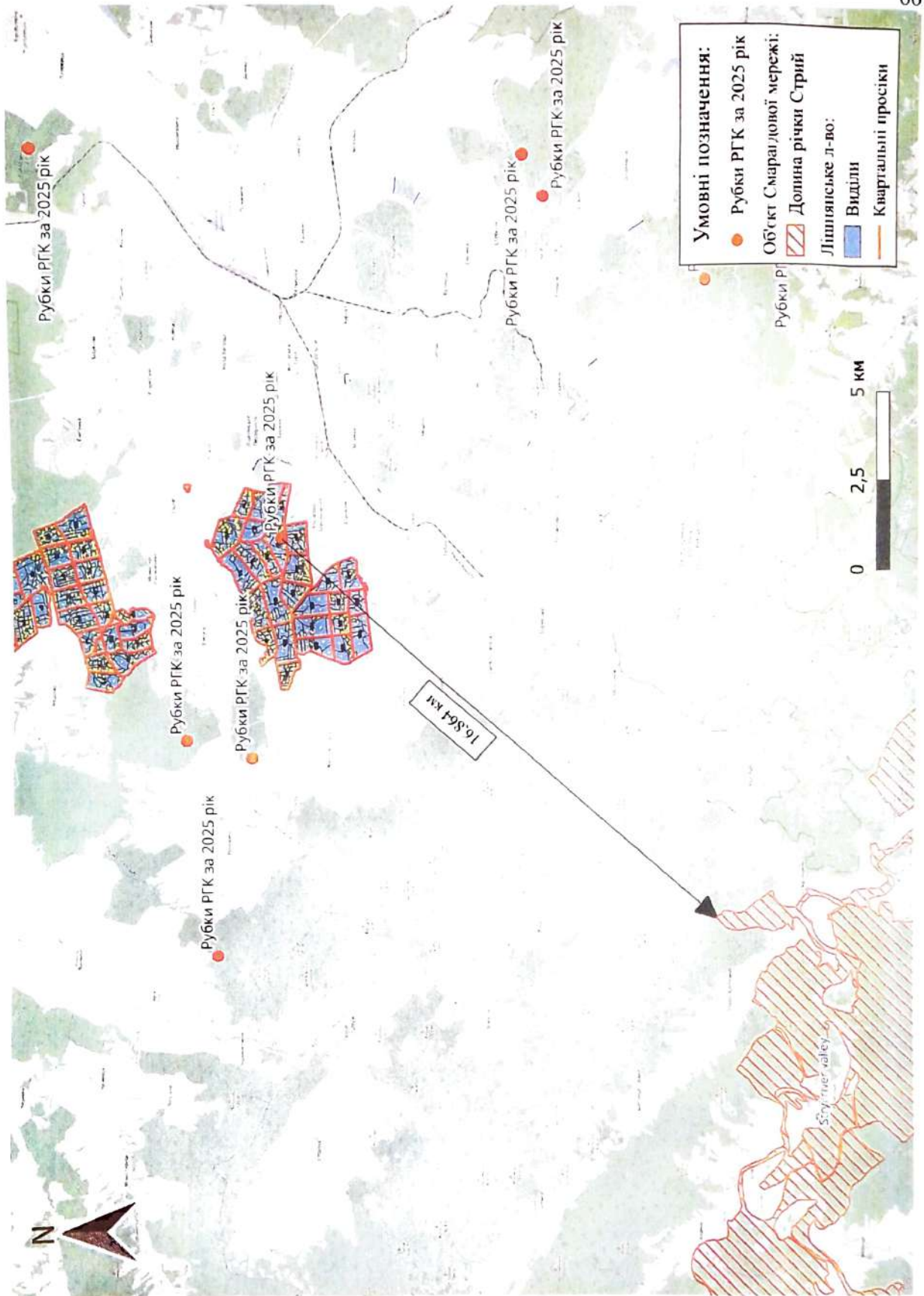
Малюнок 7.1 – Схема розташування Східницького лісництва та об'єкта Смарагдової мережі

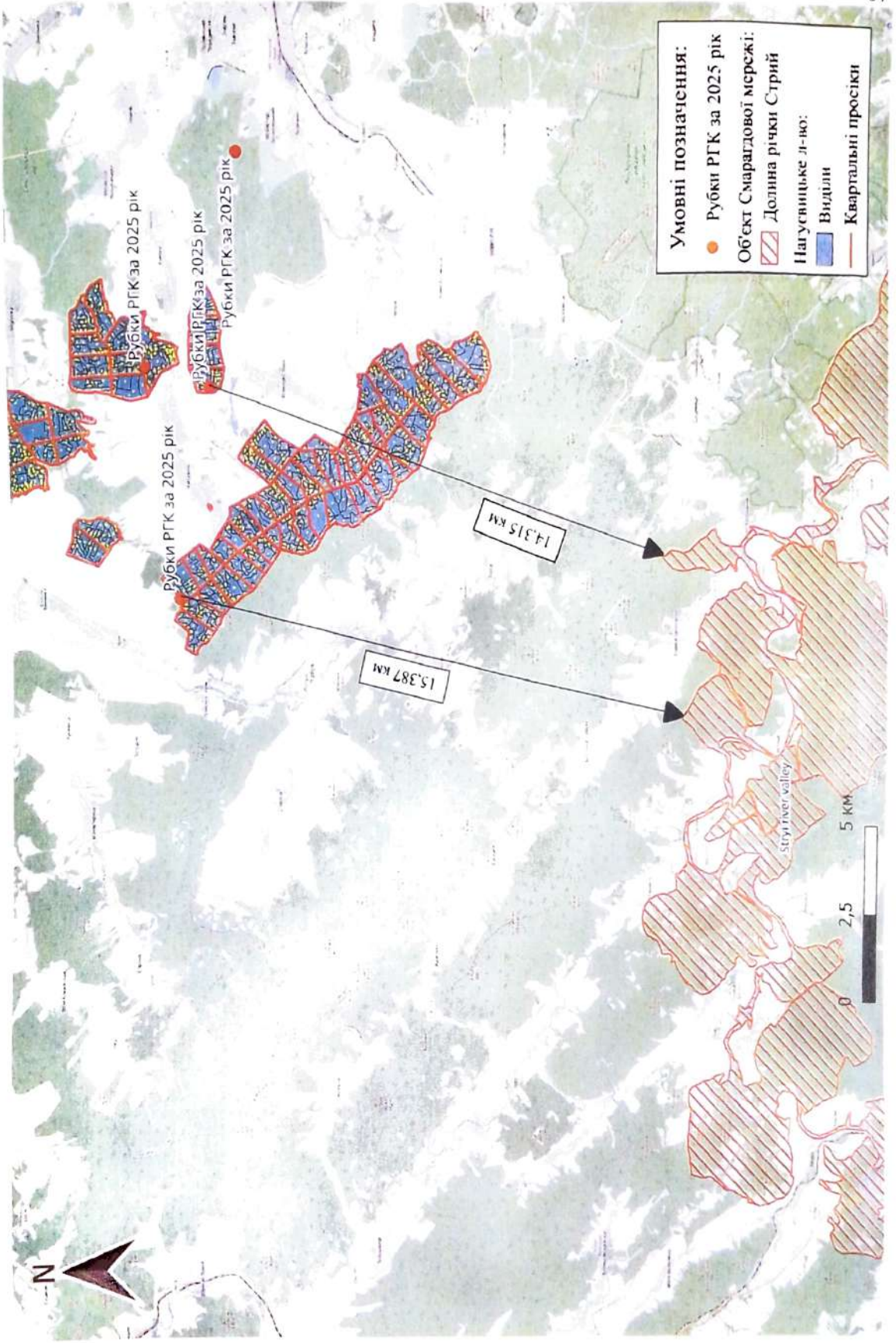

Малюнок 7.3 – Схема розташування планованої діяльності Доброгостівського лісництва в 2025 році та об'єктів Смарагдової мережі

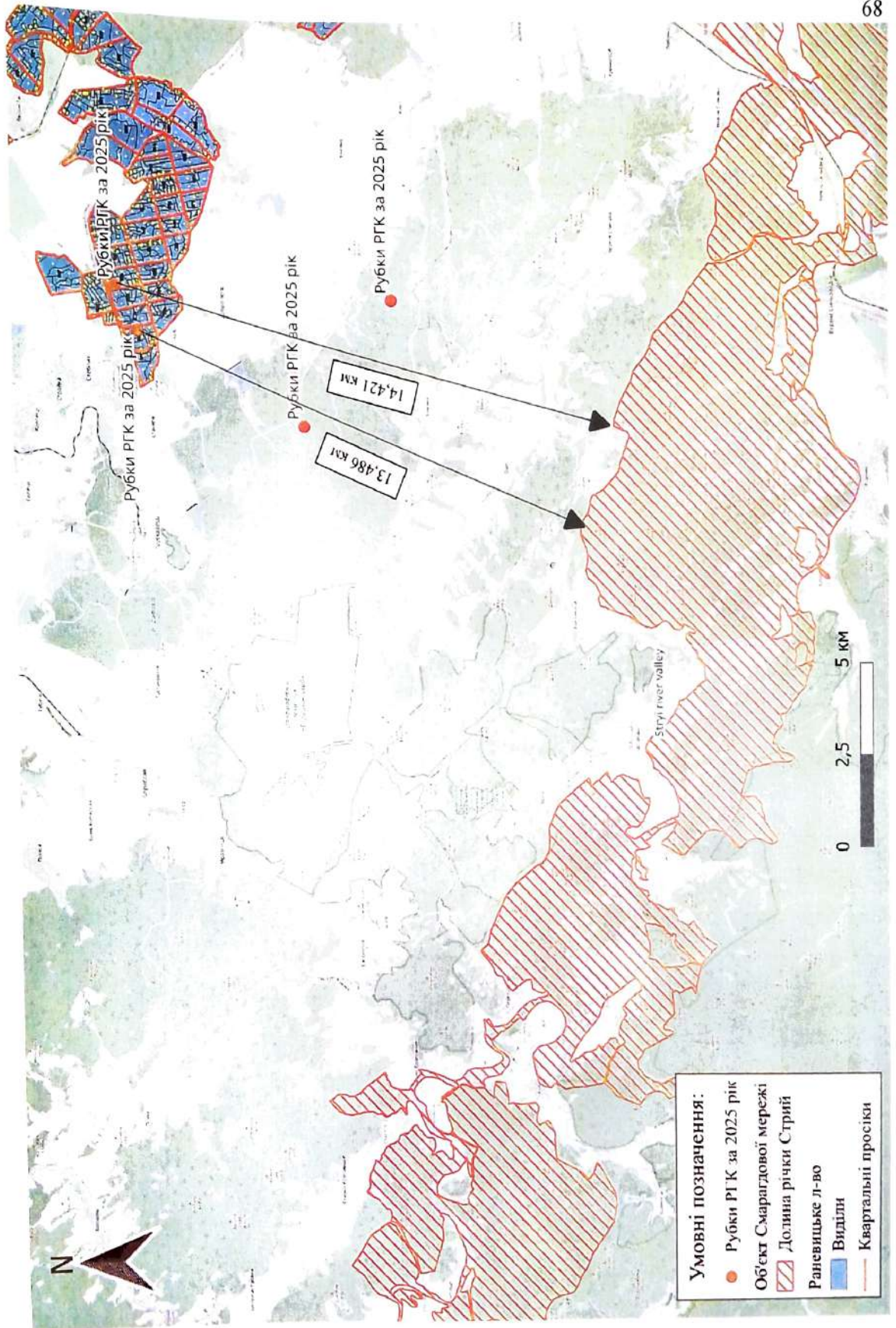

Малюнок 7.5 – Схема розташування планованої діяльності Лішнянського лісництва в 2025 році та об'єктів Смарагдової мережі

Малюнок 7.6 – Схема розташування планованої діяльності Нагуśевичького лісництва в 2025 році та об'єктів Смарагдової мережі

Малюнок 7.7 – Схема розташування планованої діяльності Раневиського лісництва в 2025 році та об'єктів Смарагдової мережі

Відстань ділянок рубок головного користування до найближчих меж об'єкту Смарагдової мережі має значення від 7,1 до 30 км (див. мал. 7.2.-7.7), тому можна стверджувати, що планована діяльність підприємства в 2025 році мала *нейтральний (відсутній) вплив* на природні комплекси, зокрема об'єкт Смарагдової мережі: Долина річки Стрий (Stryi river valley UA0000326).

В свою чергу природні оселища G1.6 Букові ліси (ліси із домінуванням буку *Fagus sylvatica*) зазнають *мінімального негативного впливу*, зважаючи на великі площі букових лісів на території Східницького лісництва та відсутність рубок головного користування більше 1 га.

8. ВПЛИВ ПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА ВИДИ ФЛОРИ ТА ФАУНИ БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ (ДОДАТКИ 1, 2, 3; РЕЗОЛЮЦІЯ 6)

За даними звіту ОВД для території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» відомо 10 видів, що перебувають під охороною Додатків 1, 2, 3 та Резолюції 6 Бернської Конвенції (табл. 8.1).

Таблиця 8.1.

**Види біоти, перелічені у додатках 1, 2, 3 та Резолюції 6 Бернської конвенції,
що виявлені на території Філії «Дрогобицьке лісове господарство»**

№	Видові назви	Нові знаходження видів з Бернської Конвенції			Вплив
		Звіт ОВД	Моніторинг філії 2024	ППМ 2025	
1.	Сова довгохвоста <i>Strix uralensis</i>	—	Бориславське л- во: 45/6;	—	Не виявлено
2.	Саландра плямиста <i>Salamandra salamandra</i>	—	Бориславське л- во: кв. 32, 43; Доброгостівське л-во: 57/6; Нагуєвицьке л-во: кв: 24, 26, 28;	—	Не виявлено
3.	Тритон карпаський <i>Lissotriton montandoni</i>	—	Бориславське л- во: кв. 57;	Бориславське л- во: кв. 57;	Не виявлено
4.	Кіт лісовий <i>Felis silvestris</i>	—	Доброгостівське л-во: 31/7; Воля- Якубовське л-во: кв. 45;	—	Не виявлено

№	Видові назви	Нові знаходження видів з Бернської Конвенції			Вплив
		Звіт ОВД	Моніторинг філії 2024	ППМ 2025	
5.	Ящірка зелена <i>Lacerta viridis</i>	—	Воля-Якубовське л-во: кв. 46;	—	Не виявлено
6.	Підорлик малий <i>Aquila pomarina</i>	—	—	—	Не виявлено
7.	Мідянка звичайна <i>Coronella austriaca</i>	—	—	—	Не виявлено
8.	Рись звичайна <i>Lynx lynx</i>	—	—	—	Не виявлено
9.	Видра річкова <i>Lutra lutra</i>	—	—	—	Не виявлено
10.	Лелека чорний <i>Ciconia nigra</i>	—	—	—	Не виявлено

Післяпроектним моніторингом не були виявлені види Бернської Конвенції ані на суцільних лісосіках, ані у 100-метровій зоні примикання. За даними звіту з ОВД 6 видів тварин підорлик малий (*Aquila pomarina*), мідянка звичайна

(*Coronella austriaca*), рись звичайна (*Lynx lynx*), видра річкова (*Lutra lutra*), лелека чорний (*Ciconia nigra*), не мають кварально – видільного переліку місць знаходження. Таким чином, планована діяльність Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році мала нетральний (відсутній) вплив на види Додатків 1, 2, 3 та Резолюції 6 Бернської Конвенції.

9. ВПЛИВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА СЕРЕДОВИЩА ІСНУВАННЯ, ВАЖЛИВІ ДЛЯ РОЗМНОЖЕННЯ І МІГРАЦІЇ ТВАРИН

Відповідно до ст. 9 Закону України «Про тваринний світ» під час здійснення будь-якої діяльності (у тому числі й лісогосподарських заходів), яка може вплинути на середовище перебування тварин та стан тваринного світу, є недопустимість погіршення середовища перебування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин (включаючи хордових та безхребетних).

На території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» згідно звіту з ОВД квартално-видільний перелік середовищ існування, важливих для розмноження і міграцій тварин, та ступінь впливу на них господарської діяльності не вказано.

Таким чином, планова діяльність Філії «Дрогобицьке лісове господарство» у 2025-му році мала *нейтральний (відсутній) вплив* – діяльність не чине жодного впливу на об'єкт оцінки. Вплив рубок на інші середовища – відсутній.

10. ВПЛИВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА ДЕРЕВА-ОСЕЛИЩА ВАЖЛИВІ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРИЗНОМАНІТТЯ

На території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» згідно звіту з ОВД квартално-видільний перелік середовищ існування, дерев – оселищ важливих для збереження біорізноманіття, та ступінь впливу на них господарської діяльності не вказано.

Таким чином, планова діяльність Філії «Дрогобицьке лісове господарство» у 2025-му році мала *нейтральний (відсутній) вплив* – діяльність не чине жодного впливу на об'єкт оцінки. Вплив рубок на інші середовища – відсутній.

11. ВПЛИВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА ІНВАЗІЙНІ ЧУЖОРІДНІ ВИДИ БІОТИ

Інвазійними чужорідними видами (ІЧВ) називаються немісцеві види, інтродуковані навмисно або ненавмисно за межами їхніх природних ареалів, де вони осіли, розмножуються й поширюються в способи, що завдають шкоди середовищу. Інвазійні чужорідні види здатні до активного розмноження, стрімкої експансії та захоплення нових територій, пригнічуючи чи витісняючи місцеві види, змінюючи колообіги речовин і перетворюючи природні екосистеми.

За даними звіту з ППМ для території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» офіс відомо 3 види ІЧВ (табл. 11.1).

Таблиця 11.1

Квартально-видільний перелік інвазійних чужорідних видів, виявлених на суцільних і поступових рубках в межах території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» у 2025-му році

Вид	Звіт ОВД	Моніторинг філії 2024	ППМ 2025	Вплив
Злинка однорічна (<i>Erigeron annuus</i>)	–	–	Доброгостівське, кв. 453 вид. 11.	Значний позитивний
Злинка канадська (<i>Erigeron canadensis</i>)	–	–	Доброгостівське, кв. 453 вид. 11.	Невиявлено
Жовтозільник нечуйвітровий (<i>Erechtites hieracifolius</i>)	–	–	Нагуєвицьке, кв. 24 вид. 4.	Значний позитивний
Злинка канадська (<i>Erigeron canadensis</i>)	–	–	Нагуєвицьке, кв. 24 вид. 4.	Невиявлено

Післяпроектним моніторингом у 2025-му році виявлено масове заселення суцільних зрубів 2024-го року такими видами: жовтозільник нечуйвітровий (*Erechtites hieracifolius*), злинка однорічна (*Erigeron annuus*), злинка канадська (*Erigeron canadensis*). Суцільні лісосіки мають значний позитивний вплив на ці види, сприяючи їх розповсюдженню у місцях зрубів, організації волоків, лісових

доріг, незімкнених лісових культур. Інші ІЧВ на зрубках та у 100-метровій зоні примикання – не виявлені.

12. РЕЗУЛЬТАТИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ НАЛЕЖНОСТІ ЛІСОВИХ ТЕРИТОРІЙ ДО ПРАЛІСІВ, КВАЗІПРАЛІСІВ І ПРИРОДНИХ ЛІСІВ

Перелік лісових ділянок Філії «Дрогобицьке лісове господарство» на яких наявні праліси і квазіпраліси, природні ліси, наведені в (табл. 12.1).

Таблиця 12.1.

Перелік лісових ділянок в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» на яких наявні праліси і квазіпраліси, природні ліси

Назва лісництва	Номер кварталу	Номер виділу	Площа, га
Східницьке лісництво	522	1	7,5
Східницьке лісництво	525	1. 2	26,5
Разом			34,0

Таким чином, за результатами звіту з ОВД в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» визначено належність лісових ділянок площею 34,0 га природних лісів, які розподілені за лісництвами, кварталами, виділами і підвиділами згідно наведеного вище списку.

Слід зауважити, що даним ділянкам Рішенням Львівської обласної ради №816 від 12.03.2019 надано статус території (об'єкту) ПЗФ – пралісова пам'ятка природи місцевого значення «Східницька». Охоронне зобов'язання відображено у Додатку 1.

За результатами камеральних та польових досліджень у процесі післяпроектного моніторингу на території Філії «Дрогобицьке лісове господарство» нових ділянок на яких наявні праліси і квазіпраліси, природні ліси не було виявлено. Ідентифікацію визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів проводили за нище згаданю методикою. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0707-18#Text>.

Таким чином, за результатами звіту з ОВД та проведеними дослідженнями планова діяльність має *Нейтральний (відсутній) вплив* – діяльність не чине жодного впливу на об'єкти на яких наявні праліси і квазіпраліси, природні ліси.

13. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

1. Плановану діяльність в Філії «Дрогобицьке лісове господарство» слід проводити лише в типових для цього регіону лісах, у трав'яному покриві яких відсутні види рослин і тварин, які занесені до Червоної книги України, а також – угруповання Зеленої книги України. Зокрема, поступові рубки головного користування слід вести у букових лісах із переважанням у трав'яному покриві осоки волосистої, зеленчука жовтого, ожини шорсткої, а суцільнолісосічні – у дубових лісах із зірочником ланцетолистим та осокою лісовою.

2 Для мінімізації можливого негативного впливу планованої діяльності на довкілля рекомендується залишати на зрубках найстаріші та плюсові дерева, насінники, а також пні (штурпаки) повалених дерев і дуплясті дерева з наявними мікрооселищами, колоніями кажанів, гніздами хижих птахів та чорного лелеки.

3. З метою зменшення можливого негативного впливу на види, які внесені до Червоної книги України слід провадити їх ретельний моніторинг, обмежувати господарську діяльність у місцях їх виявлення, а плановану діяльність слід проводити у осінньо-зимовий період. Слід організувати освітні семінари щодо ідентифікації видів ЧКУ для працівників філії.

4. З метою запобігання проникненню інвазійних чужорідних видів в лісові екосистеми, де ведеться планована діяльність, слід впроваджувати систему біотехнічних заходів. Зокрема: провадити постійний моніторинг і контроль; у місцях виявлення інвазійних чужорідних видів здійснювати їх механічне вилучення; створювати зімкнені лісові культури, що унеможливить експансію інвазійних чужорідних видів.

14. ВИСНОВОК ЩОДО ВПЛИВУ ПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ «ДРОГОБИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» НА ДОВКІЛЛЯ

Вплив планованої діяльності Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році на довкілля, на видове різноманіття біоти, на екосистемне різноманіття, на види з Червоної книги України, на рослинні угруповання Зеленої книги України, на види та оселища Бернської Конвенції, коливається в межах від значного позитивного до мінімального негативного.

1. Значний позитивний вплив планована діяльність в 2025 році мала на: 1) популяції ІЧВ: *Erechtites hieraciifolius*, *Erigeron annuus*, *Erigeron canadensis*.

2. Нейтральний (відсутній) вплив планована діяльність мала на: 1) види Червоної книги України, які знаходяться за межами планованої діяльності; 2) рослинні угруповання Зеленої книги України, які знаходяться за межами планованої діяльності; 3) Відстань ділянок рубок головного користування до найближчих меж об'єкту Смарагдової мережі має значення від 7,1 до 30 км (див. мал. 7.2.-7.7), Долина річки Стрий (Stryi river valley UA0000326). 4) Більшість рубок головного користування знаходяться на значній відстані від заповідних об'єктів (див. мал. 6.2 – 6.6), тому об'єкти природно-заповідного фонду не зазнали безпосереднього впливу в результаті ведення планованої діяльності в звітний період 2025 року; 5) таким чином, планована діяльність Філії «Дрогобицьке лісове господарство» в 2025 році мала нетральний (відсутній) вплив на види Додатків 1, 2, 3 та Резолюції 6 Бернської Конвенції; 6) на середовища існування, важливі для розмноження і міграцій тварин; 7) на дерева-оселища важливі для збереження біорізноманіття.

3. Незначний (мінімальний) негативний вплив планована діяльність мала на: 1) В свою чергу природні оселища G1.6 Букові ліси (ліси із домінуванням буку *Fagus sylvatica*) зазнають мінімального негативного впливу, зважаючи на великі площі букових лісів на території Східницького лісництва та відсутність рубок головного користування більше 1 га.

4. Помірний негативний вплив планована діяльність мала на: 1) корінну лісову флору та фауну, які тимчасово (у плинні сукцесій) заміщуються на суцільних зрубках рудеральними, лучними та інвазійними видами.

ДОДАТКИ

Додаток 1

УКРАЇНА

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

ОХОРОННЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

від 03.07.2019 № 31 2563/с/2-19/4

1. Охоронне зобов'язання оформлене відповідно до статті 53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», рішення Львівської обласної ради від 12.03.2019 № 816

(реквізити розпорядчого документа, яким створено (оголошено) територію (об'єкт) природно-заповідного фонду)

2. Цим охоронним зобов'язанням ДП «Дрогобицьке лісове господарство» (повне найменування (для фізичних осіб - прізвище, ім'я, по батькові) землекористувача (землевласника), на земельних ділянках якого розташована(ий) територія (об'єкт) природно-заповідного фонду або його частина) передається під охорону та дотримання встановленого режиму територія (частина території, об'єкт) палісової пам'ятки природи місцевого значення «Східницька»

категорія,	найменування	території	чи	об'єкта	природно-заповідного	фонду)
	загальною площею <u>34 га</u>	розташованого у кварталі <u>56</u>	виділ <u>2</u>	та кварталі <u>60</u>	виділ <u>1,2</u>	<u>Східницького лісництва ДП «Дрогобицьке лісове господарство»</u>

(місце розташування території чи об'єкта природно-заповідного фонду)

3. Землекористувач (землевласник) зобов'язаний:

дотримуватись встановленого режиму для території (об'єкта) природно-заповідного фонду;

не здійснювати у межах території (об'єкта) природно-заповідного фонду забороненої господарської діяльності;

вживати заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та шкідливого впливу на територію (об'єкт) природно-заповідного фонду;

дотримуватися вимог щодо використання території (об'єкта) природно-заповідного фонду;

забезпечити охорону та збереження цінних природних комплексів території (об'єкта) природно-заповідного фонду.

4. Землекористувач (землевласник) забезпечує охорону та збереження території (об'єкта), що перебуває у його користуванні (власності).

5. Охоронне зобов'язання оформлено у двох примірниках, з яких перший зберігається у землекористувача (землевласника), другий – у Департаменті екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації
(найменування уповноваженого органу)

6. Передано під охорону департаментом екології та природних ресурсів Львівської облдержадміністрації:

Директор департаменту
екології та природних ресурсів ЛОДА

Р. Гречаник

М.П.

Звіт
з науково-дослідної роботи за результатами
післяпроектного моніторингу впливу на стан ґрунтового покриву та
прояву ерозійних процесів
на території
Дрогобицького надлісництва філії «Карпатський лісовий офіс»
за 2025 рік

Виконавець:

Я. Й. Вітвіцький

Дрогобич - 2025

Раціональне ведення лісового господарства передбачає не лише реалізацію комплексу лісогосподарських заходів, зокрема рубок різного функціонального призначення, а й обов'язкову науково обгрунтовану оцінку стану ґрунтового покриву після завершення планованої діяльності відповідно до чинних вимог законодавства. Визначальним інструментом такої оцінки є систематичний післяпроектний моніторинг ґрунтів, спрямований на отримання об'єктивних емпіричних даних щодо фактичного стану ґрунтового покриву, інтенсивності антропогенно зумовлених трансформацій ґрунтового покриву та оцінки потенціалу відновлення його властивостей на лісосіках.

Проведення обстежень на локальному рівні забезпечує детальне врахування морфологічної будови ґрунтового профілю, основних фізико-хімічних показників ґрунтів, а також морфоскульптурних і морфометричних характеристик рельєфу. Такий підхід дає змогу об'єктивно оцінити інтенсивність і просторову неоднорідність прояву ерозійних процесів, ідентифікувати локальні осередки з різним ступенем лісогосподарського впливу та встановити їхню приуроченість до окремих елементів рельєфу, що є необхідною передумовою для формування науково обгрунтованих висновків і подальших управлінських рішень у сфері сталого лісокористування.

Ключовою *метою* проведених обстежень є оцінка фактичного стану ґрунтового покриву з урахуванням особливостей рельєфу, умов ґрунтогенезу, лісогоподарського навантаження, а також визначення інтенсивності прояву ерозійних процесів як одного з ключових дестабілізуючих чинників, що потенційно можуть впливати на відновлення та екологічну стійкість досліджуваної території.

Відповідно до мети визначено:

- *об'єкт дослідження* – ґрунтовий покрив на території Дрогобицького надлісництва філії «Карпатський лісовий офіс»;

• предмет дослідження – фактичний стан ґрунтового покриву та інтенсивність прояву ерозійних процесів на визначених ділянках після завершення рубок.

Моніторинг проведено на 10 ділянках після завершення планованої діяльності в межах яких обстежено ґрунтовий покрив з врахуванням локальних особливостей рельєфу (табл. 1.).

Таблиця 1.

Перелік точок відбору ґрунтових зразків

Інвентарний номер	Лісництво	Квартал	Виділ	Рельєф	Експозиція
Т.1	Лішнянське	115	16	спади́стий схил	пн-зх
Т.2	Лішнянське	104	11.1	похи́лий схил	пн-зх
Т.3	Воля-Якубовське	168	7.1	похи́лий схил	пн
Т.4	Летнянське	237	1.2	слабопохи́лий схил	пд
Т.5	Летнянське	232	6.2	слабопохи́лий схил	пн-зх
Т.6	Доброгостівське	453	11.1	спади́стий схил	пд
Т.7	Доброгостівське	459	7.1	спади́стий схил	пн-сх
Т.8	Раневицьке	323	22	слабопохи́лий схил	зх
Т.9	Раневицьке	338	6.1	слабопохи́лий схил	пн-сх
Т.10	Нагуєвицьке	24	4.9	спади́стий схил	пн

Матеріали звіту післяпроектного моніторингу сформовано на основі результатів польових обстежень і лабораторних аналізів ґрунтових зразків,

відібраних та опрацьованих відповідно до загальноприйнятих методик ДСТУ ISO в Україні.

Польові обстеження включали візуальний аналіз стану поверхні ґрунтового-рослинного покриву та осередків прояву ерозійних процесів. Для детальної оцінки фактичного стану ґрунтового покриву закладено систему ґрунтових розрізів із відбором проб на рівні верхніх генетичних горизонтів. Відбір, маркування та зберігання ґрунтових зразків здійснювалися з дотриманням вимог ДСТУ ISO 10381-1, ДСТУ ISO 10381-2 та ДСТУ ISO 10381-4, що забезпечувало збереження їх первинних фізико-хімічних властивостей.

Лабораторні дослідження включали визначення: гранулометричного складу ґрунту за Качинським, рН сольового, гідролітичної кислотності, вмісту рухомого фосфору, рухомого калію, органічної речовини (гумусу), лужногідролізованого азоту (див. додаток А). Проби відібрано з верхніх ґрунтових горизонтів які є найбільш чутливими до зовнішніх впливів та деградації.

Відбір ґрунтових зразків проведено у післявегетаційний період з метою мінімізації сезонних коливань показників. Дата відбору та доставки зразків до лабораторії – 30 грудня 2025 року.

Побудова 3D-моделей території та морфометричний аналіз рельєфу реалізовано з використанням програм QGIS та Google Earth Pro. Класифікація схилівих поверхонь виконано у відповідності до градації Брауде, вдосконаленої науковцями кафедри геоморфології і палеогеографії Львівського національного університету імені Івана Франка. Для відображення гіпсометричних рівнів розташування ділянок використано цифрову модель рельєфу з топографічною основою (див. додаток А).

За сукупністю геоморфологічних особливостей, морфометричних параметрів рельєфу та потенційною схильністю до прояву ерозійних процесів обстежені ділянки умовно класифіковано на дві типологічні групи (рис. 1-10).

I група. До цієї групи належать ділянки в межах Лішнянського (кв. 115 вид. 16; кв. 104 вид. 11.1), Воля-Якубовського (кв. 168, вид. 7.1), Летнянського (кв. 237, вид. 1.2.; кв. 232, вид. 6.2), Раневецького (кв. 323, вид. 22; кв. 338, вид. 6.1) та Нагуєвицького (кв. 24, вид. 4.9) лісництв, які розташовані в межах Дрогобицької акумулятивно-денудаційної, увалистої, середньорозчленованої височини. Рельєф ділянок представлений поєднанням вододільних поверхонь та прилеглих схилів з абсолютними висотами до 350 м над рівнем моря. Геоморфологічні умови визначають неоднорідність прояву ерозійних процесів, інтенсивність яких значною мірою залежить від локальних морфометричних параметрів схилів та характеру господарського використання.

II група. До цієї групи віднесено ділянки Доброгостівського лісництва (кв. 453, вид. 11.1; кв. 459, вид. 7.1), розташовані в межах низькогірного рельєфу крайових хребтів Зовнішніх Карпат. Для цих територій характерні вищі абсолютні відмітки (550–600 м над рівнем моря) та значне розчленування рельєфу мережею струмків і річкових долин. Зазначені морфодинамічні умови формують потенційну схильність території до прояву як площинних, так і лінійних ерозійних форм, особливо в межах схилів середньої та верхньої частин водозборів.

Рис. 1. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Лішнянському лісництві (кв.115 вид. 16)

Рис. 2. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Лішнянському лісництві (кв.104 вид. 11)

Рис. 3. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Воля-Якубовському лісництві (кв. 168 вид. 7.1)

Рис. 4. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Летнянському лісництві (кв. 237 вид. 1.2.)

Рис. 5. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Летнянському лісництві (кв. 232 вид. 6.2.)

Рис. 6. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Доброгостівському лісництві (кв. 453 вид. 11.1)

Рис. 7. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Доброгостівському лісництві (кв. 459 вид. 7.1)

Рис. 8. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Раневиському лісництві (кв. 323 вид. 22)

Рис. 9. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Раневицькому лісництві (кв. 338 вид. 6.1)

Рис. 10. Умови формування ґрунтового покриву та потенційної ерозійної небезпеки у Нагуєвицькому лісництві (кв. 24, вид. 4.9)

Результати польових обстежень на ділянках, розташованих у межах Дрогобицької височини, засвідчили наявність лісогосподарського впливу на ґрунтовий покрив, зумовленого механічним навантаженням під час проведення рубок. На момент обстеження найбільш виражені пошкодження ґрунтового покриву зафіксовані в межах навантажувальних майданчиків і під'їзних шляхів, де спостерігається майже повне руйнування шару лісової підстилки та ущільнення гумусово-елювіального горизонту, що супроводжується порушенням структурно-агрегатного стану ґрунту, зменшенням загальної пористості.

У межах колійної сітки та шляхів трелювання деревини механічний вплив має чітко виражений характер і проявляється переважно у формуванні заглибин (глибиною 10 – 20 см) та ущільненні верхнього шару ґрунту. Тут відзначається зменшення потужності лісової підстилки та її фрагментарне руйнування, що супроводжується суцільним оголенням мінеральної поверхні ґрунту і призводить до ослаблення захисної функції органічного шару (рис. 11).

В інших частинах ділянок, де проводилися рубки, порушення лісової підстилки мають локальний характер та проявляються переважно у частковому зменшенні її потужності без формування стійких осередків деградації ґрунтового покриву. Такі зміни не призводять до критичної трансформації морфологічної будови ґрунтів і зберігають здатність до природного відновлення за умови обмеження повторного механічного впливу та активного відновлення рослинного покриву.

Поєднання стійкого поверхневого перезволоження та важкого гранулометричного складу зумовлює низьку водопроникність ґрунтів і їхню схильність до запливання, що сприяє розвитку процесів поверхневого оглеєння ґрунтового профілю.

А

Б

Рис. 11. Осередки пошкодження гумусово-елювіального горизонту (А - Лішнянське лісництво (кв.104 вид. 11); Б - Летнянське лісництво (кв. 237 вид. 1.2.)

Пошкодження ґрунтового покриву в межах низькогірного рельєфу крайових хребтів Зовнішніх Карпат мають просторово неоднорідний характер і чітко корелюють з типом та інтенсивністю лісогосподарського навантаження. Виражені пошкодження зафіксовано в зонах безпосереднього механічного впливу (в межах колійної сітки, під'їзних шляхів та навантажувальних майданчиків). На цих ділянках спостерігається переущільнення верхніх ґрунтових горизонтів, зменшення потужності та фрагментація лісової підстилки, а також локальні прояви площинного змиву дрібнозему й органо-мінерального матеріалу гумусово-елювіального горизонту.

За морфодинамічними умовами низькогірного рельєфу, що характеризується поєднанням схилів складної будови, хвилястого мікрорельєфу та періодичного надлишкового зволоження, зазначені порушення призводять до зниження інфільтраційної здатності ґрунтів і підвищення частки поверхневого стоку. У таких умовах ослаблення захисної ролі лісової підстилки та ущільнення гумусово-елювіального горизонту створюють передумови для активізації площинної ерозії, насамперед у межах техногенно порушених зон. Водночас формування активних лінійних ерозійних форм на момент обстеження не зафіксовано, що свідчить про локальний характер виявлених процесів за умови дотримання регламентів лісгосподарського використання.

У межах кварталу 453, виділу 11.1, де проводилась суцільнолісосічна рубка (ВУ) з шириною лісосіки близько 50 м, виявлено осередки здирання лісової підстилки з її фрагментарним переміщенням і локальною акумуляцією в понижених елементах мікрорельєфу. Фіксуються сліди площинного змиву пухкого матеріалу, що свідчить про сезонну активізацію поверхневого стоку після завершення рубки (рис. 6). Водночас за межами зон інтенсивного механічного впливу ґрунтовий покрив зберігає відносну морфологічну та функціональну стабільність, що вказує на відсутність суцільної деградації та наявність потенціалу до природного відновлення за умови обмеження подальшого антропогенного навантаження.

В межах кварталу 459, виділ 7.1, де здійснювалась поступова рубка, прояви лінійних ерозійних форм мають більш локальний характер і простежуються переважно в межах під'їзної дороги та навантажувальних майданчиків. У заглибленнях колійної сітки спостерігається прояв гідроморфних процесів у вигляді іржаво-вохристих примазок оксидів заліза та сизих оглеєних прожилок. Зазначені морфологічні ознаки свідчать про періодичне перезволоження ґрунтів, яке в поєднанні з механічним порушенням поверхні може опосередковано посилювати процеси площинного змиву.

За результатами лабораторних досліджень ґрунтовий покрив ділянок характеризується відносною однорідністю за основними агрохімічними показниками, що відображає подібні умови ґрунтоутворення.

Переважають ґрунти важкого гранулометричного складу з достатньо високим вмістом фізичної глини та мулистої фракції. Така характеристика обумовлює помірну водопроникність і здатність до акумуляції вологи, проте підвищує потенційну схильність ґрунтів до ерозії за умов порушення захисного рослинно-підстилкового покриву та механічного ущільнення.

Реакція ґрунтового розчину за показником рН (сольове) змінюється в межах 4,5–5,0, що дозволяє класифікувати досліджені ґрунти як середньоокислі.

Вміст гумусу у верхньому горизонті оцінюється як середній і коливається в межах 2,66–2,92 %. За класифікацією ґрунти належать до категорії слабогумусних (менше 3,0 %). Такий рівень гумусованості забезпечує відносну структурну стійкість ґрунтового покриву, проте не повністю компенсує негативний вплив вираженої площинної ерозії.

Вміст азоту, фосфору та калію свідчить про помірну забезпеченість та відображає регіональні природні умови ґрунтогенезу досліджуваних ділянок (табл. 2).

Особливу роль у забезпеченні ґрунтів доступними формами азоту та фосфору відіграє припідстилковий темнозбарвлений дерново-гумусовий горизонт Hd. Його потужність є незначною і становить у середньому 3–8 см, однак за умов доброї та стабільної зволоженості ландшафтів саме в межах цього горизонту зосереджується основна маса активної кореневої системи деревної рослинності.

Таблиця 2.

Групування ґрунтів за даними вмісту рухомих форм азоту, фосфору та калію

Інвентарний номер	Лісництво	Вміст рухомих форм		Ступінь забезпеченості
		фосфор (P ₂ O ₅), мг/кг	калій (K ₂ O), мг/кг	лужногідролізований азот, мг/кг
Т.1	Лішнянське лісництво (кв. 115, вид. 16)	середній	середній	дуже низький
Т.2	Лішнянське лісництво (кв. 104, вид. 11.1)	середній	середній	дуже низький
Т.3	Воля-Якубовське лісництво (кв. 168, вид. 7.1)	середній	середній	дуже низький
Т.4	Летнянське лісництво (кв. 237, вид. 1.2.)	середній	середній	дуже низький
Т.5	Летнянське лісництво (кв. 232, вид. 6.2)	середній	середній	дуже низький
Т.6	Доброгостівське лісництво (кв. 453, вид. 11.1)	середній	середній	дуже низький
Т.7	Доброгостівське лісництво (кв. 459, вид. 7.1)	середній	середній	дуже низький
Т.8	Раневицьке лісництво (кв. 323, вид. 22)	середній	середній	дуже низький
Т.9	Раневицьке лісництво (кв. 338, вид. 6.1)	середній	середній	дуже низький
Т.10	Нагуєвицьке лісництво (кв. 24, вид. 4.9)	середній	середній	дуже низький

ВИСНОВОК

За сукупністю геоморфологічних умов, морфометричних параметрів рельєфу та результатів польових і лабораторних досліджень встановлено, що обстежені ділянки характеризуються різним рівнем потенційної та фактичної ерозійної небезпеки.

У межах Дрогобицької височини ґрунтовий покрив зазнав помірного механічного впливу. Пошкодження ґрунтового покриву спостерігається в межах навантажувальних майданчиків, під'їзних шляхів та колійної сітки. Ерозійна трансформація ґрунтового покриву представлена переважно слабо- та помірно вираженою площинною ерозією, інтенсивність якої визначається локальними морфометричними характеристиками схилів і ступенем порушення лісової підстилки. Водночас за межами зон інтенсивного техногенного впливу ґрунтовий покрив зберігає морфологічну цілісність, а виявлені зміни не мають суцільного характеру та не свідчать про розвиток прогресуючих ерозійних процесів.

У межах низькогірного рельєфу крайових хребтів Зовнішніх Карпат ерозійна небезпека території є підвищеною, що зумовлено значним ступенем розчленування рельєфу, поширенням спадистих схилів і розвитком ґрунтів важкого гранулометричного складу з пониженою водопроникністю. У результаті механічного впливу лісогосподарської діяльності сформувалися локальні осередки площинної ерозії, приурочені до зон безпосереднього техногенного навантаження. У поєднанні з морфодинамічними умовами це створює передумови для сезонної активізації поверхневого стоку та локального зародження лінійних ерозійних форм, насамперед у межах під'їзних шляхів і навантажувальних майданчиків. Водночас за умови дотримання регламентованих обмежень господарської діяльності, мінімізації повторного механічного навантаження на ґрунтовий покрив і стабілізації поверхні шляхом збереження лісової підстилки та рослинного покриву ризик подальшої активізації ерозійних процесів оцінюється як помірний.

Отримані агрохімічні та фізико-хімічні характеристики свідчать про відносну стабільність ґрунтового покриву. Водночас поєднання важкого гранулометричного складу, кислої реакції ґрунтового середовища та зниженого вмісту азоту за умов порушення лісової підстилки підвищує вразливість ґрунтів до деградаційних процесів, передусім площинної ерозії.

Сформований трав'яний і чагарниковий покрив на більшості обстежених ділянок виконує стабілізуючу функцію, сприяє акумуляції органічної речовини та підтриманню екологічної стійкості ландшафту. Разом із тим за умов збереження відкритої ґрунтової поверхні, дії інтенсивних зливових опадів і з урахуванням важкого гранулометричного складу ґрунтів не виключається ймовірність локальної активізації водно-ерозійних процесів.

Результати проведених лабораторних досліджень і польових обстежень відображають стан ґрунтів на момент дослідження та є репрезентативними для поточного етапу оцінки обстежених ділянок. Встановлені фізико-хімічні показники мають динамічний характер і можуть зазнавати змін у разі трансформації природних умов, зокрема гідрометеорологічного режиму, інтенсивності та характеру опадів, температурного фону, а також за умов зростання антропогенного навантаження. У зв'язку з цим отримані результати доцільно розглядати як базовий (фоновий) рівень для організації подальшого післяпроектного моніторингу ґрунтів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко Г. О. Ґрунти західних областей УРСР. Львів; Дубляни, 1970. 184 с.
2. Бонішко О. С., Кирильчук А. А. Хімія ґрунтів. Основи теорії і практикум. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 354 с
3. Будзяк О. С. Деградація та заходи ревіталізації земель України. Моніторинг та охорона земель. 2014. № 1. С. 57–64
4. Гаськевич В. Г. Типологія деградаційних ґрунтових процесів. Генеза, географія та екологія ґрунтів. 2013. Вип. 4. С. 19–32.
5. Гаськевич В. Г., Пшевлоцький М. І. Ерозійна деградація ґрунтів Сокальського пасма. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2003. Вип. 29. С. 233–239.
6. Ґрунти Львівської області: колективна монографія / за ред. С. П. Позняка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 424 с.
7. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 р. № 2059-VIII.
8. Карта агроґрунтового районування України: <https://geomap.land.kiev.ua/zoning-2.html>
9. Кіт М. Г. Морфологія ґрунтів. Основи теорії і практикум. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 232 с.
10. Кравчук Я. С. Геоморфологічне картографування / Я. С. Кравчук. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 176 с.
11. Медведев В. В., Лактинова Т. Н. Гранулометрический состав почв Украины (генетический, экологический и агрономический аспекты). Харьков : Апостроф, 2011. 292с.
12. Національний атлас України. Державна служба геодезії, картографії та кадастру; Головний редактор: Л. Г. Руденко. Київ: ДНВП «Картографія», 2007. 435 с.
13. Позняк С. П., Красеха Є. Н. Чинники ґрунтотворення. Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. 400 с.
14. Топографічна карта світу: <https://uk-ua.topographic-map.com/world/?center=48.75544%2C26.5426&zoom=13&base=5>
15. Яворовський П.П., Сендонін С.Є., Левченко В.В., Токарева О.В., Пузріна Н.В. Лісівництво : підручник. Київ, 2021. 650 с.

Додатки

Результати аналітичних досліджень ґрунтових зразків

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ, ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

«ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ»
 ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР

ДУ «Держґрунтоохорона»

вул. Михайла Мухом. 2, м. Івано-Франківськ, 76018
 тел./факс: (+380)242153-15-29. E-mail: wester@central.ucoen.gov.ua

Вимірювальна лабораторія пройшла аудит товариством з обмеженою
 відповідальністю «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ»

Свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005
 № 0153 від 18 грудня 2023 року

Результати агрохімічних аналізів зразків ґрунту

1. Замовник вимірювань та його адреса: Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-екологічний центр «Зелений квадрат», м. Івано-Франківськ, Площа Ринок, буд.14, офіс. 405
2. Місце відбору зразків: Дрогобицьке лісництво філії «КАРПАТСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «Ліси України», Львівська область
3. Дата відбору і доставки зразків в лабораторію: 30.12.2025 року
4. Мета вимірювань: визначення гранулометричного складу ґрунту за Качинським (скороченого), рН сольового, тітралітичної кислотності, вмісту: рухомого фосфору, рухомого калію, органічної речовини (гумусу), легкої ідролізованого азоту.
5. Дата вимірювань: 07.01.-12.01.2026 року

Результати вимірювань

АГРОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ

Інвентарний номер	Рухомий фосфор (Р ₀), мг/кг	Рухомий калій (К ₀), мг/кг	Легкогидролізований азот, мг/кг	Гідратитична кислотність, ммоль/100г	рН сольового	Органічна речовина (гумус), %	Гранулометричний склад, %		
	ДСТУ 4405:2005	ДСТУ 7863:2015	ДСТУ 7537:2014	ДСТУ 10396:2022	ДСТУ ISO 10396:2022	ДСТУ 4289:2004	фізичний пісок, $0-0,01\text{ мм}$	фізична глина, $0,01\text{ мм}$	Мул, <math><0,001\text{ мм}</math>
1. Липнянське лісництво, квартал 115, виділ 16	89	97	43,4	4,32	5,0	2,87	23,17	76,83	20,94
2. Липнянське лісництво, квартал 104, виділ 11,1	84	97	44,8	4,52	4,9	2,92	24,25	75,75	19,78
3. Волія-Якубовське лісництво, квартал 168, виділ 7,1	71	94	42,0	4,61	4,8	2,76	22,84	77,16	20,45
4. Летнянське лісництво, квартал 237, виділ 1,2	65	91	45,4	4,82	4,8	2,82	23,26	76,74	20,87
5. Летнянське лісництво, квартал 232, виділ 6,2	77	94	46,2	5,03	4,5	2,71	25,07	74,93	20,05
6. Доброгостівське лісництво, квартал 453, виділ 11,1	71	88	39,2	5,14	4,6	2,76	23,18	76,82	20,93
7. Доброгостівське лісництво, квартал 459, виділ 7,1	89	84	40,6	5,03	4,6	2,71	22,17	77,83	21,05

Закінчення додатку А

8. Раєвницьке лісництво, квартал 323, виділ 22	71	97	47,6	5,03	4,6	2,92	21,24	78,76	21,10
9. Раєвницьке лісництво, квартал 338, виділ 6.1.	65	91	44,8	4,92	4,7	2,82	24,63	75,37	19,95
10. Нагуєвницьке лісництво, квартал 24, виділ 4.9	65	88	36,4	5,25	4,5	2,66	23,94	76,06	20,75

Результати аналізів стосуються тільки зразка, що пройшов лабораторні дослідження.
Повне або часткове відтворення протоколу без письмового дозволу керівниці лабораторії категорично заборонено. За вибір зразків, проведений не працівниками, відповідальності не несемо.

Прізвища, ініціали та підписи осіб,
що проводили вимірювання

Алла СОНЧАК

Зав. лабораторією

Алла СОНЧАК

Зав. лабораторією

Руслан НАЛУЖНИЙ

В. о. директора центру

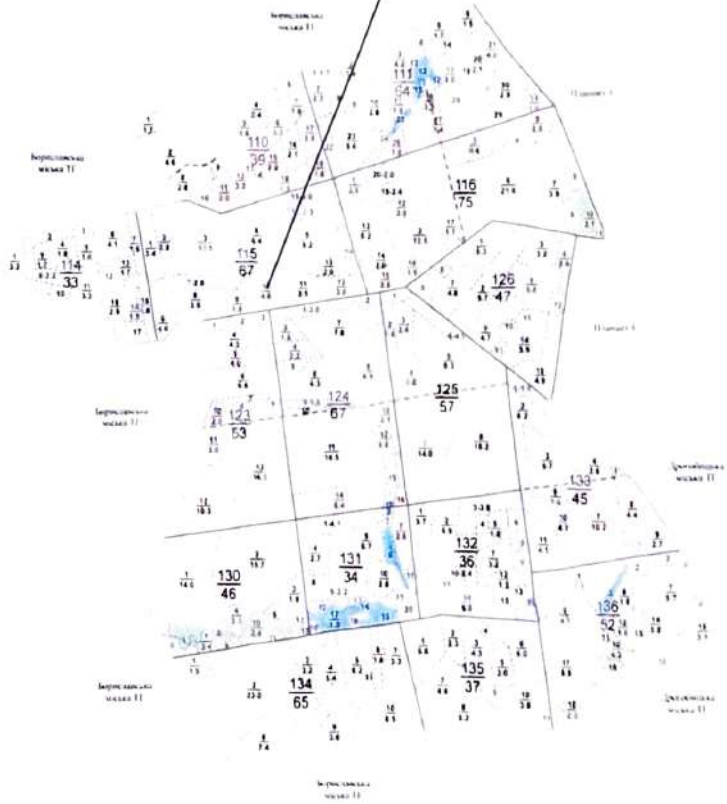
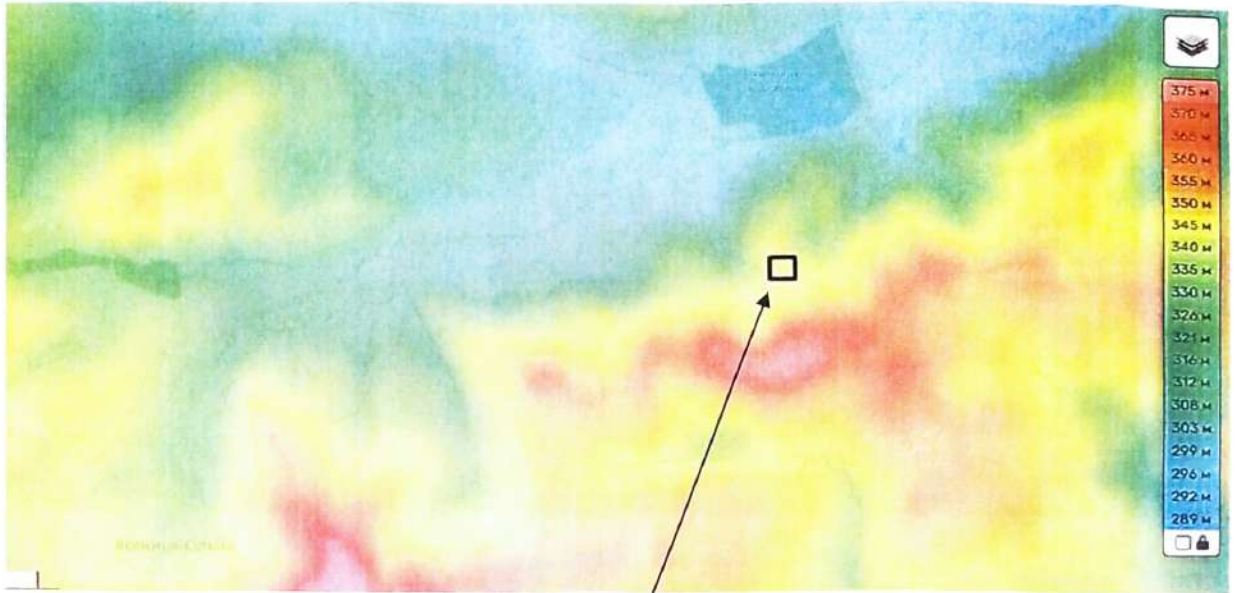
Ірина ПЯТКОВСЬКА

"12" січня 2026 р.

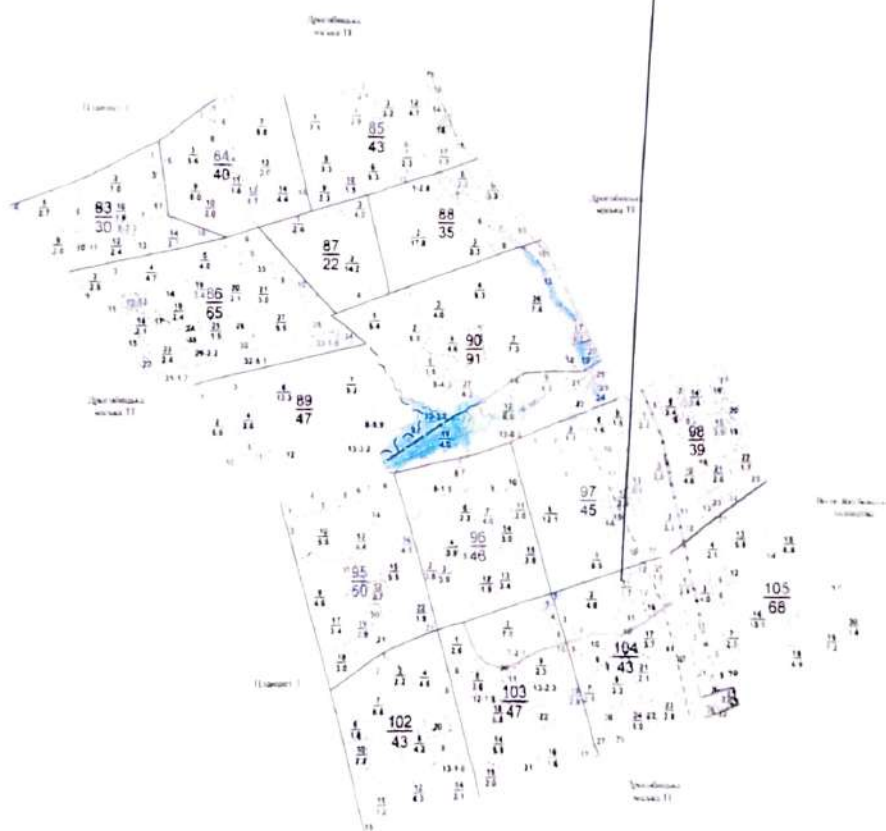
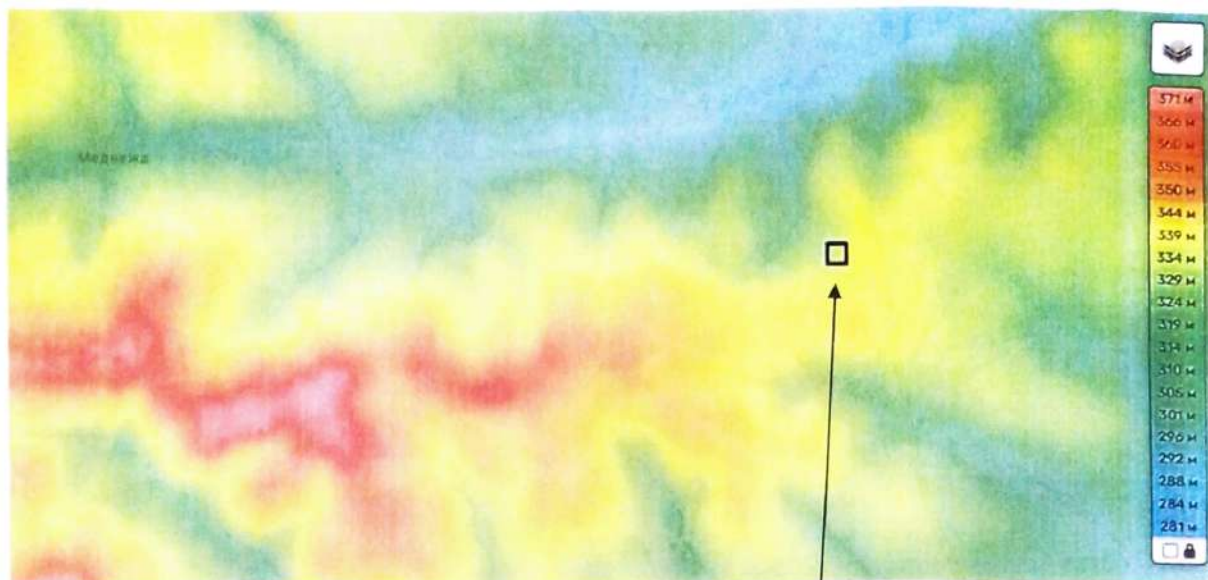
Додаток Б

Рельєф території та висотні рівні розташування ділянок обстеження

Лішнянське лісництво (кв. 115 вид. 16)

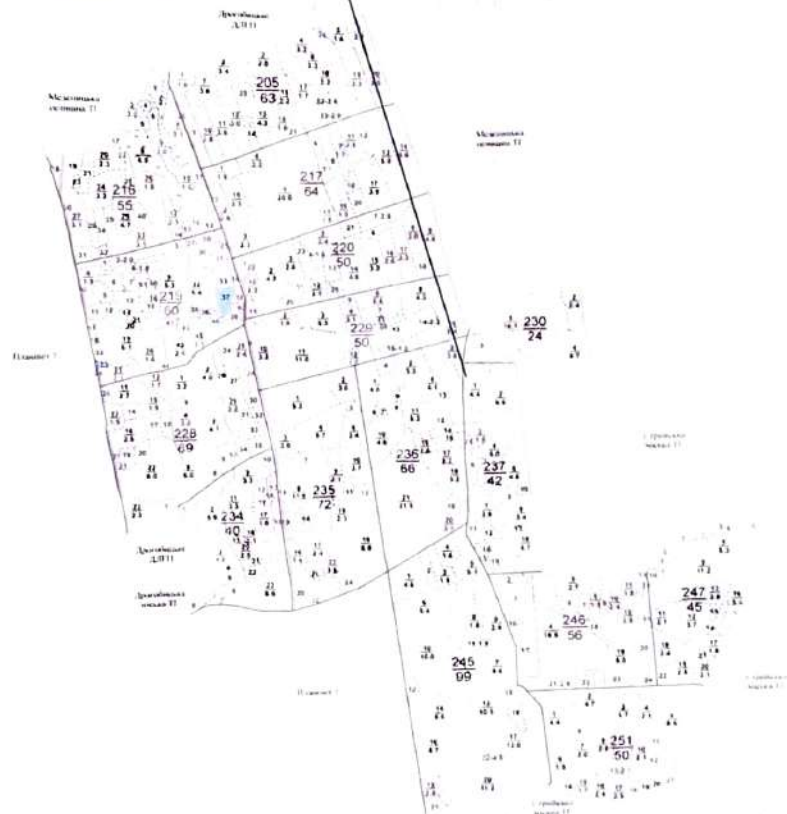
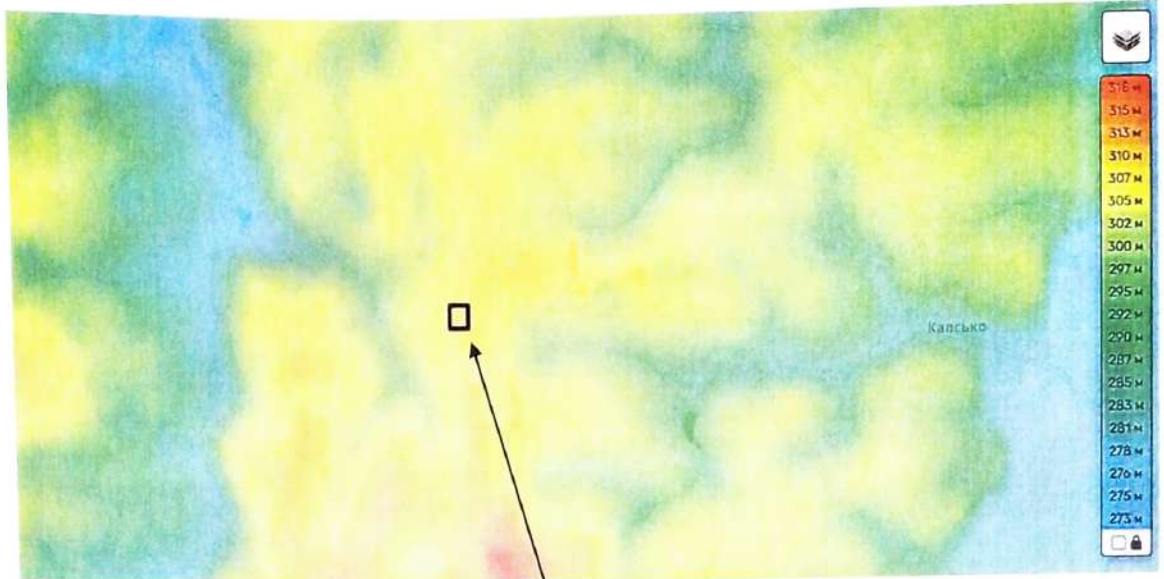

Лішнянське лісництво (кв. 104 вид. 11.1)

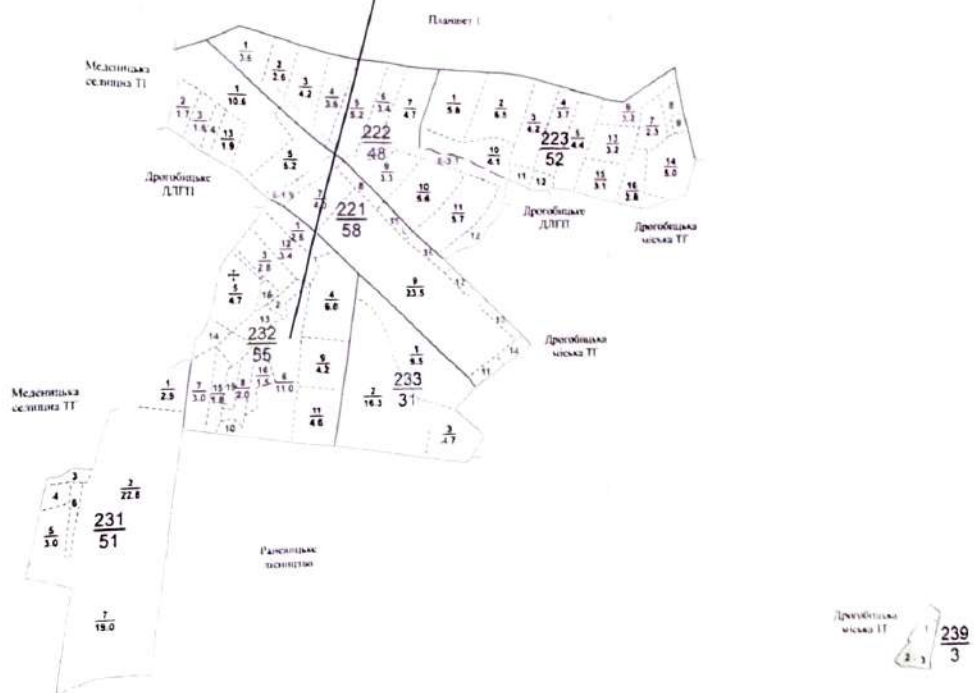
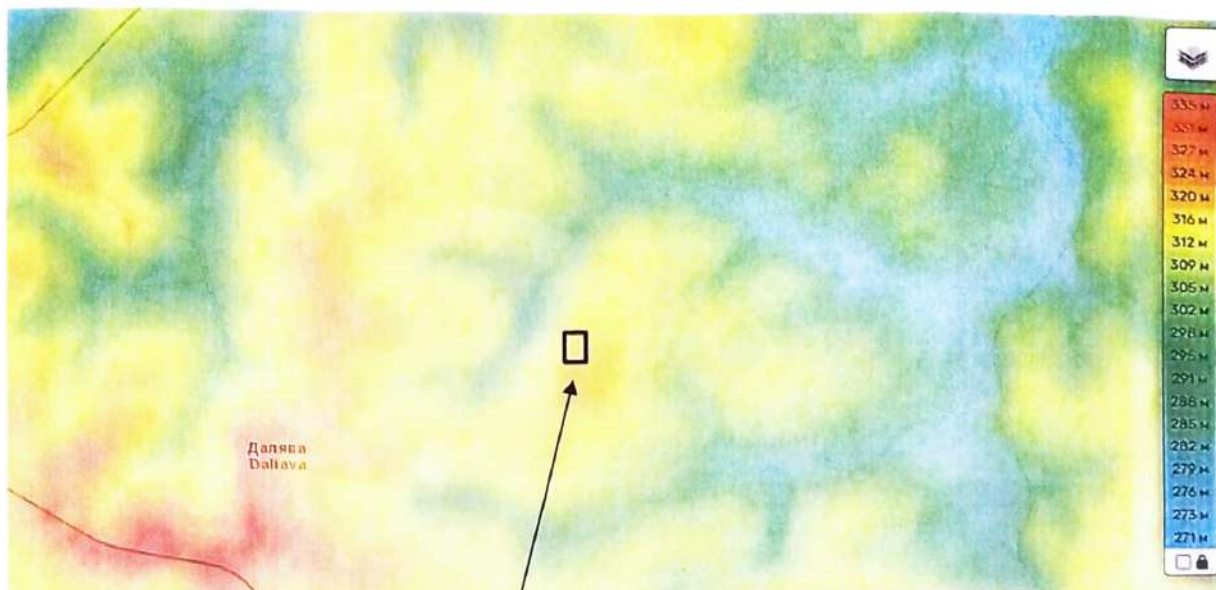

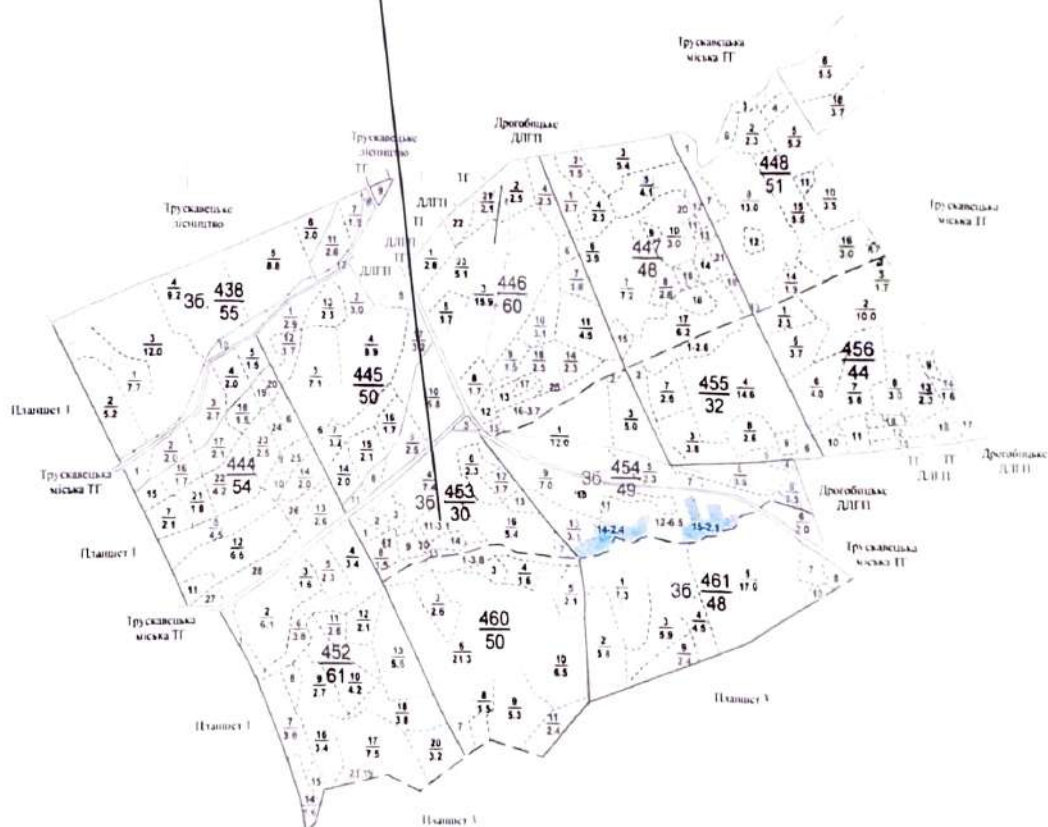
Летнянське лісництво (кв. 237 вид. 1.2)

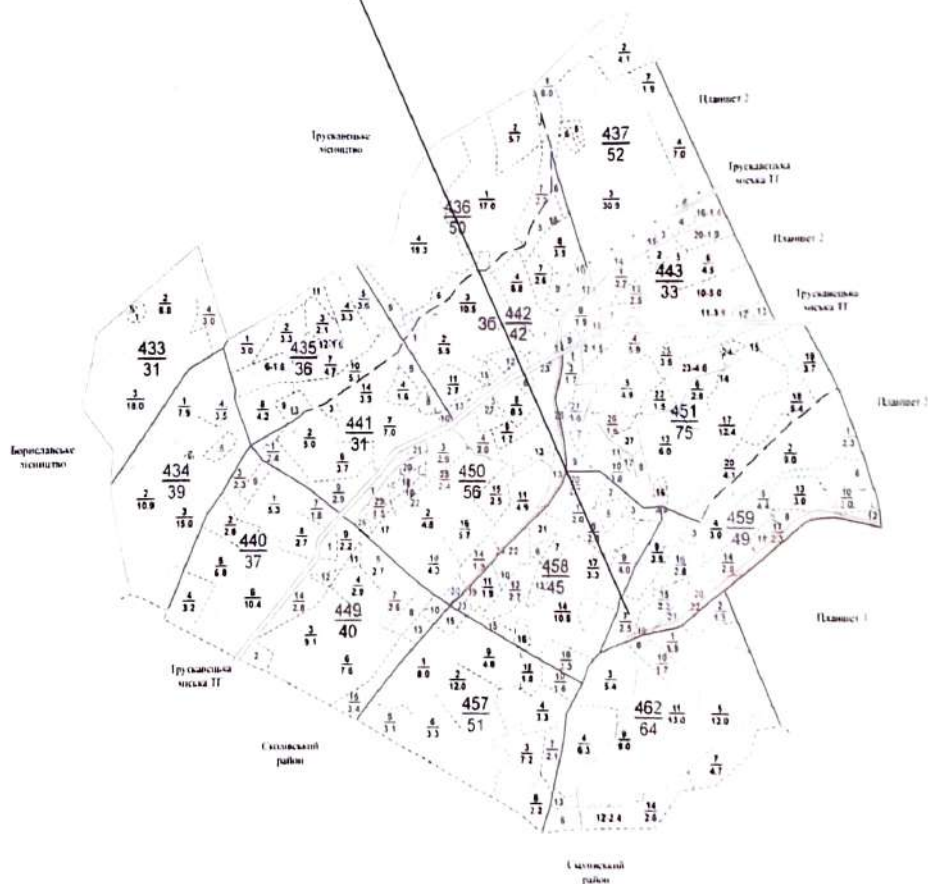
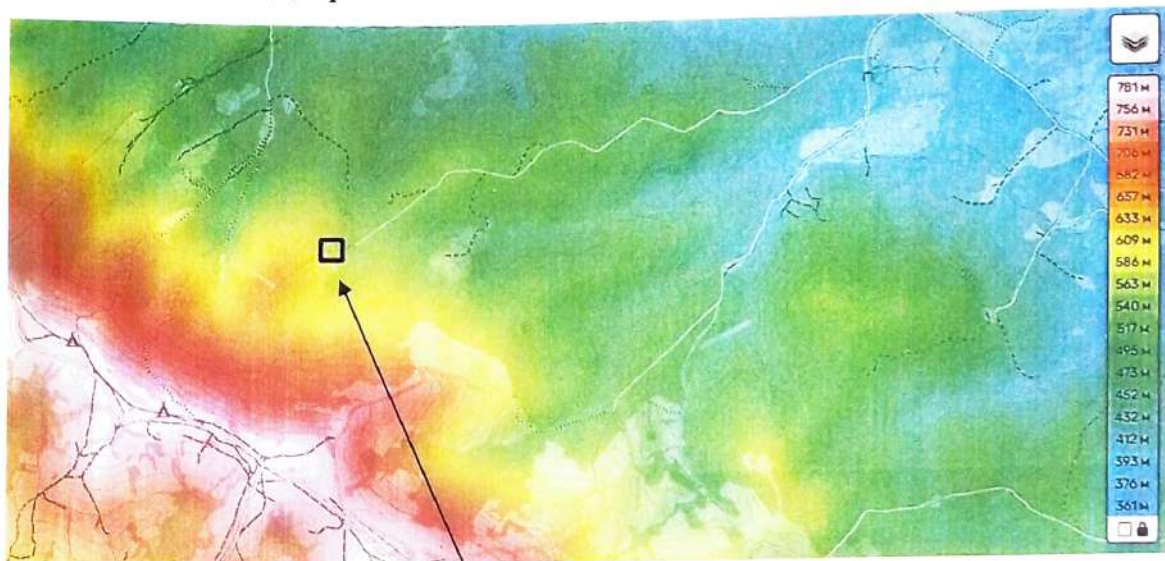
Летнянське лісництво (кв. 232 вид. 6.2)

Доброгостівське лісництво (кв. 453 вид. 11.1)

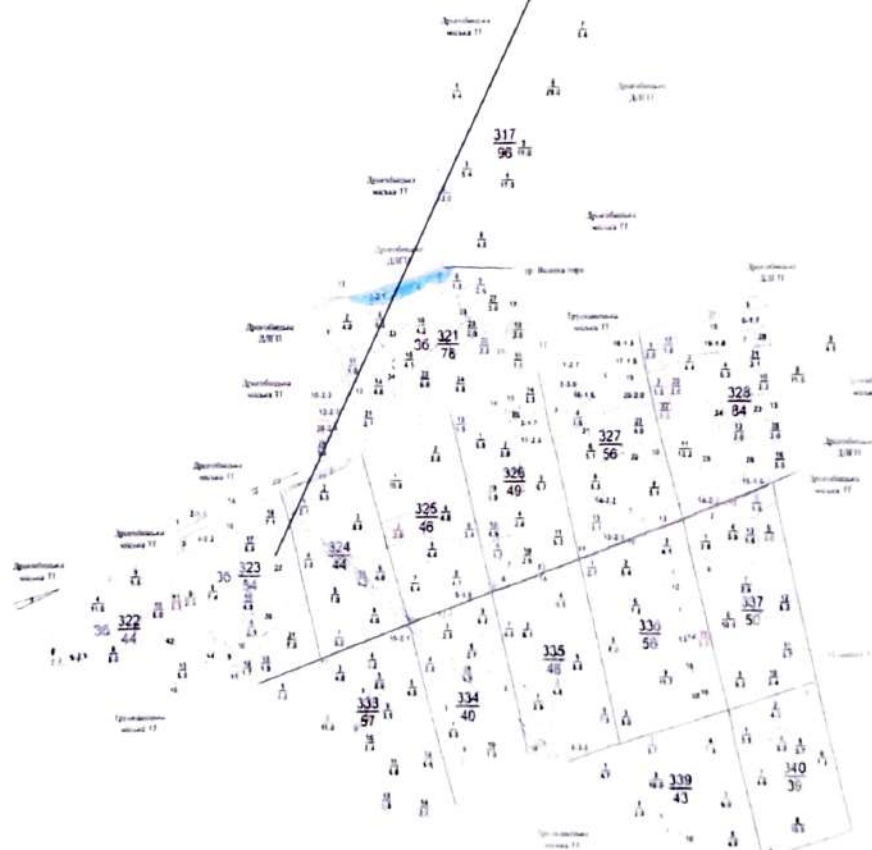
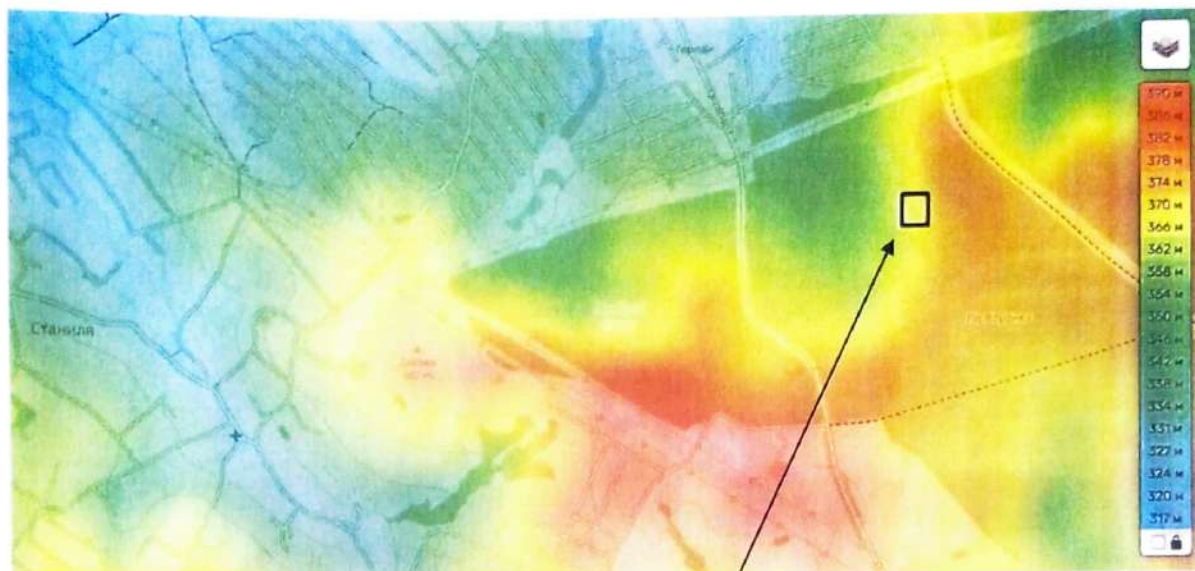

Доброгостівське лісництво (кв. 459 вид. 7.1)

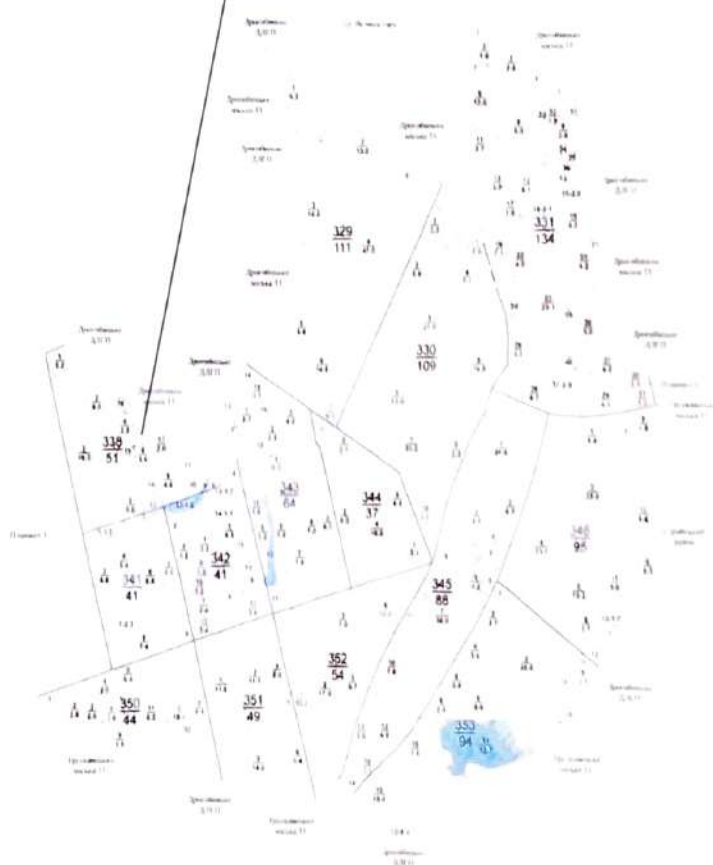
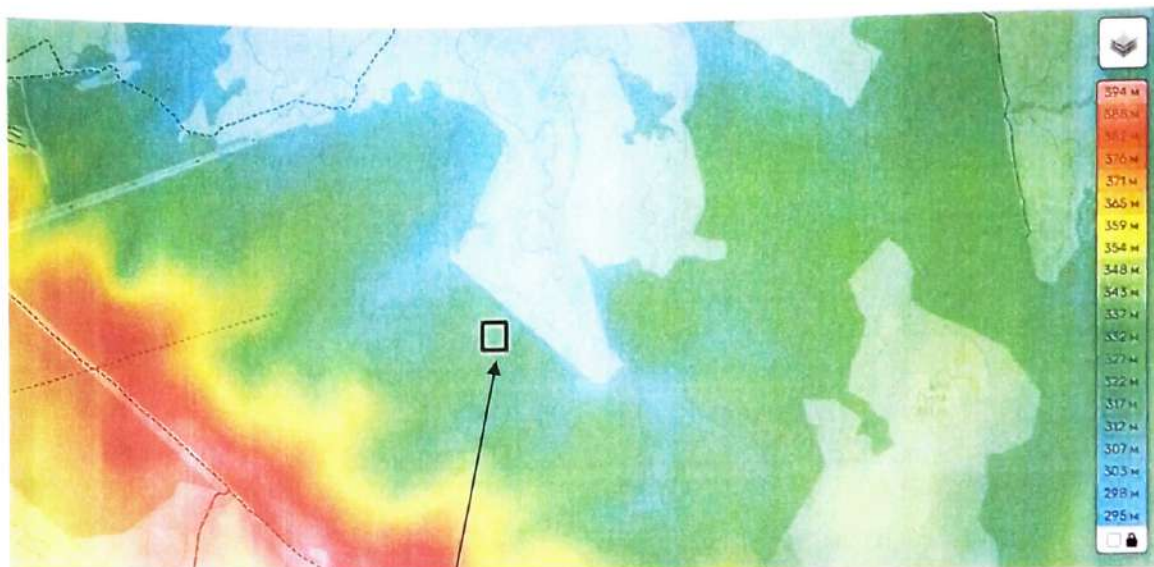

Продовження додатку Б

Раневицьке лісництво (кв. 323 вид. 22)

Раневицьке лісництво (кв. 338 вид. 6.1)

Нагуєвицьке лісництво (кв. 24 вид. 4.9)

